

VENTSPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2014. – 2026. gadam

ĪETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

VIDES PĀRSKATS

PROJEKTS

SATURS

1.	Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	5
1.1	Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un īss satura izklāsts.....	5
1.2	Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	5
2.	Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	6
2.1	Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas	6
2.2	Sabiedrības līdzdalība un rezultāti	6
3.	Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	7
3.1	Vides kvalitāte	7
3.1.1	Virszemes ūdeņu resursi un kvalitāte	7
3.1.2	Peldvietu ūdens kvalitāte.....	9
3.1.3	Pazemes ūdens kvalitāte.....	10
3.1.4	Ūdenssaimniecības raksturojums un to ietekme uz vidi.....	10
3.1.5	Gaisa kvalitāte	18
3.1.6	Piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas	21
3.1.7	Atkritumu apsaimniekošana	22
3.2	Paaugstināta riska teritorijas un objekti	24
3.3	Zemes dziļu resursi	25
3.4	Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu realizēts	26
4.	Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt	27
4.1	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	27
4.1.1	Moricšālas dabas rezervāts.....	27
4.1.2	Dabas parki	28
4.1.3	Dabas liegumi.....	29
4.1.4	Dabas pieminekļi.....	40
4.1.5	Aizsargājama jūras teritorija Irbes šaurums.....	41
4.2	Mikroliegumi	41
4.3	Lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas	42
4.4	Dabas un apstādījumu teritorijas	43
4.5	Rūpnieciskās apbūves attīstības teritorijas.....	44
4.6	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas.....	44
4.7	Blīvas apbūves teritorijas.....	45
4.8	Inženierkomunikāciju un transporta attīstības teritorijas	46
4.9	Piekrastes teritorija	46
5.	Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas.....	48
6.	Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	49
6.1	Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	49
6.2	Nacionālie vides aizsardzības mērķi	50
7.	Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	53
7.1	Tiešās un netiešās ietekmes	53
7.1.1	Tiešās ietekmes	53
7.1.2	Netiešās ietekmes	55
7.2	Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes	56
7.2.1	Īslaicīgās ietekmes	56
7.2.2	Ilglaicīgās ietekmes	56

8.	Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi	57
8.1	Plānojumā noteiktie ierobežojumi.	57
8.2	Risinājumi ietekmes uz vidi mazināšanai.....	60
9.	Plānošanas dokumenta īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts.....	60
10.	Kompensēšanas pasākumi	62
11.	Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums.....	63
12.	Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings.....	64
	KOPSAVILKUMS.....	65
	PIELIKUMI.....	66

ATTĒLI UN TABULAS

1. attēls.	Teritorijas plānojuma sastāvs	5
2. attēls.	Transportlīdzekļu skaits Ventspils novadā attiecīgā gada sākumā	20
3. attēls.	Potenciāli piesārņotās un piesārņotās vietas	21
4. attēls.	Radītais sadzīves atkritumu daudzums (tonnas)	22
5. attēls.	Radītais un savāktais bīstamo atkritumu daudzums (tonnas)	22
6. attēls.	Dabas liegums „Ances purvi un meži” (Izkopējums no Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. grafiskās daļas).....	30
7. attēls.	Dabas liegums „Platenes purvs” (Izkopējums no Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. Grafiskās daļas).....	34
8. attēls.	Mikrolieguma teritorija Tārgales pagastā (Izkopējums no Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014.- 2026. Grafiskās daļas)	42
9. attēls.	Vēja elektrostaciju, kuru jauda lielāka par 20 kW ierobežojošās zonas (SIA „Reģionālie projekti”, 2014) ...	54
1. tabula.	Ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes klases	8
2. tabula.	Pamata un papildus pasākumi Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā (2009-2015) Ventspils novadā.....	8
3. tabula.	Ūdensapgādes sistēmas	10
4. tabula.	Ūdens izmantošana Ventspils novadā 2013. gadā	11
5. tabula.	Notekūdeņu novadīšana vidē 2013. gadā	12
6. tabula.	Paliekošais piesārņojums vidē no NAI.....	12
7. tabula.	Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas	12
8. tabula.	Mehāniskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.....	13
9. tabula.	Izmešu daudzums 2013. gadā pēc iekārtu veida	18
10. tabula.	Izmeši Ventspils novadā pa gadiem (tonnas)	19
11. tabula.	Izplūžu attīrīšana Ventspils novadā no 2010. līdz 2013. gadam.....	19
12. tabula.	Satiksmes intensitāte uz valsts nozīmes galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem	20
13. tabula.	Derīgo izrakteņu ieguves atradnes.....	25
14. tabula.	Teritorijas plānojumā ietvertie Vides politikas pamatnostādņu 2014. – 2020. gadam mērķi	50
15. tabula.	Īstenošanas monitoringa indikatori.....	64

IEVADS

Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam izstrādāts saskaņā ar Ventspils novada domes 2013. gada 29. augusta domes sēdes lēmumu Nr. 7 (15§) „Par Ventspils novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu”.

Ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014. – 2026. gadam tiek veikts pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2014. gada 22. maija lēmumu Nr. 30 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam izstrādes laikā, sagatavots vides pārskats. Vides pārskatā tika noteikta, aprakstīta un novērtēta teritorijas plānojuma īstenošanas ietekme uz vidi, izvērtējot Ventspils novada teritorijas plānojuma izstrādes pamatojumu, darba uzdevumus un ietekmes teritorijas.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādāšanas principus un saturu nosaka 2004. gada 23. marta MK noteikumi Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Ventspils novadā atrodas vairākas *Natura 2000* teritorijas - Moricsalas dabas rezervāts, dabas parks “Abavas senleja”, dabas parks „Užavas lejtece”, dabas liegumi „Ances purvi un meži”, „Druviņu tīrelis”, „Klāņu purvs”, „Krojas meži”, „Nagļu un Ansiņu purvs”, „Ovīši”, „Pelcīšu purvs”, „Piešdanga”, „Platenes purvs”, „Pluču tīrelis”, „Popes zāļu purvs”, „Raķupes ieleja”, „Sārnates purvs”, „Stiklu purvi”, „Tīšezers”, „Užava”, „Viskūžu sala”. Ventspils novada teritorija rietumu daļā robežojas ar aizsargājamu jūras teritoriju „Irbes šaurums”.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1 TERITORIJAS PLĀNOJUMA GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS

Teritorijas plānojuma izstrādes **mērķis** ir izvērtēt divpadsmit novada teritoriālo vienību spēkā esošos teritorijas plānojumus. Izstrādāt plānošanas dokumentu ar vienotiem plānošanas principiem visai Ventspils novada teritorijai, nodrošinot ilgtspējīgu attīstību, sekmēt daudzveidīgu tautsaimniecisko izaugsmi, uzlabot darba un dzīves vidi visiem novada iedzīvotājiem.

Teritorijas plānojuma izstrādes **uzdevumi**:

- ✓ Izanalizēt Ventspils novada teritorijas attīstības resursus, kā arī definēt noteikumus un ierobežojumus to izmantošanai;
- ✓ Izvērtēt nozīmīgāko sfēru – transporta, uzņēmējdarbības, pakalpojumu, ražošanas, dzīvojamās apbūves, aizsargājamo dabas teritoriju, vides un kultūrvēsturisko teritoriju, inženierkomunikāciju infrastruktūras attīstību un izstrādāt risinājumus to pilnveidošanai.

Teritorijas plānojums sastāv no četrām daļām (skat. 1. attēlu). Paskaidrojuma raksts ietver pašreizējās situācijas raksturojumu, telpiskās attīstības perspektīvu un pamatnostādnes. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (*turpmāk TIAN*) tiek noteikti vispārīgi un atsevišķi noteikumi teritorijas attīstības plānošanai, izmantošanai un apbūvei, kā arī aizsargjoslas un būvtiesību īstenošanas kārtība. Grafiskajā daļā tiek attēlota teritorijas plānotā un atļautā izmantošana. Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi tiek apkopoti lēmumi, institūciju nosacījumi un citi dokumenti, kas saistīti ar teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādi.

1. ATTĒLS. TERITORIJAS PLĀNOJUMA SASTĀVS

1.2 SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam izstrādes laikā ņemti vērā šādi dokumenti:

- ✓ Spēkā esošie Ventspils novada Piltenes pilsētas un pagastu teritorijas plānojumi, vides pārskati;
- ✓ Kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti;
- ✓ Ventspils novada attīstības programma 2011. - 2017. gadam;
- ✓ Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014. - 2030. gadam;
- ✓ Nacionālā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenti – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam, Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS, SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

2.1 VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

Vides pārskats sagatavots saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un MK noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.).

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu pieņemts Vides pārraudzības valsts biroja lēmums Nr. 30, 2014. gada 22. maijā.

Pirms lēmuma pieņemšanas par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu/nepiemērošanu Ventspils novada teritorijas plānojumam, notika konsultācijas ar Veselības inspekciju (10.03.2014., Nr.1.12./IZ396) un Ventspils reģionālo vides pārvaldi (13.03.2014., Nr.9.5.-19./449).

Balstoties uz Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam 1. redakciju, tika izstrādāts Ventspils novada teritorijas plānojuma Vides pārskata projekts. Pēc Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam 1. redakcijas publiskās apspriešanas rezultātiem Vides pārskats tika papildināts un pievienota vai labota informācija pilnveidotās redakcijas apspriešanai.

Izstrādājot Vides pārskatu tika izmantota informācija no elektroniski pieejamajiem informācijas avotiem, datu bāzēm, dažādiem publicētiem materiāliem, institūciju sniegtajiem nosacījumiem, Ventspils novada pašvaldības plānošanas dokumentiem un publiskajiem pārskatiem.

Atzinumu saņemšanai Vides pārskata projekts publiskās apspriešanas laikā tika iesniegts šādām institūcijām:

- ✓ Valsts vides dienesta Ventspils reģionālai vides pārvaldei;
- ✓ Dabas aizsardzības pārvaldei;
- ✓ Veselības inspekcijai;
- ✓ Kurzemes plānošanas reģiona administrācijai.

Institūciju, t.sk. Vides pārraudzības valsts biroja, atzinumu apkopojums un komentāri par Vides pārskata projektu, skatāms teritorijas plānojuma sējumā Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.

2.2 SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam 1. redakcija un Vides pārskata projekts tika izstrādāti reizē, līdz ar to dokumentiem tika rīkota kopīga publiskā apspriešana un publiskās apspriešanas sanāksmes. Publiskai apspriešanai Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam 1. redakcija un Vides pārskata projekts tika nodots no 2014. gada 15. septembra līdz 2014. gada 27. oktobrim. Publiskās apspriešanas laikā tika rīkotas 15 publiskās apspriešanas sanāksmes.

Par Vides pārskata projekta 1. redakciju un pilnveidoto redakciju publiskās apspriešanas laikā netika saņemts neviens rakstisks priekšlikums no privātpersonām.

Publiskās apspriešanas laikā saņemto privātpersonu priekšlikumu par apkopojums Teritorijas plānojuma projektu, kā arī informācija par publiskās apspriešanas sanāksmju gaitu, skatāma Teritorijas plānojuma sējumā Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

3.1 VIDES KVALITĀTE

3.1.1 VIRSZEMES ŪDEŅU RESURSI UN KVALITĀTE

Ventspils novada lielākās upes ir Venta, Abava, Užava, Irbe un Engure. Novada teritorijā atrodas vairāk nekā 50 dabiskas un mākslīgas izcelsmes ūdenstilpes.

Publisko upju statuss noteikts Abavai (no Viesata upes ietekas līdz ietekai Ventā), Irbei (visā tās garumā), Rindai (visā tās garumā), Užavai (no Kauliņas upes ietekas līdz ietekai Baltijas jūrā) un Ventai (visā tās garumā Latvijas teritorijā).

Zvejas tiesības tikai valstij pieder Irbes upei (visā upes garumā), Užavai (no Kauliņas upes ietekas līdz ietekai Baltijas jūrā) un Ventai no Latvijas - Lietuvas robežas līdz ietekai Baltijas jūrā.¹

Publisko ezeru statuss ir noteikts Usmas, Puzes un Klāņezeram. Zvejas tiesības valstij nav noteikts nevienam Ventspils novada ezeram.²

Ventspils novada ūdens objekti atrodas Ventas upes baseina apsaimniekošanas apgabalā. Atsevišķi virszemes ūdeņi noteikti kā prioritārie zivju ūdeņi. Tajos jānodrošina ūdens aizsardzība un jārealizē ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumi, lai nodrošinātu karpveidīgo un lašveidīgo zivju populācijām labvēlīgus dzīves apstākļus.³

KARPVEIDĪGO ZIVJU ŪDEŅI:

- ✓ Engure no Usmas ezera līdz Puzes ezeram;
- ✓ Irbe;
- ✓ Rinda;
- ✓ Stende no Ances līdz grīvai;
- ✓ Venta no Zlēku pagasta Zlēku tilta līdz grīvai.

LAŠVEIDĪGO ZIVJU ŪDEŅI:

- ✓ Abava no Rendas līdz grīvai;
- ✓ Lonaste no Raķupes un Pāces satekas līdz grīvai;
- ✓ Pāce no Pāces līdz grīvai;
- ✓ Raķupe no Ameles līdz grīvai;
- ✓ Puzes ezers;
- ✓ Usmas ezers;
- ✓ Užava no Tērandes līdz grīvai.

Pēc MK noteikumiem Nr. 27 „Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus” Ventspils novadā šādas darbības aizliegtas uz Rīvas, Tērandes, Užavas, Abavas, Elkšķenes (posmā no grīvas līdz Rīgas-Ventspils dzelzceļam), Ēnavas, Krojas, Mazupes, Rendas, Ventas, Vēždūkas, Irbes, Lonastes, Ostupes, Pāces, Raķupes, Rindas, Stendes un Trumpes upēm.

Virszemes ūdeņu kvalitāti ietekmē gan to izcelsme, gan dabiskā un antropogēnā slodze. Ventspils novadā būtiskāko ietekmi uz virszemes ūdens objektiem atstāj punktveida piesārņojums no notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm un piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām vietām. Plūdu apdraudējums novadā ir gar jūras piekrasti un atsevišķās upēs – Ventas, Užavas, Pāces un Stendes.⁴

Ekoloģiskās kvalitātes klase ūdensobjektiem Ventspils novadā lielākoties ir laba. Augsta ekoloģiskā klase ir Užavai, Abavai un Raķupei. Vidēja ekoloģiskā klase ir ūdensobjektiem – Baltijas jūra (Saka – Venta), Dienvidaustrumu atklātajam smilšainajam krastam un Puzes ezeram (skat. 1. tabulu). Riska ūdensobjekts Ventspils novadā ir Baltijas jūras piekrastes daļa (tās kopgarums 156,76 km stiepjas no Akmeņraga bākas līdz Kolkasraga piekrastei), kurā

¹01.09.1992. Civillikums, 1. un 2. pielikums

²01.09.1992. Civillikums, 1. un 2. pielikums

³MK noteikumi Nr.118 Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti. 2002.gada 12.martā.

⁴LVĢMC Ventas apsaimniekošanas plāns.2009.

pastāv risks nerasniegt Ūdens apsaimniekošanas likumā noteikto labo virszemes ūdeņu stāvokli paredzētajā termiņā (2015. gads). Ūdensobjektu ietekmē vēja radīto plūdu risks un iekšzemes ūdens objektu stāvoklis. Notekūdeņu īpaši jūtīga teritorija Ventspils novadā ir Engures upe Ugāles pagastā.⁵

1. TABULA. ŪDENSOBJEKTU EKOLOĢISKĀS KVALITĀTES KLASĒS⁶

Nr.p.k.	Ūdensobjekta nosaukums	Ūdensobjekta kods	Ekoloģiskās kvalitātes klase	Mērķis uz 2015. gadu
1.	Baltijas j. (Saka - Venta)	V022	Vidēja	Laba* ⁷
2.	Rīva	V023	Laba	Laba
3.	Užava	V025	Augsta	Augsta
4.	Medupes strauts	V026	Laba	Laba
7.	Venta	V027	Laba	Laba
6.	Packule	V028	Laba	Laba
5.	Ventspils ostas teritorija	V029 SP	Laba	Laba
8.	Abava	V032	Augsta	Augsta
9.	Baltijas j. (Venta-Irbe)	V067	Laba	Laba
10.	Irbe	V068	Laba	Laba
11.	Stende	V069	Laba	Laba
12.	Lonaste	V070	Laba	Laba
13.	Pāce	V071	Laba	Laba
14.	Rakupe	V072	Augsta	Augsta
15.	Rinda	V075	Laba	Laba
16.	Engure	V076	Laba	Laba
17.	Tirukšupe	V077	Laba	Laba
18.	Baltijas j. (Irbe-Roja)	V079	Laba	Laba
19.	Dienvidaustrumu atklātais smilšainais krasts	Piekraste B	Vidēja	Vidēja* ⁸ (2021. gads)
20.	Klāņezers	E012	Laba	Laba
21.	Puzes ezers	E019	Vidēja	Laba
22.	Usmas ezers	E023	Laba	Laba

Ekoloģiskās kvalitātes mērķu sasniegšanai Ventas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā tiek plānoti pamata un papildus pasākumi. Tos ņemot vērā un īstenojot tiks uzlabots ūdensobjektu stāvoklis novadā. Teritorijas plānojumā tiek iekļautas plānotās darbības, kas sekmēs šo pasākumu realizāciju pašvaldībā (skat. 2. tabulu).

2. TABULA. PAMATA UN PAPILDUS PASĀKUMI VENTAS UPJU BASEINU APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNĀ (2009-2015) VENTSPILS NOVADĀ⁹

Ventas baseina apgabala plāna programmā paredzētie pasākumi	Ventspils novada teritorijas plānojuma atbilstība apsaimniekošanas plāna paredzētajiem pasākumiem
PAMATA PASĀKUMI	
Piemērotās vietās veikt peldvietu labiekārtošanu, norādot tās teritorijas plānojumā un paredzot aizliegumu peldvietās izmantot motorizētus peldlīdzekļus.	Grafiskajā daļā tiek attēlotas publiskās pieejas ūdeņiem. Piekrastes zonā tiek izdalīta funkcionālā zona <i>Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)</i> , kurā atļauta labiekārtota publiskā ārtelpa.
Iekļaut teritorijas plānojumos paaugstinātā riska objektus (tie objekti, kas atbilst šajos noteikumos esošajām prasībām).	Paskaidrojošajā daļā tiek sniegts apraksts par novadā esošajiem paaugstinātās bīstamības un riska objektiem.
Paredzēt riska samazināšanas pasākumus un ierobežojumus teritorijas plānojumos vietās, kas var ietekmēt ūdeņus, aizsargājamās teritorijas, aizsargjoslas u.c.	Iekļauts Grafiskajā daļā un TIAN.

⁵MK noteikumi Nr.418 Noteikumi par riska ūdensobjektiem, 2011. gada 31. maijā.

⁶Ventas upes apsaimniekošanas apgabala ūdensobjekti Ventspils novadā, Ventas apsaimniekošanas plāns.2009., pielikumi. LVĢMC.

⁷Izdarīts pieņēmums par ūdensobjekta kvalitāti.

⁸Ūdensobjektam ir piemērots termiņa izņēmums.

⁹LVĢMC, Ventas apsaimniekošanas plāns.2009.

Veikt ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu valsts līmeņa un reģionāla vai vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem (stratēģijas, plāni, programmas).	Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014. – 2026. tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.
PAPILDUS PASĀKUMI	IZPILDĪTĀJS
Lauksaimniecības zemju apsaimniekošanā ievērot labas apsaimniekošanas prakses principus, maksimāli novēršot no lauksaimnieciskās darbības radušos piesārņojuma noteci virszemes ūdeņos, t.sk., buferjoslas, kultūraugu mēslošanas plānošana u.c. (V027)	Zemkopības ministrija
Meža apsaimniekošanā ievērot labas apsaimniekošanas prakses principus, maksimāli novēršot no mežsaimnieciskās darbības radušos piesārņojuma noteci virszemes ūdeņos, t.sk. buferjoslas, laba mežizstrāde u.c. (V027)	Zemkopības ministrija
Īstenot izstrādātos rīcības plānus un prioritāros/ "mīkstinošos" pasākumus ostu negatīvās ietekmes mazināšanai. (Lai izstrādātu šos plānus un pasākumus tiks izveidota sadarbības "platforma" starp ostām, (V029 SP)	Vides ministrija
Veikt tehnisko izpēti par katras HES ietekmi uz ekoloģisko stāvokli un piemērotākajiem "mīkstinošajiem" pasākumiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem negatīvās ietekmes novēršanai.	Vides ministrija
Izstrādāto tehnisko noteikumu/ standartu ievērošana atjaunojot/ rekonstruējot polderus, t.i., ievērot tajās noteiktos "mīkstinošos" pasākumus, tehnoloģijas.	Zemkopības ministrija

Ventspils novada administratīvajā teritorijā atrodas valsts nozīmes hidroloģisko novērojumu stacijas - Vendzava, Tērande, Vičaki, Usma un meteoroloģisko novērojumu stacija – Vičaki (*sīkāku aprakstu un noteiktās aizsargjoslas skatīt 1. pielikumā*).¹⁰

Pēdējo gadu laikā Ventspils novadā aktīvi norisinās ūdenssaimniecības projekti, kuru rezultātā tiek sakārtotas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas, līdz ar to ietekmei uz virszemes ūdeņiem būtu jāsamazinās.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

Teritorijas plānojumā, lai samazinātu piesārņojuma un dažādu saimniecisko darbību negatīvo ietekmi uz virszemes ūdeņiem, to aizsardzībai tiek noteiktas un grafiski attēlotas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas un izdalīta funkcionālā zona *Ūdeņu teritorija (Ū)*.

Funkcionālā zona *Ūdeņu teritorija (Ū)* tiek noteikta, lai plānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdens resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai.

TIAN nosaka, ka ūdeņu teritoriju, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nav atļauta patvaļīga ezeru, upju un strautu iztaisnošana, aizbēršana, gultnes padziļināšana un mākslīgu salu veidošana.

Tiek noteikts, ka pie publiskajiem ūdeņiem jānodrošina vismaz viena publiska piekļūšana, piekļūšanas risinājumu nosakot detālplānojumā un/vai zemes ierīcības projektā. Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā tiek attēlotas pieejas Baltijas jūrai un publiskās pieejas pie iekšzemes ūdeņiem, kā arī attēlotas laivu novešanas vietas.

3.1.2 PELDVIETU ŪDENS KVALITĀTE

Ventspils novadā nav peldvietas, kuras būtu iekļautas Veselības inspekcijas oficiāli novēroto iekšzemes un Baltijas jūras, Rīgas jūras līča peldvietu sarakstā, kas apstiprināts ar 2012. gada 10. janvāra MK noteikumiem Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” 2. pielikumu.

¹⁰ LVGMC sniegtā informācija Ventspils novada teritorijas plānojuma izstrādei, 04.04.2014.

Peldvietu ūdens kvalitāti var noteikt gan vizuāli novērtējot, gan laboratoriski. Novadā vairāki ūdensobjekti tiek izmantoti peldēšanai un rekreācijai, bet to novērtēšana netiek veikta. Pašvaldībai savu iespēju robežās būtu jāveic to kvalitātes pārbaudes. Izveidojot oficiālas peldvietas Ventspils novadā, pašvaldībai to ierīkošana un apsaimniekošana jānodrošina atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

Teritorijas plānojumā tiek grafiski attēlotas pieejas pie ūdeņiem un izdalīta apakšzona *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA2)* rekreācijas, tūrisma, kvalitatīvas dabas, kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanai dabas teritorijās.

Nosakot un grafiski attēlojot pieejas pie ūdeņiem, tiks novirzītas apmeklētāju plūsmas uz konkrētām vietām, kurās izveidojot atbilstošu infrastruktūru, tiks samazināta antropogēnā ietekme uz ūdensobjektu piekrastes vidi.

Pašvaldībai būtu nepieciešams, savu iespēju robežās, nodrošināt kvalitatīvu un veselībai drošu peldvietu esamību savā administratīvajā teritorijā, jo novads atrodas Baltijas jūras krastā un tajā ir vairāki nozīmīgi ūdensobjekti, kuri ir pievilcīgi kā rekreācijas objekti vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem. Drošu un kvalitatīvu peldvietu izveide veicinātu gan novada vides sakārtošanu un uzturēšanu, gan veselīga dzīvesveida aktivitāšu pieejamību novada iedzīvotājiem un tūristiem.

Pašvaldībai veicinot publisko peldvietu izveidi un uzturēšanu, jāizvērtē novada teritorijā esošo peldvietu apmeklējumu tendences un iespējas nepieciešamā labiekārtojuma nodrošināšanai un jāņem vērā MK noteikumi Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” un MK noteikumi Nr.608 „Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai”.

3.1.3 PAZEMES ŪDENS KVALITĀTE

Pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis Ventspils novadā kopumā tiek vērtēts, kā labs. Tikai Ugālē un ūdensgūtnē „Ogsils” izveidojušās nelielas, lokālas depresijas piltuves. Ķīmiskā pazemes ūdeņu kvalitāte novada teritorijā ir laba.¹¹

Dzeramā ūdens ieguvei galvenokārt tiek izmantoti pazemes ūdeņi no Arukilas – Burtnieku ūdens horizonta, retāk Gaujas vai Narvas ūdens horizontiem. Iegūtais dzeramais ūdens tiek izmantots gan bez apstrādes, gan ar apstrādi. Gandrīz visos ciemos un Piltenes pilsētā, kuros ir centralizēta ūdensapgāde, uzstādītas dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtas.¹²

Pazemes ūdeņu novērojumi tiek veikti valsts nozīmes pazemes ūdens kvantitātes un kvalitātes novērojumu stacijā „Ventspils”, kas atrodas Vārves pagastā (*noteiktās aizsargjoslas ap urbumiem skatīt 1. pielikuma*).

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

Pazemes ūdeņu aizsardzībai ap ūdens ieguves vietām, tiek noteiktas aizsargjoslas un tās grafiski attēlotas.

Negatīvu ietekmi uz pazemes ūdeņiem var atstāt neapsaimniekotie ūdens urbumi. Ventspils novadā ir vairāki simti ūdens urbumu, kuri būtu jāapseko un jānoskaidro to esošais stāvoklis.

3.1.4 ŪDENSĀIMNIECĪBAS RAKSTUROJUMS UN TO IETEKME UZ VIDI

ŪDENSAPGĀDE

Ventspils novadā centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta Piltenes pilsētā un pagastu lielākajos ciemos – Ances, Jūrkalnes, Popes, Blāzmas, Stiklu, Dokupes, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas, Zūru, Ventavas, Vārves, Ziru, Zlēku ciemā un Zlēku pamatskolā (skat. 3. tabulu).

3. TABULA. ŪDENSAPGĀDES SISTĒMAS¹³

Teritoriālā vienība	Teritorija	Urbums (id.nr.)	Ūdens attīrīšana
Ances pagasts	Ances ciems	P300427, P300428	Atkaļķošanas iekārtas
Jūrkalnes pagasts	Jūrkalnes ciems	P300426, P300500	Atdzelžošanas iekārtas
Piltenes pilsēta	Piltenes pilsēta	P300511, P300512	Atdzelžošanas iekārtas
Popes pagasts	Popes ciems	P300169, P300188, P300168	Bez apstrādes
Puzes pagasts	Blāzma	P300454, P300165	Atdzelžošanas iekārtas
	Stikli	P300167	Ūdens atdzelžošanas filtri

¹¹ LVGMC Ventas apsaimniekošanas plāns.2009.

¹² LVGMC datu bāze „2 – Ūdens pārskati”.

¹³ LVGMC daru bāze „2 – Ūdens pārskati”, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes B kategorijas atļaujas.

Teritoriālā vienība	Teritorija	Urbums (id.nr.)	Ūdens attīrīšana
Tārgales pagasts	Dokupes ciems	P300630, P300148	Atdzelžošanas iekārtas
	Tārgales ciems	P300600, P300497	Atdzelžošanas iekārtas
Ugāles pagasts	Ugāle	P300704, P300705	Sagatavošanas stacija
	Ūdensapgādes sistēma „Skolas iela”	P300328	Bez apstrādes
	Ūdensapgādes sistēma „Virpes kalns”	P300545	Bez apstrādes
	Ūdensapgādes sistēma „Kalnu skola”	P300327, P300326, P300159, P300565	Bez apstrādes
Usmas pagasts	Usmas ciems	P300515, P300543, P300540	Atdzelžošanas iekārtas
Užavas pagasts	Užavas ciems	P300662, P300287	Atdzelžošanas iekārtas
Vārves pagasts	Zūru ciemats	P300508, P300509	Tiek izbūvēta ūdens sagatavošanas stacija
	Ventavas ciems	P300507, P300713	Atdzelžošanas stacija
	Vārves ciems	P300153, P300152	Dzēramais ūdens ar apstrādi
Zīru pagasts	Zīru ciems	P300156	Atdzelžošanas iekārtas
Zlēku pagasts	Zlēku ciems	P300289	Atdzelžošanas iekārtas
	Zlēku pamatskola	P300290	Atdzelžošanas iekārtas

Kopumā Ventspils novadā 2013. gadā iegūti 415,136 tūkst./m³ ūdens. No tiem 86% jeb 368,912 tūkst./m³ izmantoti sadzīves un komunālajām vajadzībām, 11% jeb 46,224 tūkst./m³ ražošanas vajadzībām un 3% jeb 14,271 tūkst./m³ veido ūdens zudumi (skat. 4. tabulu).

Veicot ūdenssaimniecību projektus, pilsētā un ciemos tiek uzlabota centralizētā ūdensapgāde, tiek samazināti ūdens zudumi un uzlabota dzēramā ūdens kvalitāte.

4. TABULA. ŪDENS IZMANTOŠANA VENTSPILS NOVADĀ 2013. GADĀ¹⁴

Teritoriālā vienība	Kopā (tūkst./m ³)	Ražošanas vajadzībām	Komunālajām, sadzīves vajadzībām	Ūdens zudumi	Ieguves vietu skaits
Piltenes pilsēta	46,595	0	46,595	0	1
Piltenes pagasts	3,67	3,67	0	0	0
Ances pagasts	24,1	1,1	23	0,19	2
Jūrkalnes pagasts	11,459	0	11,459	0	1
Popes pagasts	36,454	0	36,454	1,3	4
Puzes pagasts	8,549	0	8,549	0	1
Tārgales pagasts	30,402	0	30,402	5,699	2
Ugāles pagasts	83,694	9,112	74,582	0	11
Usmas pagasts	21,137	2,7	18,437	0	3
Užavas pagasts	34,1	14,856	19,244	0	3
Vārves pagasts	86,661	14,786	71,875	7,082	7
Zīru pagasts	17,735	0	17,735	0	1
Zlēku pagasts	10,58	0	10,58	0	2
Kopā	415,136	46,224	368,912	14,271	38

NOTEKŪDEŅU UN LIETUS ŪDEŅU SAVĀKŠANA UN ATTĪRĪŠANA

Centralizēta notekūdeņu savākšana un attīrīšana Ventspils novadā tiek veikta Piltenes pilsētā un lielākajos ciemos – Ancē, Jūrkalnē, Popē, Blāzmās, Stiklos, Dokupē, Tārgalē, Ugālē, Usmā, Užavā, Zūrās, Ventavā, Vārvē un Zlēkās. Vietās, kur nav izbūvētas kanalizācijas sistēmas iedzīvotāji un uzņēmumi notekūdeņus uzkrāj speciāli izbūvētās krājvertnes, kuru saturs tiek izvests uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI).

Pēdējos gados, projektu ietvaros, novadā aktīvi tiek sakārtotas centralizētās notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas, kas nodrošina efektīvāku notekūdeņu attīrīšanu, savākšanu un uzskaiti.

Kopumā 2013. gadā pēc organizāciju datiem, kuras atskaitās par notekūdeņu novadīšanu vidē, Ventspils novadā tika novadīti 434,415 tūkst. m³ notekūdeņu. No tiem 333,772 tūkst. m³ vidē novadīti tīri, atbilstoši normatīvajām prasībām attīrīti notekūdeņi, bet 100,643 tūkst. m³ notekūdeņu nonākuši vidē neatbilstoši attīrīti normatīvo aktu prasībām. Atbilstoši normatīvajiem aktiem neattīrīti notekūdeņi novadīti Popes un Vārves pagastos (skat. 5. tabulu).

¹⁴ LVĢMC datu bāze „2 – Ūdens pārskati”, Pārskats par ūdens resursu lietošanu.

5. TABULA. *NOTEKŪDEŅU NOVADĪŠANA VIDĒ 2013. GADĀ*¹⁵

Teritoriālā vienība	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Notekūdeņu daudzums tūkst.m ³ /gadā		
		Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk ar att. norm. tīri	T.sk. ar att. norm. netīri
Piltenes pilsēta	1	58,225	58,225	0
Piltenes pagasts	1	3,67	3,67	0
Ances pagasts	1	87,7	87,7	0
Jūrkalnes pagasts	1	2,302	2,302	0
Popes pagasts	2	25,025	0,474	24,551
Puzes pagasts	3	42,683	42,683	0
Tārgales pagasts	2	25,412	25,412	0
Ugāles pagasts	3	49,9	49,9	0
Usmas pagasts	1	12,05	12,05	0
Užavas pagasts	2	29,351	29,351	0
Vārves pagasts	3	76,092	0	76,092
Ziru pagasts	1	13,588	13,588	0
Zlēku pagasts	2	8,417	8,417	0
Kopā	23	434,415	333,772	100,643

No notekūdeņu attīrīšanas iekārtām 2013. gadā vidē nonāca 46,9 t piesārņojošo vielu. Paliekošā piesārņojuma apjoms pēdējo gadu laikā novadā ir bijis svārstīgs, 2010. gadā vidē novadītas 33,7 t, 2011. gadā 44,3 t, bet 2012. gadā 37,8 t piesārņojošo vielu (skat. 6. tabulu).

6. TABULA. *PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS VIDĒ NO NAI*¹⁶

Gads	Kopā (t)	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2013	46,9	6,9	6,2	16,6	1,1	0,8	7,9	5,6	0,1	1,8
2012	37,8	4,9	5,1	16,2	0,7	1,0	5,5	3,2	0,0	1,2
2011	44,3	5,5	6,9	19,3	0,9	0,7	4,7	3,4	0,7	2,1
2010	33,7	5,3	3,7	15,5	0,7	0,5	4,9	2,1	0,0	1,0

Novadā atrodas 17 bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, tās darbojas Piltenes pilsētā un 11 pagastos. Notekūdeņiem pirmējā un otrreizējā attīrīšana tiek veikta tikai Vārves un Ugāles pagastos, pārējos pagastos tiek veikta vai tikai pirmējā, vai tikai otrreizējā attīrīšana (skat. 7. tabulu).

7. TABULA. *BIOLOĢISKĀS NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTAS*¹⁷

Teritoriālā vienība	Skaits	Jauda (tūkst. m ³ /dnn)	Tūkst. m ³ /gadā (2013. gads)		
			Notekūdeņu daudzums	Pirmējā attīrīšana	Otrreizējā attīrīšana
Ances pagasts	1	100	87,7	0	87,7
Jūrkalnes pagasts	1	50	2,302	2,302	0
Piltenes pilsēta	1	800	58,225	0	58,225
Popes pagasts	1	100	24,551	0	24,551
Puzes pagasts	1	100	8,549	8,549	0
Tārgales pagasts	1	200	24,116	24,116	0
Ugāles pagasts	3	725	49,9	3,5	46,4
Usmas pagasts	1	45	12,05	0	12,05

¹⁵ LVGMC, datu bāze „2 – Ūdens pārskati”, Pārskats par ūdens resursu lietošanu.

¹⁶ LVGMC, datu bāze „2 – Ūdens pārskati”, Pārskats par ūdens resursu lietošanu.

¹⁷ LVGMC, datu bāze „2 – Ūdens pārskati”, Pārskats par ūdens resursu lietošanu.

Teritoriālā vienība	Skaits	Jauda (tūkst. m ³ /dnn)	Tūkst. m ³ /gadā (2013. gads)		
			Notekūdeņu daudzums	Pirmējā attīrīšana	Otrreizējā attīrīšana
Užavas pagasts	2	250	29,351	0	29,351
Vārves pagasts	2	275	47,74	31,774	15,966
Ziru pagasts	1	160	13,588	13,588	0
Zlēku pagasts	2	45	8,417	8,417	0
Kopā	17	-	366,489	92,246	274,243

Mehāniskā notekūdeņu attīrīšana tiek veikta trīs pagastos – Piltenes, Tārgales un Vārves pagastos. 2013. gadā mehāniskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās attīrīti 33,292 tūkst. m³ notekūdeņu (skat. 8. tabulu).

8. TABULA. MEHĀNISKĀS NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTAS¹⁸

Teritoriālā vienība	Skaits	Jauda (tūkst.m ³ /dnn.)	Tūkst. m ³ /gadā (2013. gads)	
			Notekūdeņu daudzums	Pirmējā attīrīšana
Piltenes pagasts	1	-	3,67	3,67
Tārgales pagasts	1	25	1,296	1,296
Vārves pagasts	1	-	28,326	0
Kopā	3	-	33,292	4,966

Piltenes pilsētas kanalizācijas sistēmas raksturojums¹⁹

Centralizēta notekūdeņu savākšana un attīrīšana tiek nodrošināta Piltenes pilsētas daudzdzīvokļu un privāto māju iedzīvotājiem, sabiedriskajām iestādēm, uzņēmumiem un veikaliem. Kanalizācijas tīklu kopējais garums ir 4,097 km.

Piltenes pilsētā darbojas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuras izbūvētas 1971. gadā, to jauda ir 800 m³/dnn. Tās sastāv no sūkņu stacijas, spiediena dzesēšanas akas, bioloģiskās attīrīšanas bloka, pēcattīrīšanas bioloģiskā dīķa un izplūdes. Tiek izmantots viens aerotanks un otrreizējais nostādinātājs. Attīrītie notekūdeņi nonāk Vecventā. Dūņas, kas veidojas attīrīšanas procesā tiek nogādātas uz Zūru notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Pilsētā nav izbūvēta lietus notekūdeņu savākšanas sistēma, lietus ūdeņu novadīšanai no pilsētas centrālās ielas un laukuma ir izveidotas trīs pieslēguma vietas pie centralizētās kanalizācijas sistēmas.

SIA „Vecventa” koku zaleņu pārstrādes ražotnes notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Piltenes pagastā²⁰

Uzņēmumā veidojas sadzīves un ražošanas notekūdeņi. Sadzīves un katlu mājas notekūdeņi tiek uzkrāti krājtvertnēs un izvesti uz Piltenes pilsētas bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām.

Ražošanas notekūdeņu attīrīšana tiek veikta vietējās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Attīrīšanas iekārtu jauda ir 0,9 l/s (~78 m³/dnn.). Uzņēmuma vajadzībām piemērotas agrākās kolhoza ražotnes attīrīšanas iekārtas. Tajās nonāk iekārtu dzesēšanas un mazgāšanas notekūdeņi, šķīdinātāji. Tie tiek ievadīti kanalizācijas sistēmā. Tā sastāv no trīs skatakām, divām šķīdinātāja uztveršanas akām, šķembu filtra un izplūdes. Šķīdinātāja savākšanai uz aku ūdens virsmas ir izvietoti naftas produktus absorbējošie pakļāji. Notekūdeņu daudzums tiek aprēķināts pēc saņemtā ūdens daudzuma, attīrītie notekūdeņi tiek izvadīti Vēždūkas upē.

Ances pagasta Ances ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums²¹

Notekūdeņu centralizēta savākšana un attīrīšana Ances ciemā tiek nodrošināta daudzdzīvokļu mājām, pagasta pārvaldes ēkai, skolai, katlu mājai un atsevišķām individuālajām mājām.

Ciemā darbojas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, izbūvētas 1986. gadā, to jauda 100 m³/dnn. Kanalizācijas tīklu kopējais garums ir 3,295 km.

Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas sastāv no paštecetes kolektora, sūkņu stacijas (sūknētavas pieņemšanas kamerā uzstādītas redeles mehānisko piemaisījumu uztveršanai), spiedvada, palīgēkas, kurā izvietoti kompresori,

¹⁸ LVGMC, datu bāze „2 – Ūdens pārskati”, Pārskats par ūdens resursu lietošanu.

¹⁹ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 10 IB 0028, Ventspils novada Piltenes pilsētas pārvalde, Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 12.05.2010.

²⁰ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 10 IB 0052, SIA „Vecventa”, Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 14.10.2010.

²¹ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 11 IB 0043, Ventspils novada pašvaldības Ances pagasta pārvalde Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 09.06.2011.

spiediena dzēšanas akas, bioloģiskā attīrīšanas bloka BIO-100, 2 bioloģiskiem dīķiem, izplūdes vietas Stendes upē. Notekūdeņu daudzums tiek mērīts ar notekūdeņu daudzuma mērītāju.

Lietus un sniega kušanas ūdeņi ciemā tiek savākti tikai daļēji, daļā ciema teritorijas tie brīvi uzsūcas gruntī.

Jūrkalnes pagasta Jūrkalnes ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums²²

Centralizētajai kanalizācijas sistēmai Jūrkalnes ciemā ir pieslēgta viena daudzdzīvokļu māja, pamatskola un KS „Jūrkalnes serviss”.

Centralizētā kanalizācijas sistēma ciemā darbojas kopš 1992. gada, tās kopgarums 1,4 km. Notekūdeņi tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (BIO – 50), kuru jauda ir 50 m³/dnn (ekspluatācijā nodotas 1993. gadā, 2004. gadā veikta pārbūve, tiek izmantota jauda uz 25 m³/dnn). BIO – 50 sastāv no kanalizācijas sūkņu stacijas, spiediena dzēšanas akas, bioloģiskās apstrādes bloka (2 aerācijas kameras, 2 nostādināšanas kameras), 3 pēcattīrīšanas bioloģiskajiem dīķiem un palīgēkas ar kompresoru. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī.

2008. gadā izbūvēta notekūdeņu pieņemšanas krājtvertne. Sūknis ar pludiņu un laika releja sistēmu, kas nodrošina vienmērīgu neattīrīto notekūdeņu padevi. Uztādīta konteinera tipa ēka, kurā atrodas iekārta, gaisa pievadīšanai abām aerācijas kamerām daļām.

Notekūdeņu daudzums tiek aprēķināts pēc patērētā ūdens daudzuma ūdensapgādes sistēmā.

Popes pagasta Popes ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums²³

Centralizētajai kanalizācijas sistēmai pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, privātmājas, Popes pamatskolas ēka, bērnudārza „Zemenīte” ēka, kultūras nams, pagasta pārvaldes ēka, ģimenes ārsta privātprakses ēka, veikala ēka, SIA „Jaunpope” darbnīcas, birojs un ferma.

2007. gadā izbūvētas jaunas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas - MicroFAST 9-3 (jauda 100 m³/dnn.), veikta kanalizācijas tīklu pārbūve 3,270 km garumā, un divu spiedvadu 821,9 m un 35 m pārbūve.

Kanalizācijas sistēmā ietilpst notekūdeņu pieņemšanas aka, grodu aka - nostādinātājs, biobloks - MicroFAST 9-3, vadības iekārta, gaisa padeves sistēma, notekūdeņu plūsmas mērītājs, paraugu ņemšanas aka un izplūdes vieta meliorācijas grāvī. Izplūstošo notekūdeņu daudzumu mēra plūsmas mērītājs.

Lietus un sniega kušanas ūdeņi ciema teritorijā netiek centralizēti savākti un attīrīti. Notekūdeņu attīrīšanas procesā veidojušās dūņas un nosēdumus izved uz Ugāles NAI dūņu laukiem.

Puzes pagasta Blāzmas ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums²⁴

Blāzmas ciema centralizētā kanalizācijas sistēmas izbūvēta 1980. gadā, pārbūve pabeigta 2012. gadā. Kanalizācijas tīklu kopgarums ir 8,511 km, darbojas divas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Notekūdeņi no ciema daudzdzīvokļu mājām un daļas privātmāju tiek sūknēti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām BIO-100 (jauda 100 m³/dnn). BIO – 100 sastāv no pašteses kolektora, kanalizācijas sūkņu stacijas, spiedvada – 0,504 km, spiediena dzēšanas akas, bioloģiskās apstrādes bloka BIO-100, palīgēkas, kurā izvietots kompresors, izplūdes vietas Stendes upē. Notekūdeņu daudzums tiek noteikts aprēķinu veidā.

Notekūdeņi no skolas, pagasta pārvaldes, bērnu rotaļu centra, katlu mājas un Sesku ielas privātmājām tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām BioDRY-SB-20 (jaudu 20 m³/dnn). Kanalizācijas sistēmā ietilpst pašteses kolektors, kanalizācijas sūkņu stacija, spiedvads 50 m, spiediena dzēšanas aka, pirmreizējais nostādinātājs, biobloks BioDRY-SB-20, gaisa kompresors, elektriskais vadības skapis ar automātikas vadības paneli, dūņu mineralizators, paraugu ņemšanas aka, izplūdes vieta meliorācijas grāvī.

Kanalizācijas sistēmas dūņas tiek izvestas uz Ugāles attīrīšanas iekārtu dūņu laukiem. Septiskās dūņas no Blāzmas ciema un tuvākās apkārtnes izvedamajām bedrēm tiek nogādātas uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtu BIO-100 pieņemšanas kameru.

Puzes pagasta Stiklu internātpamatskolas kanalizācijas sistēmas raksturojums²⁵

Centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmai pieslēgtas internātpamatskolas ēkas, trīs daudzdzīvokļu ēkas un viena privātmāja. Notekūdeņi tiek savākti un attīrīti bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās BIO – 100. Nodotas

²² Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 10 IB 0030, Jūrkalnes pagasta pārvalde, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 04.06.2010.

²³ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE13IB0028, Ventspils novada pašvaldības Popes pagasta pārvalde, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 25.09.2013.

²⁴ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE12IB0047, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 26.11.2012.

²⁵ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 11 IB 0045, Stiklu internātpamatskola, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 01.07.2011.

ekspluatācijā 1995. gadā, 2000. gadā veikta pārbūve un samazināta jauda no 100 m³/dnn uz 50 m³/dnn (BIO – 50), pieaugot notekūdeņu daudzumam, iespējams, pāriet uz BIO – 100.

Kanalizācijas sistēmas kopgarums ir 1,263 km. Attīrīšanas iekārtas sastāv no sūkņtavas ar spiedvadu, spiediena dzēšanas akas, bioloģiskās apstrādes bloka BIO-100, (pašlaik BIO-50), kompresora mezgla, izplūdes meliorācijas grāvi. Notekūdeņu daudzums tiek noteikts aprēķinu ceļā.

Nav izbūvēti dūņu lauki, dūņas tiek izvestas uz SIA „Ugāles nami” notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu laukiem. Internātpamatskolas teritorijā netiek veikta lietusu ūdeņu savākšana un novadīšana.

Tārgales pagasta Dokupes ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums²⁶

Dokupes ciemā centralizētā kanalizācijas sistēma izbūvēta 1977. gadā. Notekūdeņi tiek savākti no daudzdzīvokļu mājas uz mehāniskajām attīrīšanas iekārtām.

Mehāniskās attīrīšanas iekārtas veido seškameru septiķi (jauda 25 m³/dnn). Nosēdumi tiek izvesti uz kompostēšanas laukumu. Ūdens attīrīšanas iekārtu filtru skalošanas notekūdeņi tiek novadīti uz dīķi nostādināšanai, pēc nostādināšanas notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī.

Notekūdeņu daudzums tiek noteikts aprēķinu ceļā.

Tārgales pagasta Tārgales ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums

Centralizētā notekūdeņu savākšanas sistēma nodota ekspluatācijā 1977. gadā. Tīklu kopējais garums ir 3,77 km.²⁷ 2013. gadā izbūvētas jaunas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (80 m³/dnn) ar gaisa pūtēju un pūtēja kasti, pirmreizējo un otrreizējo nostādinātāju, asenizācijas pieņemšanas kameru, paraugu ņemšanas aku un notekūdeņu plūsmas mērītāju. Izbūvēta sūkņu stacija, kanalizācijas paštesces vads uz jaunajām attīrīšanas iekārtām un izplūdes vads.²⁸

Ugāles pagasta Ugāles ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums²⁹

Ugāles centra ūdensapgādes sistēma veic notekūdeņu savākšanu no Ugāles ciema veikaliem, vidusskolas, pagasta pārvaldes ēkas, pasta, šūšanas ceha – SIA „Stilteks”, SIA „BioEnergo V”, katlu mājas, SIA „BraDava”, bērnu dārza, daudzdzīvokļu mājām un privātmājām.

Centra kanalizācijas sistēma izbūvēt 1973. gadā, tās garums ir 7,8 km. 2011. gadā papildus izbūvēti jauni tīkli ar kopējo garumu 1,355 km un divas jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas. Notekūdeņu attīrīšanas sistēma sastāv no bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, (uzbūvēta 1973. gadā, daļēja pārbūve veikta 1997. gadā)

Ugāles centra bioloģiskajās attīrīšanās iekārtās (jauda 700 m³/dnn) tiek veikta gan mehāniskā, gan bioloģiskā attīrīšana. Mehāniskās attīrīšanas bloks sastāv no spiediena dzēšanas akas, ar rokām tīrāmām redelēm, automatiskām redelēm, 2 horizontāliem smilšu uztvērējiem. Bioloģiskās attīrīšanas bloks sastāv no aerotenka ar aerobo un anaerobo zonu, nostādinātāja, nogulšņu apstrādes iekārtas, dūņu mineralizatora, mehāniskā dūņu blīvētāja, diviem dūņu laukiem ar tilpumu 800 m³ katram. Attīrītie notekūdeņu izplūde nonāk strautā un tālāk Engures upē.

„Skolas iela” ūdensapgādes sistēma notekūdeņus centralizēti savāc no divām 18 – dzīvokļu, vienas 12 – dzīvokļu, vienas 8 – dzīvokļu mājām un divām privātmājām. Kanalizācijas sistēma uzbūvēta 1974. gadā, bioloģisko notekūdeņu iekārtu jauda 25 m³/dnn. Notekūdeņi tiek novadīti uz četrkameru septiķi ar smilts – grants filtrācijas lauku.

Ūdensapgādes sistēmai paredzēta pārbūve projekta „Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Ugālē, II kārtas” ietvaros. „Skolas ielas” kanalizācijas sistēmu paredzēts pievienot centrālajam kanalizācijas tīklam, 1,14 km garumā un sistēmu slēgt, jo esošā sistēma rada ievērojumu infiltrāciju.³⁰

Usmas pagasta Usmas ciema kanalizācijas raksturojums³¹

Centralizētajam kanalizācijas tīklam ir pieslēgtas Usmas ciema daudzdzīvokļu mājas, privātmājas, pagasta administratīvā ēka, sociālais aprūpes centrs, veikals un katlu māja. Notekūdeņi tiek novadīti uz bioloģisko

²⁶ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 10 IB 0049, Dokupes ciemata notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 07.10.2010.

²⁷ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE10IB0050, Tārgales ciemata notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 07.09.2010.

²⁸ Aktualitātes Ventspils novada ūdenssaimniecības projektos, www.ventspilsnovads.lv

²⁹ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE12IB0016 Ugāles ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 15.02.2012.

³⁰ ES fondu projekti, <http://www.esfinanses.lv/>

³¹ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE13IB0025, Ventspils novada pašvaldības Usmas pagasta pārvalde, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 30.08.2013.

notekūdeņu attīrīšanas iekārtu BIODRY-S-45 (izbūvētas 2013. gadā, jauda 45 m³/dnn). Kanalizācijas tīklu kopgarums ir 2,506 km, no tiem pārbūvēti 2,313 km.

Usmas ciema kanalizācijas sistēma sastāv no pašteses kolektora, notekūdeņu no krājtvertnēm pieņemšanas akas, pirmreizējā nostādinātāja - akas ar šķērssienu, sūkņu stacijas, notekūdeņu uzskaites akas un plūsmas mērītāja, spiediena dzēšanas akas, biobloka BIODRY-S-45, otrreizējā nostādinātāja, kompresoru bloka, paraugu ņemšanas akas, izplūdes vietas meliorācijas grāvī.

Notekūdeņu plūsmas mērītājs ELKORA S-25 uzskaita notekūdeņu daudzumu. Notekūdeņu dūņas un nosēdumus izved uz Ugāles pagasta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu laukiem.

Lietusūdeņi netiek centralizēti savākti un attīrīti.

Užavas pagasta Užavas ciema kanalizācijas raksturojums³²

Centralizētajai kanalizācijas sistēmai ciemā pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, privātmāju saimniecības, Užavas pamatskola, dzeramā ūdens attīrīšanas stacija, kultūras nams, pagasta pārvaldes ēka, ģimenes ārsta privātprakse, veikals un viesu nams „Auseklītis”.

Kanalizācijas tīklu kopgarums ir 2,565 km, bioloģiskās attīrīšanas iekārtas BioDRY-S-100, izbūvētas 2007. gadā, to jauda 100 m³/dnn. Attīrīšanas sistēma sastāv no sūkņu stacijas, spiediena dzēšanas akas, trīs divkameru nostādinātājiem, biobloka BioDRY-S-100, kompresora SCL K06 MS, elektriskā vadības skapja ar automātikas vadības paneli, kontrolakas un izplūdes vietas Užavas upē.

Veco bioloģisko NAI BIO-200 aerotankus plānots izmantot kanalizācijas sistēmas nosēdumu un dūņu savākšanai un apstrādei. Notekūdeņu dūņas tiek nogādātas uz Vārves pagasta, Zūru ciema NAI dūņu laukumu.

Notekūdeņu daudzums tiek noteikts aprēķinu ceļā. Lietusūdeņi ciemā netiek centralizēti savākti un attīrīti.

Užavas pagasta SIA „ZAKSI” Užavas alus darītavas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas³³

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas sastāv no notekūdeņu izlīdzināšanas (neitralizācijas aprīkojuma), diviem bioreaktoriem, ultrafiltrācijas aprīkojuma. Notekūdeņu attīrīšanas pamatā ir MBR (Membrānas BioReaktors) tehnoloģija. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu jauda 160 m³/dnn. Notekūdeņi pēc attīrīšanas tiek novadīti meliorācijas grāvī. Lietus ūdeņu savākšanai un attīrīšanai alus darītavas teritorijā ir ierīkotas divas SWOK tipa iekārtas ar jaudu 6 l/s un 15 l/s ar izplūdi meliorācijas grāvī.

Vārves pagasta Zūru ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums³⁴

Centralizētā kanalizācijas sistēma izbūvēta no 1951. līdz 1982. gadam, tās kopējais garums 3,888 km. Notekūdeņi centralizēti tiek savākti no daudzdzīvokļu mājām un veikala. Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas izbūvētas 1982. gadā (jauda 200 m³/dnn). Tās sastāv no sūkņu stacijas, spiediena dzēšanas akas, bioloģiskās attīrīšanas bloka (2 aerotanki un otrreizējie nostādinātāji), 2 pēcattīrīšanas dīķiem, dūņu laukiem (30 m³). Attīrīto notekūdeņu izplūde notiek Bebrupē.

Šobrīd projekta "Ventspils novada Vārves pagasta Zūru ciema ūdenssaimniecības attīstība" (Nr.3DP/3.4.1.1.0/13/APIA/CFLA/078/027) ietvaros tiek veikta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu pārbūve uz jaudu 50 m³/dnn, kanalizācijas tīklu pārbūve un paplašināšana un sūkņu stacijas izbūve.³⁵

Vārves pagasta Ventavas ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums³⁶

Pie centralizētās notekūdeņu sistēmas ciemā pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, vairākas individuālās mājas, Zūru pamatskola, bērnudārzs, Zūru pamatskolas ēdnīca, pagasta pārvaldes ēka, SIA „Miesnieks” uzņēmuma ēka.

Pēc jaunās kanalizācijas sistēmas izbūves - tās kopgarums ir 4,575 km. Jauno bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu jauda ir 85 m³/dnn (izbūvētas 2011. gadā). Notekūdeņu attīrīšanas sistēma sastāv no spiediena dzesēšanas akas, pirmreizējā nostādinātāja, notekūdeņu bioloģiskā attīrīšanas rezervuāra, denitrifikatora, aerotankiem – nitrifikatoriem, otrreizējiem nostādinātājiem, kompresora, paraugu ņemšanas akas. Pēc notekūdeņu attīrīšanas iekārtām notekūdeņi nonāk bioloģiskajā dīķī (izbūvēts 1991. gadā), bet tālāk attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī.

³²Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE13IB0013, Ventspils novada pašvaldības Užavas pagasta pārvalde, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 13.05.2013.

³³Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE13IB0012, SIA „ZAKSI”, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 10.05.2013.

³⁴Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 09 IB 0046, Zūru ciemata notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 09.12.2009.

³⁵Iepirkuma, Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.1 pantam „Tehniskā projekta izstrāde un autoruzraudzība projekta „Ventspils novada Vārves pagasta Zūru ciema ūdenssaimniecības attīstība” ietvaros, nolikums.

³⁶Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE12IB0028, Ventspils novada pašvaldības Vārves pagasta pārvalde, Ventavas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 07.05.2012.

Notekūdeņu daudzums tiek uzskaitīts ar ultraskaņas korelācijas ūdens mērītāju ELKORA S-25.

Pēc veiktās notekūdeņu sistēmas pārbūves Ventavas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas „B” sistēma netiek izmantota, to plānots pārveidot par lietus ūdeņu novadīšanas sistēmu.

Notekūdeņu pieņemšanai no izvedamajām krājvertnēm izbūvēta pieņemšanas kamera. Radušās liekās dūņas tiek izvestas uz Vārves pagasta Zūru ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu laukiem.

Vārves pagasta Vārves ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums³⁷

Notekūdeņi Vārves ciemā tiek centralizēti savākti un attīrīti no daudzdzīvokļu mājām, privātmājām, veikala, ģimenes ārsta prakses, bibliotēkas un bērnudārza.

2011. gadā izbūvēts 2,132 km garš kanalizācijas tīkls un bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO-M 75 (jauda 75 m³/dnn). Notekūdeņu daudzuma uzskaitē tiek izmantots notekūdeņu plūsmas skaitītājs ELKORA S-25.

Notekūdeņu attīrīšanas sistēma sastāv no spiediena dzesēšanas akas, pirmreizējā nostādinātāja, notekūdeņu bioloģiskā attīrīšanas rezervuāra, denitrifikatora, aerotenkiem – nitrifikatoriem, otrreizējiem nostādinātājiem, kompresora, mineralizatora, paraugu ņemšanas akas, izplūdes vietas Vārves upītē. Veidojušās liekās dūņas tiek izvestas uz Vārves pagasta Zūru ciema NAI dūņu laukiem.

Ziru pagasta Ziru ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums³⁸

Centralizētiem kanalizācijas tīklam ir pieslēgtas Ziru ciema daudzdzīvokļu mājas un privātmājas.

1981. gadā veikta kanalizācijas sistēmas izbūve, kuras kopējais garums ir 4,022 km. Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BioDRY-S-50, tika uzstādītas 2011. gadā, to jauda ir 50 m³/dnn.

Notekūdeņu attīrīšanas sistēma sastāv no kanalizācijas sūkņu stacijas, spiediena dzesēšanas akas, pirmreizējā nostādinātāja, notekūdeņu bioloģiskā attīrīšanas rezervuāra, gaisa pūtēja, otrreizējā nostādinātāja, paraugu ņemšanas akas un izplūdes vietas meliorācijas grāvī.

Novadīto notekūdeņu daudzums tiek noteikts aprēķinu ceļā. Notekūdeņu dūņas tiek nodotas Vārves pagasta Zūru ciema NAI dūņu laukiem.

Lietus un sniega kušanas ūdeņi no daļas ciema teritorijas netiek savākti, tie brīvi noplūst zālājā un iesūcas gruntī.

Zlēku pagasta Zlēku ciema kanalizācijas sistēmas raksturojums³⁹

Centralizētajiem kanalizācijas tīkliem pieslēgtas piecas daudzdzīvokļu mājas, vienpadsmit privātmājas, pagasta pārvaldes administratīvā ēka un kultūras nams.

2013. gadā veikta kanalizācijas sistēmas pārbūve, pārbūvēti 1,29 km un izbūvēti 1,26 km kanalizācijas tīkli, pārbūvēta kanalizācijas sūkņu stacija (10 m³/h). Izbūvētas jaunas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas ASD PC 200 (jauda 40 m³/dnn). Notekūdeņu uzskaitē tiek veikta ar plūsmas mērītāju ELKORA S-25.

Notekūdeņu attīrīšanas sistēma sastāv no paštecetes kolektora, sūkņu stacijas Nr.1 un spiedvada, sūkņu stacijas Nr.2, kuras pieņemšanas akā ievietots grozs mehānisko piemaisījumu uztveršanai, notekūdeņu pieņemšanas akas, notekūdeņu plūsmas skaitītāja ELKORA S-25, spiediena dzesēšanas akas, bioloģiskās attīrīšanas bloka ASD PC 200 ar denitrifikācijas, aerācijas un nostādināšanas sadaļām, kompresoru bloka, paraugu ņemšanas akas, izplūdes vietas meliorācijas grāvī.

Notekūdeņu dūņas un nosēdumi no kanalizācijas tīklu sistēmas tiek izvesti uz Vārves pagasta Zūru ciema NAI dūņu laukiem.

Zlēku pagasta Zlēku skolas kanalizācijas sistēmas raksturojums⁴⁰

2013. gadā Zlēku skolas kanalizācijas sistēmai veikta pārbūve. No 0,367 km kanalizācijas tīklu, pārbūvēti 0,282 km, izbūvētas jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ASD PCK 2,0-20 (jauda 5 m³/dnn). Saņemto notekūdeņu daudzums tiek iegūts aprēķinu ceļā.

³⁷Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE12IB0014, Ventspils novada pašvaldības Vārves pagasta pārvalde, Vārves ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 12.03.2012.

³⁸Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE11IB0063, Ventspils novada pašvaldības Ziru pagasta pārvalde, Ziru pagasta pārvaldes Ziru ciemata bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 17.11.2011.

³⁹Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE13IB0031, Ventspils novada pašvaldības Zlēku pagasta pārvalde, Zlēku ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 21.10.2013.

⁴⁰Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE13IB0031, Ventspils novada pašvaldības Zlēku pagasta pārvalde, Zlēku ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 21.10.2013.

Zlēku skolas notekūdeņu attīrīšanas sistēma sastāv no pašteses kolektora, bioloģiskās attīrīšanas bloka ASD PCK 2,0-20 ar denitrifikācijas, aerācijas un nostādināšanas sadaļām, kompresoru bloka, paraugu ņemšanas akas, izplūdes vietas meliorācijas grāvī.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

Izstrādājot Ventspils novada teritorijas plānojumu, tika analizētas esošās centralizētās ūdenssaimniecības, kā arī plānotie un izstrādātie projekti ūdenssaimniecības jomā.

Grafiskajā daļā tiek attēloti centralizēto ūdensapgādes sistēmu artēziskie urbumi un centralizēto notekūdeņu attīrīšanas sistēmu iekārtas, kā arī to aizsargjoslas atbilstoši Aizsargjoslu likumam.

MK noteikumi Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (30.04.2013.) nosaka nosacījumus inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu attīstībai plānošanas teritorijā.

Blīvi apbūvētajās teritorijās, kurās nav nodrošināta centralizēta ūdenssaimniecība, nepieciešams veicināt to izbūvi vai rast risinājumus pieslēgt ēkas jau esošām centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām.

Apdzīvotās vietās, kurās nav iespējams pieslēgties pie centralizētajiem ūdenssaimniecības tīkliem, nepieciešams ierīkot normatīvajiem aktiem atbilstošas lokālās ūdens ņemšanas vietas un attīrīšanas iekārtas, lai radītais notekūdeņu piesārņojums nenonāktu vidē.

3.1.5 GAISA KVALITĀTE

STACIONĀRIE GAISA PIESĀRŅOJUMA AVOTI

2013. gadā Ventspils novadā lielākais izmešu daudzums nonāca atmosfērā no uzņēmumiem, kas izmanto sadedzināšanas iekārtas specifiskiem ražošanas objektiem, no 21 iekārtas tika radītas 1807,79 tonnas izmešu. No sadedzināšanas iekārtām tika radītas 185,05 tonnas, gaistošo vielu iekārtām 0,32 tonnas, bet no pārējām iekārtām 5,27 tonnas izmešu (skat. 9. tabulu).

9. TABULA. IZMEŠU DAUDZUMS 2013. GADĀ PĒC IEKĀRTU VEIDA⁴¹

Iekārtu veids	Izmešu daudzums (t)	Iekārtu skaits
Gaistošo vielu iekārtu	0,32	13
Visas pārējās iekārtas	5,27	11
Sadedzināšanas iekārtas	185,05	59
Sadedzināšanas iekārtas, kas tiek izmantotas specifiskiem ražošanas objektiem	1807,79	21

Pēc valsts statistiskajā pārskatā „2-Gaiss” pieejamajiem datiem, par izmešiem, kuri radušies darbojoties tehnoloģiskajām iekārtām, kurās kurināmais tiek patērēts ražošanas procesa uzturēšanai, 2013. gadā atskaitījušies divi uzņēmumi - SIA „VIA” (Ugāles pagastā) un SIA „Zaksi” (Užavas pagastā). Uzņēmumiem ir izsniegtas B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas.

SIA „VIA” uzņēmumam Ugāles pagastā atrodas asfaltbetona rūpnīca, kurā ražošanas procesā tiek izmantotas arī tehnoloģiskās iekārtas, kurās kurināmais tiek patērēts ražošanas procesa uzturēšanai (žāvēšanas cilindrs un apsildes katls). Žāvēšanas cilindra darbības rezultātā vidē 2013. gadā tika novadītas 3,64 t sēra dioksīda, iekārtas darbībai tiek izmantota dīzeļdegviela. Uzņēmuma teritorijā emisija gaisā notiek no sešiem stacionāriem emisiju avotiem - žāvēšanas cilindra, apsildes katla dūmeņa, dīzeļdegvielas tvertnes, degvielas uzpildes vietas, mazuta un bitumena tvertnes un laukuma avotiem. No birstošo materiālu pārkraušanas un apstrādes procesiem atmosfērā tiek emitētas PM daļiņas, PM₁₀ daļiņas un PM_{2,5} daļiņas. No žāvēšanas cilindra dūmeņa atmosfērā tiek emitēts oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, sēra dioksīds, vanādija pentoksīds, PM daļiņas, PM₁₀ daļiņas, PM_{2,5} daļiņas. No dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertnēm, dīzeļdegvielas pildnes, mazuta tvertnes un bituma tvertnes gaisā nonāk ogļūdeņraži, bet apsildes katla dūmeņa atmosfērā tiek nonāk oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, sēra dioksīds, PM daļiņas, PM₁₀ daļiņas, PM_{2,5} daļiņas. Specifiska ogļūdeņražu smaka uzņēmuma darbības ietekmē var veidoties no asfaltbetona ražošanas agregāta.⁴² 2013. gadā uzņēmums gaisā kopumā novadījis 5,15 t emisiju.⁴³

SIA „Zaksi” ir alus darītava, kurā kā kurināmais sadedzināšanas iekārtām tiek izmantota dīzeļdegviela un sašķidrinātā gāze. 2013. gadā uzņēmums kopumā atmosfērā novadīja 313,276 t izmešu, no tiem visvairāk oglekļa

⁴¹ LVGMC datu bāze, 2 Gaiss kopsavilkumi.

⁴² Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE 11 IB 0028, SIA „VIA”, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 29.04.2011.

⁴³ LVGMC datu bāze, 2 Gaiss, pārskati.

dioksīdu (249,67 t), kas veidojās darbojoties tehnoloģiskajām iekārtām, kurās kurināmais tiek patērēts ražošanas procesa uzturēšanai.⁴⁴

Sadedzināšanas iekārtas, kurās kurināmais tiek sadedzināts katlu māju siltumenerģijas ražošanai ir otra lielākā grupa iekārtu, kuru rezultātā gaisā nonāk piesārņojošas vielas. 2013. gada valsts statistiskajā pārskatā „2-Gaiss” atskaitījās 14 organizācijas/uzņēmumi. Lielāko daļu emisiju gaisā rada pašvaldību struktūrvienības, kas nodrošina siltumapgādes pakalpojumus. Katlu māju siltumenerģijas ražošanai pēc statistiskā pārskata „2-Gaiss” datiem kā kurināmais tiek izmantota koksne, malka vai šķelda, kas ir videi draudzīgāks kurināmā veids.

SIA „Kurekss” ir kokapstrādes uzņēmums, kurš nodarbojas ar zāģēšanu, ēvelēšanu un impregnēšanu. Uzņēmumā atrodas četri stacionārie punktveida emisijas avoti - trīs katlu mājas dūmeņi un degvielas uzpildes stacijas rezervuāra elpošanas vārsts, kā arī trīs neorganizēti emisijas avoti - šķeldas un skaidu grēdas pie apstrādes ceļa.⁴⁵ 2013. gadā uzņēmums gaisā novadīja 64,78 t emisiju. No iekārtām, kurās kurināmais tiek sadedzināts katlu māju siltumenerģijas ražošanai gaisā tika novadītas 60,7 tonnas izmešu (cietās izkliedētās daļiņas, oglekļa oksīds, PM₁₀, PM_{2,5}, slāpekļa dioksīds).⁴⁶

Gaistošo savienojumu izmeši vidē nonāk galvenokārt no iekārtām, kuras tiek izmantotas degvielas mazumtirdzniecībai degvielas uzpildes stacijās, kā arī no citām saimnieciskajām darbībām, kuru rezultātā vidē nonāk benzīns, petroleja, amonjaks, tetrahloretilēns, u.c. gaistošie organiskie savienojumi.

Kopējais izmešu daudzums Ventspils novadā pēdējo gadu laikā ir pieaudzis (skat. 10. tabulu), kas palielinājies galvenokārt uz oglekļa dioksīda pieaugumu. Atmosfērā visvairāk tiek novadīts oglekļa dioksīds, oglekļa oksīds, cietās izkliedētās daļiņas, slāpekļa dioksīds u.c. vielas, kas galvenokārt veidojas no kurināmā sadedzināšanas procesa.

10. TABULA. IZMEŠI VENTSPILS NOVADĀ PA GADIEM (TONNAS)⁴⁷

	2013. g.	2012. g.	2011. g.	2010. g.
Iekārtu skaits	104	108	91	114
Vielas:				
Oglekļa dioksīds	1865,84	1510,61	298,78	445,28
Oglekļa oksīds	68,1498	86,12	72,41	91,51
Cietās izkliedētās daļiņas	22,4214	37,89	24,91	33,82
Slāpekļa dioksīds	15,3664	20,60	14,29	22,21
PM ₁₀ [i]	11,4234	15,95	3,13	6,64
PM _{2,5} [ii]	6,678	10,57	0,31	-
Slāpekļa oksīdi (NO _x)	4,0598	5,43	7,91	6,87
Sēra dioksīds	3,7033	2,49	8,64	8,01
Heksāns	0,4753	-	-	-
Tetrahloretilēns (perhloretilēns)	0,19	0,43	0,43	-
Amonjaks	0,0494	0,05	0,05	0,05
Petroleja	0,0463	0,05	0,02	0,28
Benzīns	0,0261	0,02	0,01	0,42
Piesātinātie ogļūdeņraži	0,012	0,01	0,02	0,13
Vanādija pentoksīds	0,0008	0,00	0,002	0,03
Monoterpēnu/monoterfēnu ēteru maisījums	-	0,03	-	-
Kopā	1998,44	1690,20	430,93	615,25

Gaisa attīrīšanas iekārtās 2013. gadā novadītas 104,166 tonnas izplūdes, no organizācijām, kas veic piesārņojošas darbības (skat. 11. tabulu). Salīdzinot ar 2010. gadu, attīrīts uz pusi vairāk piesārņoto vielu no izplūdes avotiem. 2013. gadā attīrītas un utilizētas 80,526 tonnas izplūžu un atmosfērā novadītas 35,272 tonnas.

11. TABULA. IZPLŪŽU ATTĪRĪŠANA VENTSPILS NOVADĀ NO 2010. LĪDZ 2013. GADAM⁴⁸

Gads	Izplūde no avota (t/gadā)	Novadīts uz gaisa attīrīšanas iekārtām	No gaisa attīrīšanas iekārtām		Emisija gaisā
			Attīrīts	Utilizēts	
2013	115,798	104,166	80,526	80,526	35,272
2012	150,703	139,071	95,334	95,334	55,369

⁴⁴ LVGMC datu bāze, 2 Gaiss, pārskati.

⁴⁵ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. VE12IB0024, SIA „Kurekss”, Valsts Vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde, 15.05.2012.

⁴⁶ LVGMC datu bāze, 2 Gaiss, pārskati.

⁴⁷ LVGMC datu bāze, 2 Gaiss kopsavilkumi, izmeši.

⁴⁸ LVGMC datu bāze, 2 Gaiss kopsavilkumi, attīrīšana.

Gads	Izplūde no avota (t/gadā)	Novadīts uz gaisa attīrīšanas iekārtām	No gaisa attīrīšanas iekārtām		Emisija gaisā
			Attīrīts	Utilizēts	
2011	177,607	159,505	156,694	156,694	20,913
2010	58,86	58,755	47,792	47,617	11,068

MOBILIE PIESĀRŅOJUMA AVOTI

Galvenokārt mobilie piesārņojuma avoti novadā ir automašīnas un kravas vilcieni.

Novada teritoriju šķērso valsts nozīmes autoceļš A10 Rīga – Ventspils, reģionālie un vietējie valsts nozīmes autoceļi, pašvaldības autoceļi un dzelzceļa līnija Ventspils – Tukums II.

Intensīvākā satiksme novadā ir uz valsts nozīmes autoceļa A10 Rīga – Ventspils. 2013. gadā kopējās satiksmes gada vidējā diennakts intensitāte, posmā P123 – P124, bija 2327 automašīnas diennaktī (skat. 12. tabulu). Augsta satiksmes intensitāte tiek novērota uz autoceļa P108, posmā Ventspils – P111, 2013. gadā vidējā diennakts intensitāte bija 2753 automašīnas.

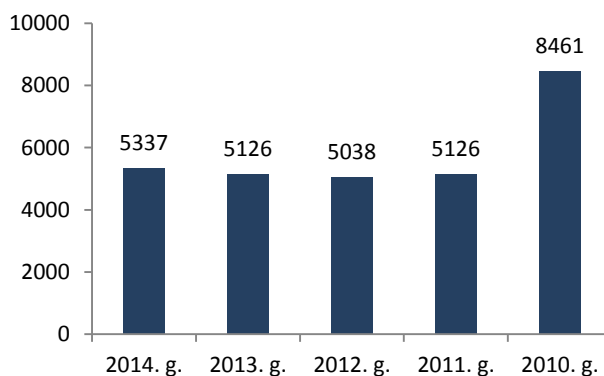
12. TABULA. SATIKSMES INTENSITĀTE UZ VALSTS NOZĪMES GALVENAJIEM UN REĢIONĀLĀJIEM AUTOCEĻIEM

Valsts nozīmes autoceļš	Autoceļa posms	Satiksmes intensitāte ⁴⁹				
		2009. gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads
A10	P123 - P124	2404	2660	2293	2249	2327
P51	A10-Ventspils	-	3400	-	1330	-
P108	Ventspils - P111	2678	2747	2712	2694	2753
	P111 - V1281	-	-	-	1062	1598
P111	P108 - V1327	1008	1067	1062	1071	1041
	V1327 - P119	-	-	-	838	-
P119	V1289 (Alsunga) - P111	-	-	-	-	488
P122	A10 - V1331	-	-	1444	-	-
	V1331 - V1309	-	-	745	-	-
P123	P108 - V1326	462	-	-	836	-
	V1326 - A10	-	-	-	-	257
P124	A10 - V1307	-	-	-	414	-

Vilcienu kravu pārvadājumu putekļu, smaku un gaistošo savienojumu piesārņojums, problēmas rada lielākoties teritorijām, kas atrodas tiešā dzelzceļa tuvumā.

Palielinoties autoceļu satiksmei, novadā pieaugs gaisu piesārņojošo vielu daudzums atmosfērā. No transporta sektora gaisā veidojas ogļskābā gāze, kvēpu daļiņas, slāpekļa oksīdi, ogļūdeņraži u. c. vielas.

Transportlīdzekļu skaits Ventspils novadā kopš 2011. gada strauji samazinājies, bet 2013. un 2014. gada sākumā vērojams pakāpenisks pieaugums (skat. 2. attēlu).

2. ATTĒLS. TRANSPORTLĪDZEKĻU SKAITS VENTSPILS NOVADĀ ATTIECĪGĀ GADA SĀKUMĀ⁵⁰

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

Teritorijas plānojuma TIAN tiek noteiktas prasības aizsardzībai pret troksni un piesārņojumu. Atsevišķās funkcionālajās zonās tiek aizliegts veikt darbības, kas negatīvi ietekmē apkārtējo vidi un iedzīvotājus.

Savrupmāju apbūves teritorijā (DZS) nav atļauta publiskā apbūve un teritorijas izmantošana, kas var pasliktināt apkārtējo iedzīvotāju dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu – degvielas un gāzes uzpildes stacijas, autotransporta līdzekļu remonts un apkope, koka, metāla vai akmens apstrāde, dzīvnieku patversme, pārtikas produktu pārstrāde un izgatavošana u.tml. objekti.

⁴⁹ Kopējās satiksmes gada vidējā diennakts intensitāte (aut./dienn.), Latvijas Valsts ceļi, Satiksmes intensitāte.

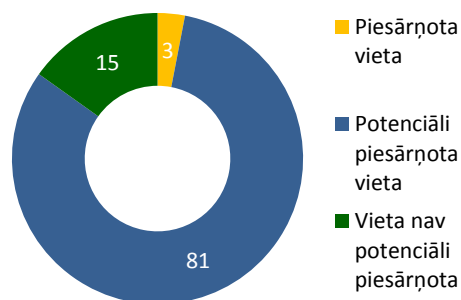
⁵⁰ CSDD statistika, Transportlīdzekļu sadalījums pa pilsētām un novadiem.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā (DZM) un Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā (DzD) aizliegts veikt tādu saimniecisko darbību, kas pasliktina vides situāciju apkaimē, rada traucējumus iedzīvotājiem un būtiski samazina apkārtējo nekustamo īpašumu vērtību.

Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R) detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml. Robežojoties ar citu funkcionālo zonu, izņemot *Tehniskās apbūves teritorija (TA)* un *Transporta infrastruktūras teritorija (TR)*, gar zemes vienības robežu ierīko buferzonu, atkarībā no teritorijas izmantošanas veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti.

3.1.6 PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem Ventspils novadā atrodas 99 objekti, kuri atrodas piesārņotu un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā (skat. 3. attēlu). Tikai trīs vietas tiek uzrādītas, kā piesārņotas – Vēdes karjers, atkritumu izgāztuve „Platene” un raķešu bāze „Bangas”. 81 vieta ir potenciāli piesārņota, bet 15 vietas ir potenciāli nepiesārņotas (*sīkāku aprakstu skat. Paskaidrojuma raksta 14. pielikumā*).

3. ATTĒLS. POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS UN PIESĀRŅOTĀS VIETAS

Vēdes karjers atrodas Popes pagastā. Bijušajā grants ieguves karjerā 1991. gadā tika apglabāti valsts uzņēmuma „Ventspils nafta” naftas rezervuāru tīrīšanas sārņi (~3 500 tonnas), kas piesārņojuši vidi ar ogļūdeņražiem. Tie tika sajaukti ar granti un noglabāti bez grunts aizsardzības. Teritorijas platība ir 20 000 m² un piesārņojuma dziļums 5 m.⁵¹ Vēdes karjerā, naftas sārņu apglabāšanas vietā, reizi divos gados tiek veikts gruntsūdens kvalitātes monitorings. Monitoringa rezultāti parāda, ka vietā, kur kādreiz tika deponēti atkritumi (akas Nr.11 rajons), turpinās naftas produktu brīvās fāzes akumulēšanās.⁵²

Atkritumu izgāztuve „Platene” atrodas Tārgales pagastā. Sadzīves atkritumu izgāztuve darbojusies 31 gadu. Izgāztuve ierīkota bez projekta un iepriekšējas izpētes. Sadzīves atkritumu uzglabāti 72 000 m² platībā, apglabātas ~100 000 tonnas. Teritorija piesārņota 1 – 2 m dziļumā ar hlorīdiem, slāpekli, fosforu u.c. vielām. Izgāztuve 2004. gadā tika slēgta un rekultivēta.⁵³

Raķešu bāze „Bangas” ir bijusī PSRS armijas teritorija Užavas pagastā. Bāze aktīvi darbojas aptuveni 20 gadus.⁵⁴

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas tiek attēlotas Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā un paskaidrojošajā daļā sniegts to īss raksturojums.

Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jāveic izpēte. Ja saskaņā ar izpētes rezultātiem pārsniegti vides kvalitātes normatīvi vai piesārņojums apdraud, vai var apdraudēt cilvēku veselību vai vidi, jāveic teritorijas sanācija.

Būtu nepieciešams veikt novadā esošo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apsekošanu, lai konstatētu to stāvokli un ietekmi uz vidi.

⁵¹ LVGMC datu bāze, Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma.

⁵² Informācija sniegta Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvaldes 23.02.2015. Nr.9.5.-8/291 atzinumā.

⁵³ LVGMC datu bāze, Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma.

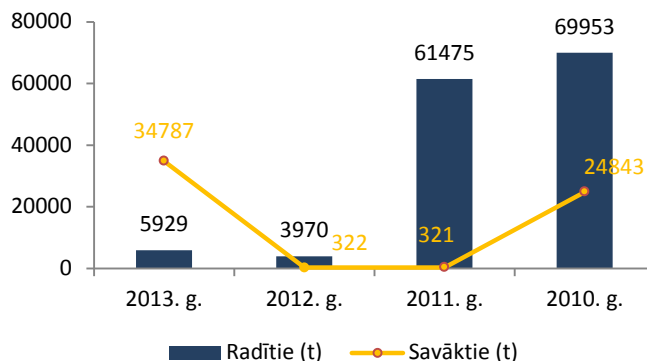
⁵⁴ LVGMC datu bāze, Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma.

3.1.7 ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ventspils novadā veic SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts". Visas bijušās atkritumu izgāztuves novadā ir slēgtas un rekultivētas. Atkritumi tiek nogādāti uz cieto sadzīves atkritumu poligonu „Pentuļi” Vārves pagastā. Dalīto atkritumu pieņemšanas punkti novadā izveidoti ciemos pie daudzdzīvokļu dzīvojamajām mājām.

SADZĪVES ATKRITUMI

2013. gadā organizācijas, kuras atskaitās par radīto sadzīves atkritumu daudzumu, pēc Valsts statistiskā pārskata "Nr.3 – Atkritumi" datiem Ventspils novadā bija radījušas 5929 tonnas sadzīves atkritumu (skat. 4. attēlu), bet savāktas 34787 tonnas sadzīves atkritumu.⁵⁵

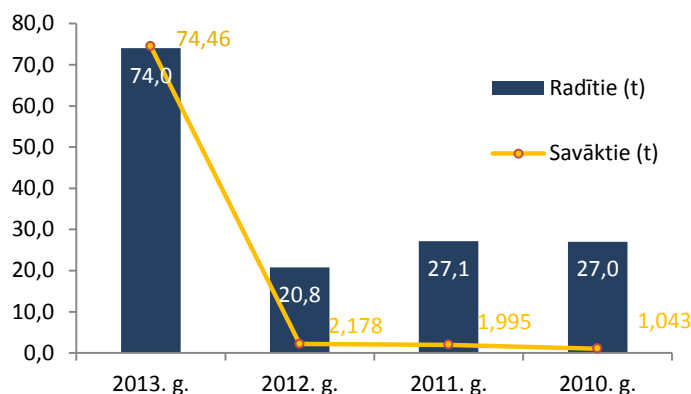

4. ATTĒLS.

RADĪTAIS SADZĪVES ATKRITUMU DAUDZUMS (TONNAS)

BĪSTAMIE ATKRITUMI

Bīstamos atkritumu Ventspils novadā veido nolietotas riepas, svina akumulatori, atkritumi ar eļļu un smērvielu piejaukumu, luminiscentās spuldzes u.c. 2013. gadā tika radītas 74 tonnas bīstamo atkritumu, bet savāktas 74,46 tonnas. Uzņēmumi ne katru gadu nodod bīstamos atkritumus pārstrādei vai utilizēšanai, tad tie tiek uzglabāti uzņēmumā (skat. 5. attēlu).

5. ATTĒLS.

RADĪTAIS UN SAVĀKTAIS BĪSTAMO ATKRITUMU DAUDZUMS (TONNAS)⁵⁶

Atkritumu poligonā „Pentuļi” darbojas šķirošanas laukums, kurā pieņem iepakojumu, baterijas, auto akumulatorus, riepas un elektropreces. Šķirošanas laukums izveidots arī Usmas pagastā, "Katlu māja", tiek pieņemti iepakojumi, mobilie telefoni, baterijas, auto akumulatori, riepas un elektropreces.⁵⁷

Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Ventspils novadā izsniegta pašvaldības SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”. Uzņēmums veic gan sadzīves atkritumu apsaimniekošanu novadā, gan cieto sadzīves atkritumu poligona „Pentuļi” apsaimniekošanu. 2013. gadā pēc Valsts statistiskā pārskata "Nr.3 – Atkritumi" datiem apglabāšanai un pārstrādei poligonā tika pieņemtas 16070,48 t nešķirotu sadzīves atkritumu, no tiem 8815,26 t mehāniskai bioloģiskai pārstrādei un 7255,22 t apglabāšanai poligonā. Tika savāktas 9232,29 t liela izmēra atkritumu un 9305 t šķirotu atkritumu (azbestu saturoši būvmateriāli, kurtuvju pelni, sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas, u.c.). Poligonā tika apglabātas 9232,29 t liela izmēra atkritumu, 74,46 t azbestu saturošu būvmateriālu un 304,38 t kurtuvju pelnu. Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas tiek mehāniski bioloģiski pārstrādātas.⁵⁸

Pēc Valsts statistiskā pārskata "Nr.3 – Atkritumi" datiem, organizācijas, kuras atskaitās par radīto atkritumu daudzumu, 2013. gadā lielāko atkritumu apjomu radījis uzņēmums SIA „Kurekss”, Vārves pagasta pārvalde un SIA „Zakši” (skat. 13. tabulu).

⁵⁵ Radītais daudzums no organizācijām, kas atskaitījās ar Valsts statistikas pārskatu 'Nr.3-Atkritumi', LVĢMC datu bāzes.

⁵⁶ Radītais daudzums no organizācijām, kas atskaitījās ar Valsts statistikas pārskatu 'Nr.3-Atkritumi', LVĢMC datu bāzes.

⁵⁷ Latvijas Zaļā punkta sadarbības partneri, www.zalais.lv/files/2013_zala_punkta_sadarbibas_partneri.xls

⁵⁸ Valsts statistikas pārskats 'Nr.3-Atkritumi', LVĢMC datu bāze.

13. TABULA. 2013. GADĀ RADĪTAIS ATKRITUMU DAUDZUMS UZŅĒMUMOS, PĒC VALSTS STATISTISKĀ PĀRSKATA "Nr.3 – ATKRITUMI"⁵⁹

Uzņēmums/organizācija	Atrašanās vieta	Pārskata gada laikā radītais atkritumu daudzums (t)
SIA "KUREKSS"	Tārgales pagasts 'Graudupi'	4838,65
Vārves pagasta pārvalde	Vārves pag., Ventava, Skolas iela 1	640,50
SIA "ZAKSI"	Užavas pag. 'Zaksi'	315,81
TĀRGĀLES PAGASTA PADOME'	Tārgales pag. 'Dzintarkalns'	97,00
SIA "MAURI"	Tārgales pagasts 'Jaunpornieki'	47,63
Puzes pagasta pārvalde	Puzes pagasts	33,00
SIA "Miesnieks"	Vārves pag., Ventava, Ventas iela 1a	29,04
SIA "VIA"	Ugāles pag. "Ceļdari"	22,31
SIA "Jaunpope"	Popes pag. 'Smēdes'	7,04
VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"	Ugāles pag.	6,80
SIA "Metko"	Ugāles pag., Ugāle 'Mehāniskās darbnīcas'	6,08
AS "VIRŠI-A"	DUS 'Blāzma'Puzes pag. "Sīļi"	3,27
AS "VIRŠI-A"	Popes pag. 'Sīļi'	2,21

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN IETEIKUMI

TIAN nosaka, ka atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve atļauta tikai *Tehniskās apbūves teritorijā (TA)*. Kā papildizmantošana atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve atļauta *Lauksaimniecības teritorijā (L)*, apbūve atļauta ne tuvāk kā 350 m no pilsētas vai ciema robežas. Attālumu atļauts samazināt, saskaņojot ar Pašvaldību un tieši ietekmēto nekustamo īpašumu īpašniekiem.

Novietot, savākt un uzglabāt nelietojamus motorizētus satiksmes līdzekļus, metāllūžņus, būvgružus un citus atkritumus vai piesārņotu grunti visā novada teritorijā ir aizliegts, izņemot teritorijās un ēkās, kuras noteiktajā kārtībā projektētas un izbūvētas šādu funkciju nodrošināšanai.

Pašvaldībai pastiprināti jāpievērš uzmanība esošo, nesankcionēti uzkrāto, atkritumu savākšanai un atkritumu izgāztuvju izskaušanai mežos, grāvmalās un lauku sētās ārpus ciemiem.

Sadarbībā ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, jāturpina atkritumu dalītās vākšanas attīstība novadā.

⁵⁹Valsts statistikas pārskats 'Nr.3-Atkritumi', LVĢMC datu bāze.

3.2 PAAUGSTINĀTA RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

CIVILĀ AIZSARDZĪBA UN UGUNSDROŠĪBA

Ventspils novada teritoriju klāj augstas un vidējas ugunsbīstamības meži vairāk kā 50 000 ha platībā.⁶⁰ Novadā atrodas tikai viens ugunsdzēsības un glābšanas dienesta postenis - Piltenes pilsētā,⁶¹ kas nodrošina ugunsgrēku dzēšanu un civilās aizsardzības pasākumus. Ances pagastā atrodas ugunsdzēsības depo un mašīna, Jūrkalnes, Popes, Tārgales, Usmas un Vārves pagastos ir ugunsdzēsības mašīnas un brīvprātīgie ugunsdzēsēji.⁶²

TRANSPORTA AVĀRIJAS UN BĪSTAMO KRAVU TRANSPORTĒŠANAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTI

Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta risku teritorija novadā ir valsts galvenais autoceļš A10 Rīga – Ventspils, kas šķērso Usmas, Ugāles, Puzes, Popes un Tārgales pagastus.

Paaugstinātas bīstamības zonas ir uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuvē un vietās, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem, kā arī Ugāles šķīrošanas stacija. Novada teritoriju šķērso stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija Ventspils – Tukums II. Līnija iet cauri Usmas, Ugāles, Puzes un Tārgales pagastiem. Pa šo dzelzceļa līniju kursē tikai kravas vilcieni, kas pārvadā arī potenciāli bīstamas kravas.

Ceļu satiksme un dzelzceļa pārvadājumi rada vibrācijas un troksni, kas veido traucējošu vidi un diskomfortu.

Ievērojamu ietekmi uz vidi var atstāt avārijas vai nelegālas darbības pie maģistrālajiem naftas cauruļvadiem. Novada teritoriju Usmas, Ugāles un Tārgales pagastus šķērso Polocka – Ventspils maģistrālais naftas un naftas produktu cauruļvads. Nelegālo pieslēgšanās darbību rezultātā bieži vien vidē tiek novadīts salīdzinoši liels naftas produktu daudzums un piesārņota vide.

AUGSTSPRIEGUMA ELEKTROPĀRVADES LĪNIJAS

Novadu šķērso 110kV elektroenerģijas pārvades tīkla elektrolīnijas un atrodas divas pārvades tīkla apakšstacijas „Ugāle” Ugāles pagastā un „Pope” Popes pagastā. Rekonstruējot 110kV elektrolīnijas, tiek veikta arī 330kV elektrolīnijas izbūve.

HIDROBŪVES

Ventspils novadā atrodas divas mazās hidroelektrostacijas (HES) uz Engures upes - Gravas HES (Usmas pagasts) un "Vecdzirnavas" HES (Ugāles pagasts).

VĒJA ELEKTROSTACIJAS

Salīdzinoši aktīvi Ventspils novadā tiek būvētas vēja elektrostacijas. Novada teritorijā uzstādīti vairāki vēja ģeneratori, kuru elektrostaciju veids ir gan līdz 0,25MW, gan virs 0,25MW. Elektroenerģijas ražošana uzsākta Vārves pagastā, Popes pagastā, Tārgales pagastā un Užavas pagastā.⁶³

VENTSPILS LIDOSTA

Attīstoties Ventspils lidostas infrastruktūrai, tiek plānota tās attīstībai nepieciešamo teritoriju izmantošana arī blakus esošajā Vārves pagasta teritorijā. Vārves pagastā iestiepsies skrejceļš, kuru ir plānots pagarināt un lidostas pieguļošā teritorija - lidaparātu nolaišanās un pacelšanās zona. Paaugstinātu bīstamību apkārtējā teritorijā var radīt avārijas situācijas, kas saistītas ar aviācijas negadījumiem, bīstamu vielu noplūdi, ugunsgrēka izcelšanās u.c. Lidaparātu pacelšanās un nolaišanās zonā, pieaugot lidojumu skaitam, tiek plānota vides trokšņa līmeņa palielināšanās.

PLŪDU UN EROZIJAS RISKĀ TERITORIJAS

Užavas un Upatu polderi var tikt uzskatīti par potenciāliem applūšanas riska objektiem. Kā plūdu riska teritorijas Ventspils novadā tiek attēlotas applūstošās teritorijas pagastos pie Ventas, Dzirnāvupes, Engures, Stendes, Rindas, Lonastes, Spāres, Tirukšupītes, Ilziņa ezera, Pelcenes ezera, Aburgas ezera, Lakšezera un Usmas ezera (skat. Grafisko daļu).⁶⁴

Baltijas jūras krasta erozijas riska teritorijas piekrastē ir Jurkalnes, Užavas, Vārves un Tārgales pagastos.⁶⁵ Grafiskajā daļā tiek attēlota krasta atkāpšanās teritorija, kura tiek prognozēta uz 2060. gadu.⁶⁶

⁶⁰Valsts civilās aizsardzības plāns, MK 2011.09.08. rīkojums Nr. 369

⁶¹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, www.vugd.gov.lv

⁶²Ventspils novada attīstības programma 2011. – 2017.gadam

⁶³LR Ekonomikas ministrija, Informācija par izdotajiem lēmumiem par elektroenerģijas obligāto iepirkumu, www.em.gov.lv

⁶⁴Applūstošās teritorijas attēlotas pēc spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem.

⁶⁵Ventspils rajona teritorijas plānojums. 2. sējums, SIA „Baltkonsults” sadarbība ar Ventspils rajona padomi, 2006. gads.

3.3 ZEMES DZĪĻU RESURSI

Ventspils novadā pēc Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datu bāzes datiem atrodas 115 būvmateriālu atradnes un 136 kūdras atradnes. (*šikāku aprakstu skat. Paskaidrojuma rakstā*).

Ventspils novadā konstatētas 28 sapropēja atradnes (skat. Grafisko daļu). Kopējie sapropēja krājumi novadā ir ap 8,2 milj. m³.⁶⁷

Lai gan novada teritorijā tiek uzskaitīts ievērojams skaits derīgo izrakteņu atradņu, to ieguve ierobežo vietas atrašanās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Ventspils novadā atrodas ievērojams skaits īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kuras pārklājas vai robežojas ar derīgo izrakteņu atradnēm.

Pēc LVĢMC datiem derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta 27 derīgo izrakteņu atradnēs, pārējās atradnes netiek izmantotas. 26 atradnēs tiek iegūta smilts, smilts – grants un vienā atradnē kūdra (skat. 13. tabulu).⁶⁸

14. TABULA. DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES ATRADNES

Nr.p.k.	Atradnes numurs	Nosaukums	Atrašanās vieta	Derīgā izrakteņa veids	Krājumi, tūkst.m ³			Derīgā izrakteņa izmantošana
					izpētītie	novērtētie	prognozētie	
					A	N	P	
1.	2522	Zvaniņi	Ances pag.	Smilts	0,00			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	625,5			
2.	1798	Brieži - Ventspils raj.	Ances pag.	Smilts	298,03			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	301,6			
3.	1711	Pope IV - Rinda	Ances pag.	Smilts	6,9	155,7		Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	70,4	875,6		
4.	2073	Grantskalni (Ozollejas)	Piltenes pag.	Smilšmāls		0		Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts	477,4			
				Smilts-grants	125,2			
5.	2702	Ešenberģi	Popes pag.	Smilšmāls	150,4			Būvniecībai, ceļu būvei, rekultivācijai
				Smilts	95,1			
				Smilts-grants	66,9			
6.	2518	Ežmalas	Popes pag.	Smilts	643,2			Ceļu būvei
				Smilts-grants	63,3			
7.	2482	Krāči	Popes pag.	Smilts-grants	11			Būvniecībai, ceļu būvei
8.	2428	Klāņi	Popes pag.	Smilts	149,9			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	71,9			
9.	2384	Cipreses	Popes pag.	Smilts-grants	9,6			Būvniecībai, ceļu būvei
10.	2347	Šalkas - Ventspils rajons	Popes pag.	Smilts	47,5			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	14,2			
11.	2272	Vaivari - Vaivariņi	Popes pag.	Smilts	344,8			Ceļu būvei
				Smilts-grants	128,5			
12.	2138	Rietumi	Popes pag.	Smilts-grants	6,30			Būvniecībai, ceļu būvei
13.	2089	Mežsētas	Popes pag.	Smilts-grants	38,02			Būvniecībai, ceļu būvei
14.	2552	Krogs	Puzes pag.	Smilts	9,7			Nav pētīta
				Smilts-grants	103,2			Ceļu būvei
15.	2542	Liepnieki - smilts - grants, smilts	Puzes pag.	Smilts	247,7			Būvniecībai, ceļu būvei
16.	1600	Puze I	Puzes pag.	Smilts	414,4	462,99		Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	1862,4	839,9		
17.	2681	Mežārītes	Tārgales pag.	Smilts	14,4			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	108,7			
18.	644	Ķīši - Irškalni	Ugāles pag.	Smilts	1213,6			Būvniecībai, ceļu būvei

⁶⁶ J. Lapinskis. Jūras krasti un klimata mainība.

⁶⁷ Ventspils rajona teritorijas plānojums 2006.

⁶⁸ LVĢMC, Derīgo izrakteņu atradņu reģistrs.

Nr.p.k.	Atradnes numurs	Nosaukums	Atrašanās vieta	Derīgā izrakteņa veids	Krājumi, tūkst.m ³			Derīgā izrakteņa izmantošana
					izpētītie	novērtētie	prognozētie	
				Smilts-grants	A	N	P	
				Smilts-grants	218,2			būvei
19.	2716	Ķīši - Ventspils novads	Ugāles pag.	Smilts-grants	104,3	48,10		Ceļu būvei
20.	2628	Zeperi - Pāļi	Ugāles pag.	Smilts		136,1		Ceļu būvei, laukumu planēšanai
				Smilts-grants		90,9		
21.	2437	Atvari - Ventspils novads	Ugāles pag.	Smilts	682,4			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	125,9			
22.	514	Spāde - Korsīši	Užavas pag.	Smilts	314,3			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	52,9	1367,7		
23.	2235	Grantskalni - Ventspils raj.	Užavas pag.	Smilts	4,4			Būvniecībai, ceļu būvei
				Smilts-grants	48,9			
24.	1904	Gumbulnieki - Korsīši	Užavas pag.	Smilts	25,6	491,8		Būvniecībai
				Smilts-grants	182,6	1203,7		
25.	2742	Zemtekas	Vārves pag.	Smilts	118,6			Būvniecība, ceļu būve
				Smilts-grants	29,7			
26.	2737	Kalndruvas	Vārves pag.	Smilts	614,7			Būvniecība
27.	16838	Vārves	Vārves pag.	Kūdra	1516,0	671,12		-

3.4 IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU REALIZĒTS

Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam ir novada teritorijas ilgtermiņa plānošanas dokuments, kura izstrādes laikā, apkopojot aktuālo pieejamo informāciju par novadu, izanalizējot spēkā esošos teritoriālo vienību teritorijas plānojumus, tiek plānota vienota teritorijas turpmākā izmantošana un paredzētas iespējamās vides problēmas.

Līdz šim Ventspils novada teritorijas izmantošanu un attīstību nosaka atsevišķi novada pagastu un Piltenes pilsētas attīstības plānošanas dokumenti, bez vienota teritorijas izmantošanas attīstības mērķa. Neizstrādājot vienotu Ventspils novada teritorijas plānojumu, spēkā esošo plānošanas dokumentu ietekmē, tiktu plānota līdzīgu funkcionālo teritoriju attīstība ar atšķirīgiem izmantošanas noteikumiem.

Neīstenojot teritorijas plānojumu, pastāv risks nepārdomātai un konfliktējošai Ventspils novada turpmākajai teritorijas izmantošanai un apbūvei. Vienotu normu neesamība traucētu infrastruktūras attīstību apbūves teritorijās visā novadā. Neērtības sagādātu ceļu, elektroapgādes, gāzes, ūdensvadu un citu infrastruktūras objektu plānošana. Iespējams, ka tuvu dzīvojamām zonām tiktu izvietoti ražošanas objekti, ainaviskās teritorijās vēja parki, lauksaimniecības zemēs veikta nekontrolēta apmežošana u.c. darbības.

4. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS VAR BŪTISKI IETEKMĒT

4.1 ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

Ventspils novada teritorijā atrodas Moricsalas dabas rezervāts, divi dabas parki, astoņpadsmit dabas liegumi un deviņi dabas pieminekļi. *Natura 2000* sarakstā iekļauta 20 dabas teritorijas. Tārgales pagasts rietumu daļā robežojas ar aizsargājamu jūras teritoriju – Irbes šaurumu.

4.1.1 MORICSALAS DABAS REZERVĀTS

Atrašanās teritorija	Usmas pagasts
Platība	818 ha
Aizsardzībā kopš	1912. gada
Dabas vērtības	Usmas ezera divas salas – Moricsala un Lielalksnītes sala, kā arī Usmas ezera daļa – Luziķērti. Unikāli bagātīga augu un dzīvnieku valsts, 409 vaskulāro augu sugas, 157 sūnu sugas, 338 sēņu sugas, 82 ķērpju sugas, vairāk nekā 40 putnu sugas, 320 tauriņu sugas. Salā ir vairāk nekā 100 sugas, kuras tiek uzskatītas par retām un aizsargājamām ne vien Latvijā, bet arī Eiropā.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2009. - 2024. gadam.
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi	Moricsalā un Lielalksnītes salā nodrošināt mežu un tam raksturīgo struktūru, sugu netraucētu attīstību un izpēti. Nodrošināt dabas rezervātā ietilpstošās Usmas ezera akvatorijas daļas īpaši aizsargājamo biotopu platību un tajā sastopamo ūdensaugu un ūdens bezmugurkaulnieku, kā arī putnu sugu populāciju aizsardzību un ilglaicīgu pastāvēšanu. ⁶⁹
Funkcionālās zonas:	stingrā režīma zona; regulējamā režīma zona.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Moricsalas dabas rezervāta likums (16.03.2000.)

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Ventspils novada teritorijas plānojuma izstrādē tika ņemts vērā Moricsalas dabas rezervāta likums (16.03.2000.).

Dabas rezervātā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - ūdens teritorija, lauksaimniecības zemes un meža zemes.

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā attēlotas Moricsalas dabas rezervāta robežas, stingrā režīma zona, kurā ietilpst Moricsala un Lielalksnītes sala un regulējamā režīma zona (akvatorijas teritorija).

Dabas rezervāts ziemeļaustrumu daļā robežojas ar Usmas ciemu un dienvidrietumu daļā ar Ragbrūzciem. Ciemos tiek plānotas savrupmāju un publiskās apbūves teritorijas, līdz ar to šajās teritorijās ir svarīgi risināt jautājumu par radīto notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, lai netiktu ietekmēts Usmas ezera ekoloģiskais stāvoklis.

TIAN noteikts, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

⁶⁹Moricsalas dabas rezervāta dabas aizsardzības plāns, 2009. – 2024.g.

4.1.2 DABAS PARKI

Nosaukums	Dabas parks „Abavas senleja” ⁷⁰
Atrašanās teritorija	Ventspils novada Zlēku, Usmas, Ugāles pagastos un Kuldīgas, Talsu, Tukuma novados
Platība	14 933 ha
Aizsardzībā kopš	1957. gada
Dabas vērtības	Abavas ieleja, biotopu daudzveidība - reti kalķainie purvi ar devela grīslī, kadiķu audzes kalķainās pļavās. Nozīmīga ainaviskā vērtība - upes ieleja, pļavas, nogāzes un ģeomorfoloģiskās vērtības. Vairāki ievērojami ģeoloģiskie objekti.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2005. - 2009. gadam, pagarināts līdz 2013. gada 31. decembrim
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi	Saglabāt dabas parka ainavisko vērtību, bioloģisko daudzveidību un teritorijas kultūrvēsturisko vērtību, vienlaicīgi nodrošinot arī izglītības un audzināšanas funkciju izpildi, teritorijas attīstību un iedzīvotāju labklājības līmeņa celšanos.
Funkcionālās zonas:	Dabas lieguma zona („Čužu purvs”); dabas parka zona; neitrālā zona (Kandava, Sabile, Rendas ciems).
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	MK 2008. gada 3. marta noteikumi Nr. 133 „Dabas parka “Abavas senleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Ventspils novada teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā dabas parka „Abavas senleja” individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus.

Grafiskajā daļā Ventspils novada teritorijas plānojumā tiek attēlota tikai dabas parka zona, kas teritoriāli ietilpst novada teritorijā.

Dabas parka teritorijā tiek saglabāta dabā esošā izmantošana - ūdens teritorija, lauksaimniecības zemes un meža zemes. Teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpnieciskās apbūves teritorijām.

TIAN Ūdeņu teritorijā (Ū), Mežu teritorijā (M) un Lauksaimniecības teritorijā (L), kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā izmantošanu, nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas parks „Užavas lejtece” ⁷¹
Atrašanās teritorija	Užavas pagasts, Ziru pagasts
Platība	1434 ha
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtības	Nozīmīga vieta migrējošajiem putniem, ligzdošanas vieta griezei. Pavasaros, polderu laukos un uzplūdušos lielā skaitā pulcējas caurceļojošie ūdensputni - zosis, ziemeļu un mazie gulbji, pīles un bridējputni, rudenos pulcējas dzērves un bridējputni.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2007. - 2016. gadam
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi	Saglabāta NATURA 2000 teritorijas - dabas parka “Užavas lejtece” - bioloģiskā, ainaviskā vērtība, tajā skaitā: ✓ migrējošajiem putniem piemēroti atpūtas un barošanās apstākļi; ✓ ligzdošanai labvēlīgi apstākļi pļavu un dienas plēsīgajiem putniem; ✓ lašveidīgajām zivīm atbilstoša ūdens kvalitāte Užavas upē; ✓ agroainava ar tās galvenajiem elementiem – pļavām un ganībām, tīrumiem un meža puduriem.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

⁷⁰Dabas parka “Abavas senleja” dabas aizsardzības plāns, 2005. – 2009.g. (pagarināts termiņš līdz 2013.g.31.12.)

⁷¹Dabas parka „Užavas lejtece” dabas aizsardzības plāns, 2007. – 2016.g.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Ventspils novada teritorijas plānojumā tiek saglabāta dabā esošā, šobrīd aktuālā teritorijas izmantošana – lauku zemes, mežu un ūdeņu teritorijas.

Ventspils novada teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā dabas parka „Užavas lejtece” vispārīgos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, kā arī noteikumus par dabas parkiem un dabas parka dabas aizsardzības plānu.

Grafiski Ventspils novada teritorijas plānojumā tiek attēlota dabas parka teritorija.

Ūdeņu teritorijās (Ū), Mežu teritorijās (M) un Lauksaimniecības teritorijās (L), kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

4.1.3 DABAS LIEGUMI

Nosaukums	Dabas liegums „Ances purvi un meži”
Atrašanās teritorija	Ances un Tārgales pagasti
Platība	9822 ha
Aizsardzībā kopš	1999. gada
Dabas vērtības	Maz pārveidoti meži, dabiski purvu un ezeru biotopu kompleksi, retu un apdraudētu putnu ligzdošanas vietas.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2007.- 2016. gadam
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi	Saglabāta un palielināta NATURA 2000 teritorijas - dabas lieguma “Ances purvi un meži”- bioloģiskā, ainaviskā un kultūrvēsturiskā vērtība, tajā skaitā: ✓ vienots mitrāju komplekss – Ances Dižpurvs, zāļu un pārejas purvi, slapjie ✓ meži, vīgu ezeri; ✓ mežainas jūrmalas kāpas; ✓ boreālie meži; ✓ Irbes un Stendes vecupes; ✓ dabiskās pļavas Irbes, Stendes un Trumpes krastos; ✓ palielināta cilvēku visvairāk ietekmēto meža ekosistēmu (priežu monokultūru) bioloģiskā vērtība; ✓ palielināta kultivēto un dabisko pļavu bioloģiskā vērtība.
Funkcionālās zonas:	stingrā režīma zona; regulējamā režīma zona; ainavu aizsardzības zona; sezonas dabas lieguma zona.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	MK 2001. gada 2. oktobra noteikumi Nr. 426 „Dabas lieguma „Ances purvi un meži” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

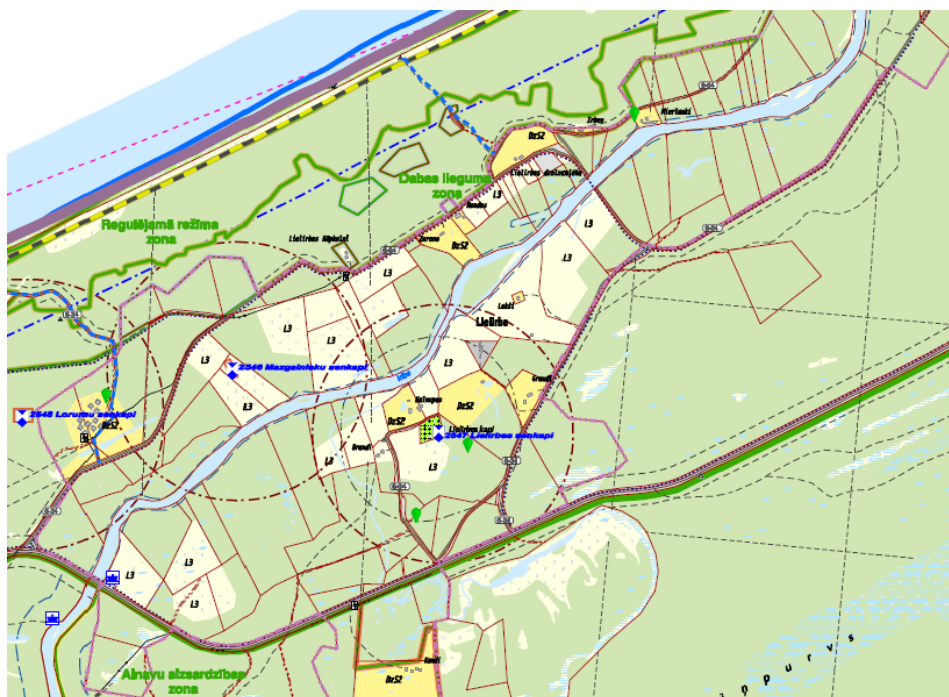
Ventspils novada teritorijas plānojumā dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā, šobrīd aktuālā teritorijas izmantošana – lauku zemes, savrupmāju apbūve, mežu un ūdeņu teritorijas.

Ventspils novada teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā dabas lieguma „Ances purvi un meži” individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, dabas lieguma dabas aizsardzības plānu.

Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija, stingrā režīma zona, regulējamā režīma zona, sezonas dabas lieguma zona un ainavu aizsardzības zona.

Ūdeņu teritoriju (Ū), Mežu teritoriju (M) un Lauksaimniecības teritoriju (L), kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Aizsargājamās dabas teritorijas, ainavu aizsardzības zonā, iekļaujas Lielirbes ciema robeža, teritorijā tiek plānota savrupmāju apbūves teritorija. Pēc dabas lieguma individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem ainavu aizsardzības zona ir izveidota, lai saglabātu dabas lieguma raksturīgo ainavu un bioloģisko daudzveidību, pieļaujot līdzsvarotu saimniecisko darbību.

6. ATTĒLS. DABAS LIEGUMS „ANCES PURVI UN MEŽI” (IZKOPĒJUMS NO VENTSPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2014. – 2026. GRAFISKĀS DAĻAS)

Nosaukums	Dabas liegums „Druviņu tīrelis”
Atrašanās teritorija	Usmas pagasts
Platība (ha)	293
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtības	Augstais purvs un purvaini meži. Medņu riesta vieta. Sastopama reta augu suga - ciņu mazmēdris.
Starptautiskā vērtība	Natura 2000
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Ventspils novada teritorijas plānojumā tiek saglabāta dabā esošā, šobrīd aktuālā teritorijas izmantošana – lauku zemes un mežu teritorijas.

TIAN nosaka, ka *Mežu teritoriju (M)* un *Lauksaimniecības teritoriju (L)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Ventspils novada teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, kā arī dabas liegumu noteikumus. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām.

Nosaukums	Dabas liegums „Klāņu purvs” ⁷²
Atrašanās teritorija	Popes un Tārgales pagasts
Platība	1615 ha
Aizsardzībā kopš	1977. gada
Dabas vērtības	Vairāki purvu kompleksi, Klāņezers, izveidojusies slīkšņa, kas pāriet zemajā vai pārejas purvā.

⁷²Dabas lieguma „Klāņu purvs” dabas aizsardzības plāns, 2006. – 2016. g.

Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2006. - 2016. gadam
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi	Saglabātas lieguma daudzveidīgās bioloģiskās vērtības, nodrošināti labvēlīgi apstākļi reto un tipisko biotopu un sugu ilglaicīgai pastāvēšanai. Novērsta purva biotopu tālāka degradēšanās, veicināta hidroloģiskā režīma stabilizēšanās un dabisko biotopu atjaunošanās. Sabalansētas teritorijas dabas aizsardzības un ekonomiskās intereses.
Funkcionālās zonas:	regulējamā režīma zona (313 ha); dabas lieguma zona (1129 ha); dabas parka zona (158 ha).
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	MK 2009. gada 12. maija noteikumi Nr. 427 „Dabas lieguma „Klāņu purvs” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā, šobrīd aktuālā teritorijas izmantošana – ūdeņi, lauku zemes un mežu teritorijas.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Mežu teritorijās (M)* un *Lauksaimniecības teritorijās (L)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Ventspils novada teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona un teritorijas robeža.

Teritorija tieši nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo dabas teritoriju.

Nosaukums	Dabas liegums „Krojas meži”
Atrašanās teritorija	Ugāles pagasts
Platība	19 ha
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtības	Vecs boreālu egļu mežs, netaisnotā Krojas upe, gāršu mežu zemsedze, sastopamas lakšu audzes.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem,

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana mežu teritorijas un ūdeņu teritorijas.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Nagļu un Ansiņu purvs”
Atrašanās teritorija	Zlēku pagasts
Platība	284 ha
Aizsardzībā kopš	1977. gada
Dabas vērtības	Nes karti augstie purvi, pārejas purvi, slīkšņas, purvaini meži, degradēti augstie purvi, priežu mežiem klāta iekšzemes kāpa, putnu sugas.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu teritorijas, lauku teritorijas un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju. Uz dienvidiem no dabas lieguma robežas atrodas Sildruvu kapi.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauksaimniecības teritorijā (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Oviši”
Atrašanās teritorija	Tārgales un Ances pagasts
Platība	5078 ha
Aizsardzībā kopš	1999. gada
Dabas vērtības	Teritorija gar Baltijas jūru, ietver dažādus jūrmalas biotopus, retas un aizsargājamas bezmugurkaulnieku un augu sugas. Vienīgā kauslapu tofildijas atradne Latvijā.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Tiek izstrādāts, laika posmam no 2015. gada līdz 2025. gadam. ⁷³
Funkcionālās zonas:	regulējamā režīma zona; dabas lieguma zona; dabas parka zona; neitrālā zona.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	MK 2005. gada 29. marta noteikumi Nr. 213 „Dabas lieguma “Oviši” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Dabas lieguma teritorijā ārpus neitrālās zonas tiek saglabāta pašreizējā teritoriju izmantošana. Neitrālajā zonā dabas liegumā atrodas vairāki vēsturiski piejūras ciemi – Oviši, Lūžņa un Miķeltornis.

TIAN piejūras ciemos tiek izdalītas papildus funkcionālās zonas - *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2)* un *Lauksaimniecības teritorija (L3)*, kas paredz atsevišķus plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumus.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauksaimniecības teritorijā (L)* un *Mežu teritorijā (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Grafiskajā daļā tiek attēlotas dabas lieguma funkcionālās zonas – regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona, neitrālā zona un dabas lieguma teritorija.

⁷³Dabas aizsardzības pārvaldes informācija, www.daba.gov.lv

Nosaukums	Dabas liegums „Pelcišu purvs”
Atrašanās teritorija	Usmas pagasts
Platība	56 ha
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtības	Pārejas purvs ar savdabīgām augu sugām, pārejas purvi un slīkšņas, kaļķaini zāļu purvi ar dižo aslapi, aug Lēzeļa lipare.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauksaimniecības teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Piešdanga”
Atrašanās teritorija	Zlēku pagasts
Platība	10 ha
Aizsardzībā kopš	1977. gada
Dabas vērtība	Latvijā vienīgā lielās kosas atradne. Nogāžu un gravu meži, minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem, Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju. Blakus dabas liegumam, ziemeļrietumu daļā, atrodas Piesu kapi.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauku teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Platenes purvs”
Atrašanās teritorija	Tārgales pagasts
Platība	455 ha
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtības	Kaļķains zāļu purvs ar rūsgano melnceri, purvaini meži.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

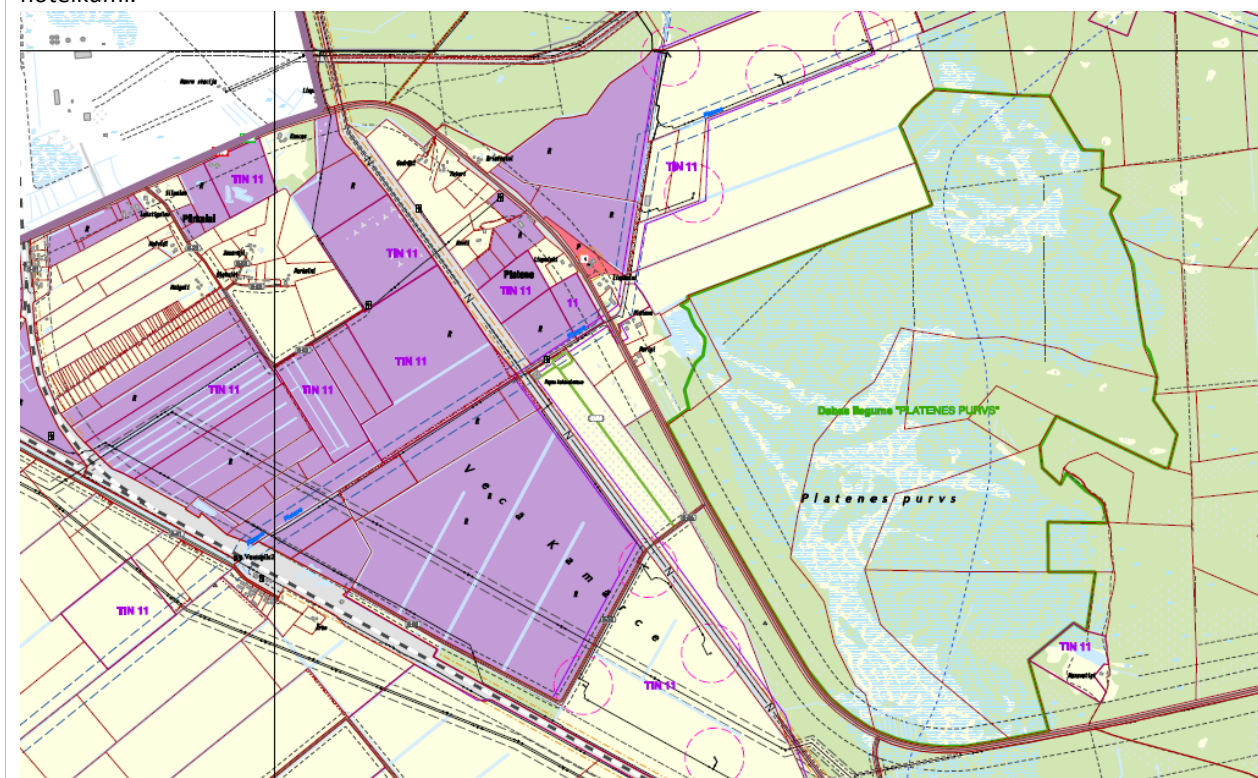
TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem. Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas.

Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija tieši nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām. Bet dienvidu, dienvidrietumu daļā, dabas liegums robežojas ar valsts galveno autoceļu A10 Rīga – Ventspils, kas rada negatīvu ietekmi uz purva hidroloģisko režīmu. Salīdzinoši nelielā attālumā no dabas teritorijas, rietumu virzienā ~~tiek plānotas~~ atrodas plašas *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R)*.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauku teritorijā (L)* un *Mežu teritorijā (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

7. ATTĒLS. DABAS LIEGUMS „PLATENES PURVS” (IZKOPĒJUMS NO VENTSPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2014. – 2026. GRAFISKĀS DAĻAS)

Nosaukums	Dabas liegums „Pluču tīrelis”
Atrašanās teritorija	Usmas un Ugāles pagasti
Platība	740 ha
Aizsardzībā kopš	1977. gada
Dabas vērtība	Purvainie meži, augstie purvi, viena no lielākajām rubeņu populācijām Kurzemē.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauku teritorijā (L)* un *Mežu teritorijā (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Popes zāļu purvs”
Atrašanās teritorija	Popes pagasts
Platība	78 ha
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtība	Molīniju pļavas uz kaļķainām, kūdrainām vai mālainām augsnēm. Purvaini priežu, bērzu un egļu meži, ar kaļķi bagāti avoksnāji, lgaunijas rūgtlaie.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas parka teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija tieši nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām. Bet uz ziemeļrietumiem no dabas lieguma teritorijas atrodas derīgo izrakteņu ieguves esošās, tai skaitā jau izstrādātās un plānotās teritorijas. Tās rada hidroloģiskā režīma izmaiņas gan apkārtējā teritorijā, gan lieguma teritorijā, līdz ar to var būtiski negatīvi ietekmēt šo teritoriju.⁷⁴

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauku teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

⁷⁴ Atzinums, Dabas aizsardzības pārvalde, Kurzemes reģionālā administrācija, 06.03.2015. Nr.4.8/25/2015-N-E

Nosaukums	Dabas liegums „Puzes smilšu krupja atradne”
Atrašanās teritorija	Puzes pagasts
Platība	8 ha
Aizsardzībā kopš	1987. gada
Dabas vērtības	Sastopama Latvijā reta abinieku suga - smilšu krupis (<i>Bufo calamita</i>).
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2008. - 2023. gadam
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi	Dabas liegums “Puzes smilšu krupja atradne” atjaunots kā nozīmīga smilšu krupju atradne.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlotas dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauku teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Raķupes ieleja”
Atrašanās teritorija	Ventspils novada Ances pagasts un Puzes pagasts, Dundagas novada Dundagas pagasts, Talsu novada Valdgailes pagasts
Platība	2204 ha
Aizsardzībā kopš	1987. gada
Dabas vērtības	Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi, sausas pļavas kaļķainās augsnēs, sugām bagātas atmatu pļavas, boreālie meži, eitrofas augsto lakstaugu audzes, palieņu pļavas.
Apsaimniekošanas mērķi	Saglabāt un palielināt biotopu un sugu daudzveidību, nodrošinot sugām un biotopiem labvēlīgu aizsardzības statusu. Turpināt teritorijas apsaimniekošanu dabai draudzīgā veidā, iesaistot iedzīvotājus un zemes īpašniekus, kā arī pašvaldības un atbildīgās institūcijas.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2007. - 2017. gadam
Funkcionālās zonas:	regulējamā režīma zona; dabas lieguma zona; dabas parka zona; neitrālā zona.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	MK 2008.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 23 „Dabas lieguma “Raķupes ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un izstrādātais dabas aizsardzības plāns.

Grafiski tiek attēlota regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona, neitrālā zona un dabas lieguma teritorija.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju. Dabas liegums robežojas ar Lonastes un Ameles ciemiem. Ciemos tiek noteikta funkcionālā zona *Lauksaimniecības teritorija (L2)*, kas nosaka lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, bet perspektīvā iespējama teritorijas kā apbūves zemes izmantošana, kuru galvenā izmantošana ir dzīvojamā apbūve. Palielinoties apbūves intensitātei, var pieaugt negatīvā ietekme uz dabas lieguma teritoriju.

Dabas liegumā atrodas kapsēta, kurai apkārt noteikta neitrālā zona.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauku teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Sārnotes purvs”
Atrašanās teritorija	Užavas un Jūrkalnes pagasti
Platība	1423 ha
Aizsardzībā kopš	1987. gada
Dabas vērtības	Augstie purvi, purvu ieplakas, kadiķu audzes kaļķainās pļavās, dabīgi eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, neskarti augstie purvi, pārejas purvi un slīkšņas.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiski attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija rietumos robežojas ar Sārnotes ciemu, kurā plānotas perspektīvās lauksaimniecības teritorijas ciemos, bet nerobežojas ar esošām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju. *Lauksaimniecības teritorijas L3*, funkcionālā zona piejūras ciemos, tiek noteikta, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, bet perspektīvā iespējama teritorijas kā apbūves zemes izmantošana, kuru galvenā izmantošana ir dzīvojamā apbūve.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauku teritorijā (L)* un *Mežu teritorijā (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Stiklu purvi”
Atrašanās teritorija	Ventspils novads Usmas un Puzes pagasts, Talsu novads Valdgailes pagasts
Platība	6636 ha
Aizsardzībā kopš	1977. gada
Dabas vērtības	Vairāku purvu komplekss ar retām augu sugām, nozīmīga dzīvesvieta putniem.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>

Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2006. - 2018. gadam
Ilgtermiņa mērķi	Saglabāt vienotu mitrāju kompleksu ar purvu, ezeru un slapjo mežu biotopiem un šeit tipisko Piejūras zemienes un Ziemeļkurzemes veģetāciju kā dzīvotni zīdītāju, putnu un bezmugurkaulnieku sugām. Iespēju robežās maksimāli samazināta meliorācijas radītā ietekme Vasenieku purvā.
Funkcionālās zonas:	regulējamā režīma zona; dabas lieguma zona; dabas parka zona; neitrālā zona.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	MK 2007. gada 24. jūlija noteikumi Nr. 510 "Dabas lieguma „Stiklu purvi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un izstrādātais dabas aizsardzības plāns.

Grafiski tiek attēlota regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona un neitrālā zona, kā arī dabas lieguma teritorija.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju.

Dabas liegumā atrodas ciems Stikli, kurš iekļaujas neitrālajā funkcionālajā zonā. Ciema teritorijā plānota līdz šim esošo funkcionālo zonu attīstība – savrupmāju, publiskā un mazstāvu apbūve.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauku teritorijā (L)* un *Mežu teritorijā (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Tīšezers”
Atrašanās teritorija	Zlēku pagasts
Platība	39 ha
Aizsardzībā kopš	1977. gada
Dabas vērtības:	Augstie un pārejas purvi, distrofi ezeri, slīkšņas, purvaini meži.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem.

Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas. Grafiskajā daļā tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija nerobežojas ar esošām vai plānotām blīvas apbūves teritorijām, derīgo izrakteņu vai rūpniecības apbūves teritorijām, kas varētu būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauku teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Užava”
Atrašanās teritorija	Užavas pagasts
Platība	3012 ha
Aizsardzībā kopš	1999. gada
Dabas vērtības	Pelēkā kāpa, Lēzeļa vīrcele, smiltāja nelīķe, zilpodze.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2004. - 2014. gadam ⁷⁵
Ilgtermiņa mērķi	Saglabāt dabas liegumā “Užava” dzīvotspējīgas īpaši aizsargājamo sugu atradnes un īpaši aizsargājamās jūras piekrastes biotopus, it īpaši jutīgākos – priekškāpas un pelēkās kāpas.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem, kā arī dabas aizsardzības plāns, Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas.

Grafiski tiek attēlota dabas lieguma teritorija.

Aizsargājamā dabas teritorija robežojas ar Užavas ciemu. Dienvidaustrumu pusē netālu no dabas lieguma robežas atrodas neliela *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*, Užavas alusdarītava „Zaksi”. Dabas lieguma tuvumā, Užavas poldera teritorijā, izstrādāti vairāki detālplānojumi, kuros paredzētas dažādas saimnieciskās darbības, tai skaitā arī vēja parku izbūve.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Lauku teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Nosaukums	Dabas liegums „Viskūžu sala”
Atrašanās teritorija	Usmas pagasts
Platība	304 ha
Aizsardzībā kopš	2004. gada
Dabas vērtības:	Boreālais mežs, sala ar vecām dabiski izretinātām priežu audzēm, retas sūnu sugas, nozīmīga putnu ligzdošanas vieta.
Starptautiskā vērtība	<i>Natura 2000</i>
Dabas aizsardzības plāns	Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2005. - 2015. gadam
Ilgtermiņa mērķis	Saglabāt dabas liegumā “Viskūžu sala” dzīvotspējīgas īpaši aizsargājamo sugu atradnes, nodrošinot to eksistencei nepieciešamos apstākļus.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi	Nav izstrādāti

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par dabas liegumiem, kā arī dabas aizsardzības plāns, Dabas lieguma teritorijā tiek saglabāta dabā esošā pašreizējā teritorijas izmantošana - mežu, lauku un ūdeņu teritorijas.

Grafiski tiek attēlota dabas parka robeža. Aizsargājamā dabas teritorija atrodas uz Viskūžu salas Usmas ezerā.

TIAN nosaka, ka *Ūdeņu teritorijā (Ū)*, *Lauku teritorijā (L)* un *Mežu teritorijā (M)*, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izmantošanu nosaka šo teritoriju vispārējie vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

⁷⁵ Tiek izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam 2015. – 2025. gads.

4.1.4 DABAS PIEMINEKĻI

AIZSARGĀJAMIE ĢEOLOĢISKIE UN ĢEOMORFOLOĢISKIE DABAS PIEMINEKĻI

Nosaukums	Dabas piemineklis Ķīvmeža akmens
Atrašanās teritorija	Piltenes pagasts
Tilpums m ³	44
Aizsardzībā kopš	2001. gada
Nosaukums	Dabas piemineklis Grīžu Velna beņķis
Atrašanās teritorija	Tārgales pagasts
Tilpums m ³	35
Aizsardzībā kopš	2001. gada
Nosaukums	Dabas piemineklis Vecumu dižakmens
Atrašanās teritorija	Ugāles pagasts
Tilpums m ³	43
Aizsardzībā kopš	2001. gada

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem, līdz ar to teritorijas plānojums tiešu ietekmi uz tiem neradīs.

Dabas pieminekļi tiek attēloti Grafiskajā daļā.

AIZSARGĀJAMI DENDROLOĢISKIE STĀDĪJUMI UN ALEJAS

Nosaukums	Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi „Lagzdenes parks”
Atrašanās teritorija	Piltenes pilsēta
Platība	2,6 ha
Aizsardzībā kopš	2001.01.01
Nosaukums	Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi „Leču parks”
Atrašanās teritorija	Vārves pagasts
Platība	1,8 ha
Aizsardzībā kopš	2001.01.01
Nosaukums	Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi „Tārgales parks”
Atrašanās teritorija	Tārgales pagasts
Platība	3,2 ha
Aizsardzībā kopš	1957.01.01
Nosaukums	Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi „Zlēku parks”
Atrašanās teritorija	Zlēku pagasts
Platība	7,1 ha
Aizsardzībā kopš	1957.01.02
Nosaukums	Aizsargājamā aleja „Popes muižas alejas”
Atrašanās teritorija	Popes pagasts
Platība	2,8 ha
Aizsardzībā kopš	2005.01.01
Nosaukums	Aizsargājamā aleja „Zūru muižas aleja”
Atrašanās teritorija	Vārves pagasts
Platība	2,2 ha
Aizsardzībā kopš	2005.01.02

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā tiek attēloti aizsargājami dendroloģiskie stādījumi un alejas.

Apkārt Lagzdenes parkam netiek plānotas blīvas apbūves teritorijas, tiek saglabātas esošās *Lauksaimniecības (L)* un *Mežu (M)* teritorija.

Ap Leču parku tiek plānotas *Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)* un saglabātas pēc spēkā esošā Vārves pagasta teritorijas plānojuma *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*.

Tārgales parks robežojas ar plānotajām *Savrupmāju apbūves teritorijām (DzS)* un *Publiskās apbūves teritorijām (P)*.

Zlēku parkam piekļaujas *Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)* un *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA)*.

AIZSARGĀJAMIE KOKI

Ventspils novadā atrodas vairāki aizsargājami koki. Aizsargājamo koku skaits novadā pēc dabas datu pārvaldības sistēmas datiem ir 66. Aizsargājamo koku statuss piešķirts ievērojamu izmēru liepām, priedēm, kļavām, ozoliem, ošiem, īvēm u.c. (*sīkāku aprakstu skatīt Paskaidrojuma raksta 11. pielikumā*).⁷⁶

Kokam sasniedzot MK 16.03.2010. noteikumos Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” noteiktos izmērus, tas tiek iekļauts aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā un uz to attiecas normatīvajos aktos noteiktās aizsardzības un izmantošanas prasības. Aizsargājамie koki, kuri sasniedz dižkoku izmērus ir dabas pieminekļi.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā tiek attēloti aizsargājami koki, par kuriem pieejami dati dabas pārvaldības sistēmā „Ozols”. Dižkoku aizsardzību regulē īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

4.1.5 AIZSARGĀJAMA JŪRAS TERITORIJA IRBES ŠAURUMS

Aizsargājamā jūras teritorija – Irbes šaurums, ziemeļrietumu daļā robežojas ar Ventspils novadu, tā ir *Natura 2000* teritorija. Dibināta 2010. gadā, aizņem 172 412 ha lielu platību.

Jūras teritorija ir pārrobežu putniem svarīga ziemošanas, atpūtas un migrācijas vieta. Teritorijā sastopamas aizsargājamas putnu sugas - brūnkakla gārgale (*Gavia stellata*), melnkakla gārgales (*Gavia stellata/arctica*), tumšā pīle (*Melanitta fusca*), melnā pīle (*Melanitta nigra*), kākulis (*Clangula hyemalis*), mazais ķīris (*Larus minutus*) un melnais alks (*Cephus grylle*).

Pēc ģeoloģiskās kartes datiem, Vinkova un Petropavlovska sēkļi ir potenciāli rifu biotopi, kuru atrašanās dziļums un pamatne ir piemērota sārtalģu (*Furcellaria lumbricalis*) augšanai.

Teritorijai izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kuros noteikts, ka teritorijā aizliegts uzstādīt vēja elektrostacijas un lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svīnu. Noteikta neitrālā zona, lai nodrošinātu kuģu satiksmi un piekrastes ilgtspējīgu saimniecisko attīstību un tūrisma infrastruktūras attīstību.⁷⁷

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

TIAN paredz, ka piejūras ciemos, tiek izdalītas apakšzonas, kurās plānotā apbūve un darbības atstās pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi.

Lauksaimniecības teritorija (L3) ir funkcionālā zona piejūras ciemos, kuros atļauta lauksaimnieciska teritorijas izmantošana, (nav atļauts veidot specializētos lopkopības kompleksus, intensīvas lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas kompleksus un kažokzvēru audzēšanu), viensētu apbūve, publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma).

Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2) ir funkcionālā zona piejūras ciemos ar mājokļu funkciju savrupam dzīvesveidam, plānota tiek retinātas apbūves veidošana ar atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve.

4.2 MIKROLIEGUMI

Ventspils novada teritorijā izveidoti 95 mikroliegumi īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai.⁷⁸

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKME

Teritorijas plānojumā mikroliegumi tiek attēloti grafiski, bet netiek sniegta informācija par tajos esošajām īpaši aizsargājamajām sugām un biotopiem.

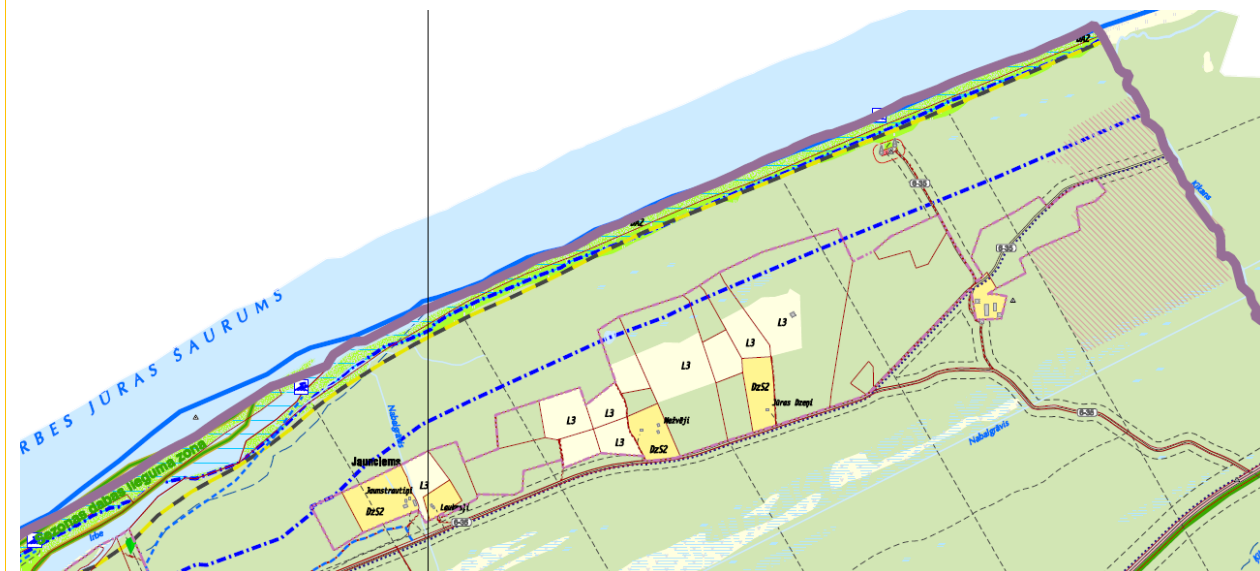
Mikroliegumu tiešā tuvumā netiek plānota blīva apbūve, derīgo izrakteņu ieguve vai rūpnieciskās apbūves teritorijas. Viens mikroliegums robežojas ar Jaunciemu, robežzonā ciema teritorijā tiek saglabātas mežu teritorijas (skat. 8. attēlu). Lai gan *Mežu teritorijās (M)* netiek plānota blīva apbūve, tomēr tiek plānotas darbības, kuras var

⁷⁶Dabas aizsardzības pārvaldes sistēmas „Ozols” dati - tie nav pilnīgi un aktualizēti, tāpēc par aizsargājamiem kokiem uzskatāms jebkurš koks, kas sasniedzis Ministru kabineta 16.03.2010. noteikumu Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 2. pielikumā noteiktos parametrus.

⁷⁷Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv, MK noteikumi Nr.807 „Aizsargājamās jūras teritorijas "Irbes šaurums" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. 2011. gada 19. oktobrī (prot. Nr.60 22.š).

⁷⁸Dabas aizsardzības pārvaldes dati, 09.01.2014.

atstāt negatīvu ietekmi uz sugām, kuru aizsardzībai mikroliegums izveidots. Tā kā mikroliegums ir izveidots aizsargājamas putnu sugas aizsardzībai, tad saimnieciskās darbības blakus mikroliegumam var atstāt negatīvu ietekmi uz tām. Saimnieciskās darbības rezultātā tiek izraisīti traucējumi, kuru ietekmē var tikt atstāta ligzda un turpmāk var netikt apdzīvota. No TIAN *Mežu teritorijās (M)* nevēlamas sekas var atstāt gan mežsaimnieciskā izmantošana, gan publiskās ārtelpas (ar vai bez labiekārtojuma) izveide, gan publiskā apbūve un teritorijas izmantošana (tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve, tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve, sporta būvju apbūve).

8. ATTĒLS. MIKROLIEGUMA TERITORIJA TĀRGALES PAGASTĀ (IZKOPĒJUMS NO VENTSPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2014.- 2026. GRAFISKĀS DAĻAS)

4.3 LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem 49368,5 ha, no tām 30706,6 ha (62%) aramzeme, 9521,7 ha (19%) ganības, 8743,9 ha (18%) pļavas, un 396,3 ha (1%) augļu dārzi.⁷⁹

Labvēlīgāki apstākļi lauksaimnieciskajai darbībai ir novada dienvidu daļā – Tārgales, Užavas, Vārves un Zirū pagastos. Lauksaimniecības attīstībā lielāki ieguldījumi jāveic Ances, Jūrkalnes, Popes, Puzes, Ugāles un Usmas pagastos.

Novada teritorijā atrodas divas nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas – Upatu un Užavas polderi.

Ventspils novada mežainums uz 2013. gadu bija 72,5%, meži aizņem 179117,3 ha no novada teritorijas. No mežu teritorijām meži aizņem 164208,8 ha, purvi 7650,7, lauces 1903 ha, pārplūstošie klajumi 905,4 ha un zeme zem infrastruktūras objektiem 4449,3 ha.

Pēc īpašuma piederības 75% mežu pieder valstij, 25% privātajām personām un 0,28% pašvaldībai.

Ances un Jūrkalnes pagastos mežainums ir vairāk nekā 80%, bet mazāk par 50% mežainums ir Užavas, Vārves pagastos un Piltenes pilsētā.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās iekļauti dabas rezervāti, dabas liegumi, dabas parki, dendroloģiskie stādījumi un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, aizņem 26424,7 ha mežu.⁸⁰

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA

Teritorijas plānojumā funkcionālais zonējums novada lauku telpā noteikts - *Lauksaimniecības teritorijas (L)*, *Mežu teritorija (M)*, *Ūdeņu teritorija (Ū)*, *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*, *Tehniskās apbūves teritorija (TA)*, *Transporta infrastruktūras teritorijas (TR)*, kā arī noteikti šo teritoriju galvenās izmantošanas un papildizmantošanas veidi un apbūves rādītāji, kā arī citi teritoriju izmantošanas nosacījumi.

Lauku zemēs un mežu zemēs, lai saglabātu vērtīgos vienlaidus nogabalus TIAN tiek noteikts, ka *Lauksaimniecības teritorijās (L)* un *Mežu teritorijās (M)* jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha.

⁷⁹Valsts zemes dienests, Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2014.gada 1.janvāri

⁸⁰Valsts mežu dienests, statistika 2013.

Lauksaimniecības teritorijās (L) bez lauksaimnieciskās izmantošanas tiek atļauta mežsaimnieciskā izmantošana, rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana (t.sk. derīgo izrakteņu iegūšana), tehniskā, publiskā un dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana.

TIAN tiek paredzēti nosacījumi, kas samazinās lauku zemēs veikto darbību ietekmi uz vidi. *Lauksaimniecības teritorijās (L)* no jauna būvējama rūpnieciskā apbūve atļauta izvietot ne tuvāk par 350 m no esošas dzīvojamās vai publiskās apbūves. Šos attālumus ļauts samazināt, saskaņojot ar Ventspils novada pašvaldību un tieši ietekmēto nekustamo īpašumu īpašniekiem.

Mežu teritorijās (M) kā papildus izmantošana atļauta publiskā apbūve, lauku teritorijā viensētu apbūve (ja zemes vienības platība nav mazāka par 2 ha un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos nav noteikta lielāka platība), pilsētas vai ciema teritorijā viensētu apbūve (ja zemes vienības platība nav mazāka par 5000 m² un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos nav noteikta lielāka platība), lauku teritorijā derīgo izrakteņu ieguve.

Mežu teritorijās (M) atļauta mākslīgu ūdensobjektu ierīkošana saskaņā ar būvprojektu, detālplānojumu vai lokālplānojumu.

Lauksaimniecības (L) un *Mežu (M)* teritorijās, kuras atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, izmantošanu nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

4.4 DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS

Ventspils novada teritorija ir ļoti daudzveidīga, tajā ir liels mežu īpatsvars, daudz purvu, gara jūras piekrastes robeža, nozīmīgi ūdensobjekti un kultūrvēsturiskie objekti. Izveidots ievērojams skaits īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu.

Piltenes pilsētā un novada pagastos saglabājušies vēsturiski apstādījumi un tiek veidotas jaunas dabas un atpūtas vietas. Ances pagastā atrodas Ances parks, Piltenē Centra un Piltenes pils parki, Popes pagastā Popes muižas parks, Puzes pagastā Puzes Mežaparks, Tārgales pagastā atrodas bijušais muižas parks, Vārves pagastā Zīru parks (privātpašums), kā arī Leču parks, Zīru pagastā Zīru parks, kurā kādreiz atradās muiža. Zlēku pagasta Zlēku muižas parkā vērojama eksotisko koku dažādība. Jūrkalnes pagastā atrodas Feliksbergas trīsgadīgās jūrskolas piemiņas vieta, kura atrodas muižas parkā, kas sāks veidot kā dabas un atpūtas parks. Pakāpeniski tiek veidots parks arī Ugāles pilskalnā.

Ar dabas un kultūrvēsturiskiem apskates objektiem bagātākie ir Jūrkalnes, Usmas, Zlēku, Tārgales, Puzes pagasti un Piltenes pilsēta. Galvenie tūrisma un rekreācijas apgabali veidojušies pie Usmas ezera Usmas un Ugāles pagastos, Baltijas jūras piekrastē Jūrkalnes, Užavas, Tārgales un Vārves pagastu teritorijās. Šajos pagastos arī aktīvāk veidojas tūrisma un rekreācijas pakalpojumu klāsts un infrastruktūra.⁸¹

Novada teritorijā kopumā atrodas 75 kapsētas, no tām piecās apbedījumi vairs netiek veikti, trīs ir ģimenes kapsētas un viena dzīvnieku kapsēta, kura nedarbojas.⁸²

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA

TIAN tiek noteikta funkcionālā zona *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)*, tā noteikta ar mērķi attīstīt rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas, kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. Galvenā funkcionālās zonas izmantošana ir a publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma) un mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

Dabas un apstādījumu teritorijai (DA) tiek izdalītas apakšzonas - *Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)*, kur galvenā izmantošana ir saistīta ar apbedījumu veikšanu un ar to saistītu būvju izvietojumu. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)* tiek noteikta, lai nodrošinātu rekreācijas, tūrisma, kvalitatīvas dabas, kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas teritorijās. Šajās teritorijās atļauta labiekārtota publiskā telpa.

Kā objekti un teritorijas ar īpašiem noteikumiem tiek noteiktas *Vietējās nozīmes dabas teritorijas (TIN 4)*, tās tiek grafiski attēlotas Piltenes pilsētā un pagastos - Ances, Jūrkalnes, Popes, Puzes, Zīru, Zlēku, Užavas, Ugāles un Vārves.

Publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma, tūrisma un atpūtas izmantošana atļauta *Lauksaimniecības teritorijās (L, L2, L3)*, *Mežu teritorijās (M)*, *Publiskās apbūves teritorijās (P)*, *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās (DzD)*, *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās (DzM)* un *Savrupmāju apbūves teritorijās (DZS, DZS1, DZS2)*.

⁸¹Ventspils novada attīstības programma 2011. – 2017. gadam.

⁸²Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam, Paskaidrojuma raksts.

4.5 RŪPNIECISKĀS APBŪVES ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS

Rūpnieciskās apbūves attīstības teritorijas tiek noteiktas Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, kuras tiek ņemtas vērā Ventspils novada teritorijas plānojumā, bijušo lauksaimniecības ražošanas objektu teritorijās, mehānisko darbnīcu teritorijās un vietās, kur agrāk atradušies rūpnieciski objekti.

Plašākās ražošanas teritorijas novadā izdalītas Ugāles pagastā (bijušās drenu cauruļu rūpnīcas „Usma” teritorija), Piltenes pilsētā kā ražošanas teritorijas noteiktas bijušo mehānisko darbnīcu un pārstrādes ražošanas teritorijas, Zlēku pagastā kokapstrādes ražotnes teritorija, Tārgales pagastā kokapstrādes un ceļu būves uzņēmumu teritorijas.

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA

Teritorijas plānojumā, lai veicinātu rūpniecības attīstību, novadā tiek izdalīta funkcionālā zona *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*. Šo zonu nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru.

Galvenā izmantošana *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R)* ir rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana, tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana, bet kā papildizmantošana noteikta publiskā apbūve un teritorijas izmantošana.

Lai mazinātu *Rūpnieciskās apbūves (R)* teritoriju ietekmi uz vidi, tajās nav atļauta atklāta (āra) uzglabāšana priekšpagalmā, vismaz 5% no zemes vienības kopējās platības jāparedz apstādījumiem, detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu. Ja *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* robežojas ar citu funkcionālo zonu, (izņemot *Tehniskās apbūves teritorijas (TA)* un *Transporta infrastruktūras teritorijas (TR)*), gar zemes vienības robežu ierīko buferzonu.

4.6 DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORIJAS

Teritorijas plānojumā tiek attēlotas esošās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas⁸³. Ciemi, kuri tieši robežojas ar derīgo izrakteņu ieguves vietām - Rinda, Topciems, Vēde, Vendzavas. Tieši ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām derīgo izrakteņu ieguves teritorijas nerobežojas, bet Popes un Užavas pagastos tās atrodas salīdzinoši nelielā attālumā.

Rindas ciems ar derīgo izrakteņu teritoriju robežojas austrumu daļā, Topciems robežojas dienvidrietumu daļā, Vēdes ciems visā ziemeļu robežas daļā, bet Vendzavas ciems ziemeļrietumos.

Lai gan derīgo izrakteņu ieguves teritorijas tieši nerobežojas ar dabas liegumu teritorijām, to izstrādes laikā var tikt atstāta netieša ietekme uz dabas vērtībām. Popes pagastā *Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (R1)* atrodas salīdzinoši netālu no dabas liegumu teritorijām. No dabas lieguma „Klāņu purvs”, dabas lieguma zonas robežas, derīgo izrakteņu ieguves teritorija atrodas uz ziemeļiem, bet dabas lieguma „Popes zāļu purvs” uz ziemeļaustrumiem. Užavas pagastā derīgo izrakteņu ieguves vieta atrodas netālu no dabas lieguma „Užava” dienvidu daļas, austrumos, otrpus autoceļam P111 Ventspils (Leči)–Grobiņa.

Potenciālās ietekmes uz vidi derīgo izrakteņu ieguves laukumu ierīkošanas un izmantošanas laikā:

- ✓ plānotās darbības objektos, derīgo izrakteņu ieguves laikā, var veidoties gaisa piesārņojums, kuru lielākoties veido putekļu daļiņas, kas rodas ieguves, glabāšanas, transportēšanas rezultātā un darbojoties karjera tehnikas transporta līdzekļiem, kuri veido gāzveida izmešus;
- ✓ transportēšanas ietekme, maršruta izvēle ņemot vērā apdzīvojumu, satiksmes intensitāte un noslodze uz esošo infrastruktūru, satiksmes drošība;
- ✓ trokšņu izplatība, kas veidosies no autotransporta un ieguves tehnikas (mehāniskā ieguve ar mašīnām, iekārtām un spridzināšanas darbi);
- ✓ hidroloģisko un hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņas saistībā ar nosusināšanas darbiem - meliorācijas sistēmu un dzeramā ūdens resursu (arī viensētu akās) kvalitātē un pieejamībā;
- ✓ tuvumā esošo ūdensobjektu hidroloģiskās pārmaiņas, svarīgi ievērot aizsargjoslu platumu un ierobežojumus;
- ✓ ietekme kopumā un uz atsevišķiem komponentiem ekosistēmās teritorijas apkārtnē;
- ✓ plānotās darbības un citu esošo darbību savstarpējā ietekme teritorijā uz esošo bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām;
- ✓ ietekme uz ainavas dažādību, tās elementiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem; augsnes sastāva un mitruma izmaiņas, ietekme uz tuvumā esošo lauksaimniecības, mežu un purvu mitruma režīmu, augsnes uzņēmīgums pret ūdens un vēja eroziju.

⁸³ Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas tiek attēlotas Grafiskajā daļā pēc spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem.

Izmaiņas vidē un ietekmi uz to var konstatēt veicot monitoringa pasākumus, apsekojot iespējamās ietekmes teritorijas un nepieciešamības gadījumā veikt vides kvalitātes uzlabošanas pasākumus.

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA:

Ventspils novada teritorijas plānojums paredz derīgo izrakteņu ieguves teritoriju izveidošanu vietās bez jau izpētītām un esošām derīgo izrakteņu ieguves vietām, vairākās funkcionālajās zonās. *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R)* kā viens no teritorijas izmantošanas veidiem tiek izdalīta *Derīgo izrakteņu ieguve (R1)*. Derīgo izrakteņu ieguve kā papildus izmantošana atļauta *Mežu teritorijās (M)*, *Lauksaimniecības teritorijās (L)* un *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, ja to ieguve nav pretrunā ar citu normatīvo aktu prasībām.

Izstrādājot Ventspils novada teritorijas plānojumu, tika saņemti divu privātpersonu priekšlikumi par derīgo izrakteņu ieguves iespējām. No tiem tikai vienā gadījumā tika veikta teritorijas zonējuma maiņa uz *Derīgo izrakteņu teritoriju (R1)*, jo plānotais derīgo izrakteņu ieguves apgabals robežojās ar esošu derīgo izrakteņu ieguves teritoriju. Otrā iesniegumā tika saglabāts *Lauksaimniecības teritoriju zonējums (L)*, jo šajās teritorijās kā papildizmantošana atļauta derīgo izrakteņu ieguve.

Ventspils novadā, lai tiktu samazināta negatīvā ietekme uz vidi iegūstot derīgos izrakteņus, TIAN ir iekļautas vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, kurās iekļauti noteikumi derīgo izrakteņu ieguvei. Noteikumi nosaka minimālos attālumus no derīgo izrakteņu ieguves vietām līdz dzīvojamai un publiskai apbūvei, gadījumus, kuros pirms derīgo izrakteņu ieguves nepieciešama detālplānojuma izstrāde, u.c. (skat. TIAN).

Derīgo izrakteņu izstrādei jānotiek, ņemot vērā normatīvo aktu prasības.

4.7 BLĪVAS APBŪVES TERITORIJAS

Apdzīvoto vietu attīstību Ventspils novadā ietekmējuši dažādi ģeogrāfiskie faktori - lielie mežu masīvi, purvi, savrupās lauksaimniecības zemes, jūras piekraste, ezeri, upes un transporta tīkls. Apdzīvojuma struktūru novadā veido Piltenes pilsēta, ciemi, viensētu grupas un savrupas viensētas.

Kā galvenais atbalsta punkts novada teritorijai ir Ventspils pilsēta, kura neietilpst novada administratīvā teritorijā, bet sniedz pakalpojumus un piedāvā darbavietas arī novada iedzīvotājiem.

Blīvāka apdzīvojuma struktūra izveidojusies ap Ventspils pilsētu, gar autoceļiem (A10, P122, P111, P108) un abpus Ventai. Salīdzinoši retāks apdzīvojums ir novada austrumu un dienvidaustrumu un ziemeļaustrumu daļā, kur teritoriju klāj plaši mežu masīvi.

Izstrādājot Ventspils novada teritorijas plānojumu, darba grupu sanāksmēs, pārskatot apdzīvoto vietu vēsturiski veidojušos struktūru, spēkā esošos Piltenes pilsētas un novada pagastu teritorijas plānojumus, iedzīvotāju skaita izmaiņas, apbūves struktūru un dinamiku, infrastruktūru, pakalpojumu pieejamību, tiek noteiktas un attēlotas grafiski Piltenes pilsētas robežas un pagastu ciemu robežas.

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA

TIAN funkcionālās zonas, kuras tiek izdalītas Piltenes pilsētas un ciemu teritorijās:

- *Savrupmāju apbūves teritorijas (DZS),*
- *Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS1)* (savrupam dzīvesveidam, galvenokārt vasarnīcu apbūve),
- *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2)* (piejūras ciemos paredzēta retināta apbūve),
- *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)* (apbūve līdz trīs stāviem),
- *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)* (apbūvi no četriem un vairāk stāviem),
- *Publiskās apbūves teritorija (P),*
- *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R),*
- *Transporta infrastruktūras teritorija (TR),*
- *Tehniskās apbūves teritorija (TA),*
- *Dabas un apstādījumu teritorija (DA),*
- *Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)* (apbedījumu veikšana un ar to saistītu būvju izvietošana),
- *Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)* (labiekārtota publiskā ārtelpa),
- *Lauksaimniecības teritorija (L2)* (funkcionālā zona pilsētā un ciemos),
- *Lauksaimniecības teritorija (L3)* (funkcionālā zona piejūras ciemos),
- *Mežu teritorijas (M),*
- *Ūdeņu teritorijas (Ū).*

Katrai funkcionālajai zonai tiek noteikta detalizēta atļautā izmantošana, jaunveidojamas zemes vienības minimālā platība, minimālā jaunveidojamas zemes vienības fronte, maksimālais apbūves blīvums dzīvojamai apbūvei, minimālais brīvās zaļās teritorijas rādītājs publiskai apbūvei, maksimālais būves augstums, maksimālais stāvu skaits un maksimālais ēku skaits zemes vienībā.

4.8 INŽENIERKOMUNIKĀCIJU UN TRANSPORTA ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS

Inženierkomunikāciju un transporta infrastruktūra ir viens no pamata elementiem teritorijas attīstībai, lai plānotu apbūves teritorijas un sekmētu uzņēmējdarbības izaugsmi novadā.

Ventspils novada teritorijas plānojums nosaka prasības inženierkomunikāciju teritoriju un objektu ekspluatācijai, pārbūvei, jaunu pieslēgumu veidošanai, kā arī nosaka sanitārās un ekspluatācijas aizsargjoslas.

Ventspils novadu šķērso valsts galvenais autoceļš A10 Rīga – Ventspils, reģionālie autoceļi - P51 Ventspils pievedceļš, P77 Ventspils – Dundaga, P108 Ventspils – Kuldīga – Saldus, P111 Ventspils (Leči) – Grobiņa, P119 Kuldīga – Alsunga – Jūrkalne, P122 Ventspils – Piltene, P123 Zlēkas – Ugāle, P124 Ventspils – Kolka, valsts vietējās nozīmes autoceļi, pašvaldības autoceļi un ielas, mežu ceļi.

Ventspils novada teritorijai iet cauri dzelzceļa līnija Ventspils – Tukums II. Novadā atrodas dzelzceļa satiksmei slēgtās līnijas Ventspils – Liepāja dzelzceļa infrastruktūra.

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēloti esošie un plānotie autoceļi.

Plānojumā satiksmes un inženiertehniskajām teritorijām noteikts funkcionālais zonējums – *Transporta infrastruktūras teritorija (TR)* un *Tehniskās apbūves teritorija (TA)*.

Kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem tiek izdalītas *Nacionālās nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas (TIN711 līdz TIN 726)*.

Nacionālās nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas rezervētas infrastruktūras attīstībai. Tiek attēlota plānotā SIA „Ventspils lidosta” lidlauka teritorija (*TIN711*), SIA „Ventspils lidosta” lidlauka nolaišanās pacelšanās sektors (*TIN712*), SIA „Ventspils lidosta” lidlauka apbraucamais ceļš (*TIN713*), maksimālo būvju augstuma zonas, saskaņā ar SIA „Ventspils lidosta” lidlauka lidojumu šķēršļu ierobežojošo virsmu zonējuma principiālo shēmu (*TIN714 – TIN723*), projekta „Kurzemes loks” realizācijai nepieciešamā teritorija (*TIN724*), perspektīvā plānotā Ugāles apvedceļa realizācijai nepieciešamā teritorija (*TIN725*), dzelzceļa stacijas „Ventspils-2” plānotās attīstības robežas (*TIN726*).

Vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas (TIN727) rezervētas transporta infrastruktūras attīstībai, kur galvenais izmantošanas veids ir valsts un pašvaldības kopējas izmantošanas transports – autoceļi, ceļi un ielas, laukumi un citas inženierbūves. Tiek plānota tilta izbūve (*TIN727*), kas savienotu Ventspils novada attīstības centrus, kas atrodas abpus Ventas upei, kā iespējamās tilta atrašanās vietas tiek atzīmētas teritorijas pie Vārves ciema un Zūru ciema.

Attēlotas ekspluatācijas aizsargjoslas gar autoceļiem un dzelzceļu, kā arī drošības aizsargjosla gar dzelzceļu, pa kuru pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus atbilstoši Aizsargjoslu likumam. Noteiktas sarkanās līnijas gar ielām.

4.9 PIEKRASTES TERITORIJA

Ventspils novadam ir aptuveni 92 km gara robeža ar Baltijas jūru. Dabas daudzveidība un unikālā ainaviskā vērtība ir gan nozīmīgs novada dabas resurss, gan sniedz arī sociālos un ekonomiskos ieguvumus.

Blīvākā apbūve piekrastē vēsturiski veidojusies ciemu teritorijās, kurās tās attīstība plānota arī turpmāk. Ciemi ir nozīmīgs elements piekrastes tradicionālajā ainavā un tiem ir būtiska loma nacionālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā. Vēsturiskās saimnieciskās darbības ciemos, kā piekrastes zveja un zivju produkcijas pārstrāde, mainoties ekonomiskajai situācijai, ir krietni samazinājusies. Piekrastes ciemos pieaug atpūtnieku skaits, līdz ar to veidojas vasarnīcu un viesu māju apbūve, kuru neveidojot atbilstoši vēsturiskajiem piejūras ciemu apbūves principiem, tiek samazināta ciemu tradicionālā apbūve.

Piekrastes teritorijai ir raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība, gandrīz visā piekrastes garumā sastopami īpaši aizsargājami biotopi – ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas, mežainas piejūras kāpas, priekškāpas, nogāžu un gravu meži, u.c. Ventspils novada piekrastes teritorijā, sauszemes joslā, iekļaujas vairākas īpaši aizsargājamās dabas

teritorijas, kuras iekļautas arī Natura 2000 teritorijā, dabas liegumi – „Sārņates purvs”, „Užava”, „Ances purvi un meži” un „Oviši”.

Ģeogrāfiskā atrašanās vieta Baltijas jūras piekrastē, dabas daudzveidība un kultūrvēsturiskais mantojums ir būtiski tūrisma resursi, kas tūrisma sezonas laikā piesaista apmeklētājus. Piekrastē atrodas vairāki kultūrvēsturiski objekti, kā bākas un militārā mantojuma objekti. Pieaugot tūrisma aktivitātēm novadā, pašvaldībai jāplāno un jāattīsta pārdomāta un videi draudzīga tūrisma infrastruktūra (takas, laipas, autostāvietas, labiekārtotas piekļuves vietas, velosliņi, laivu novešanas vietas, u.c.).

Negatīvu ietekmi uz piekrastes teritorijām atstāj jūras krastu erozija, kuru rada gan jūras ūdeņi, gan vējš. Tiešu ietekmi erozijas risks var radīt uz piekrastes apbūvi. Ventspils novada teritorijā gar Baltijas jūras piekrasti galvenokārt vērojama krastu abrāzija.

Veicot saimnieciskās darbības piekrastes teritorijā, jāievēro Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas nosacījumi, kas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ir noteikti gan sauszemē, gan jūrā.

TERITORIJAS PLĀNOJUMS NOSAKA

Teritorijas plānojumā piekrastes joslā noteikts funkcionālais zonējums – *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA2)*, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas teritorijās. Teritorijas galvenā izmantošana ir publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma). Pludmalē atļauts izvietot un būvēt sezonas būves uz viegli demontējamiem vai skrūvpāļu pamatiem.

Piejūras ciemos tiek noteikts funkcionālais zonējums *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2)*. Tā ir funkcionālā zona piejūras ciemos, kas noteikta, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot retinātas apbūves veidošanu ar atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve. *Lauksaimniecības teritorija (L3)* ir funkcionālā zona piejūras ciemos, ko nosaka, lai nodrošinātu tradicionālās viensētu apbūves un piekrastes vēsturiskās kultūrainavas saglabāšanu. Galvenā izmantošana ir lauksaimnieciska teritorijas izmantošana (izņemot specializētos lopkopības kompleksus, intensīvas lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas kompleksus un kažokzvēru audzēšanu), viensētu apbūve, publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma).

Paredzot esošu būvju atjaunošanu vai pārbūvi vai jaunu būvniecību Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā, ievērojamas atsevišķas prasības tradicionālās apbūves saglabāšanai Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā (*skat. TIAN*). Papildus prasības apbūvei tiek noteiktas Lielirbē, Miķeļtornī, Lūžņā un Ovīšos.

Piekrastes joslā tiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem - *Teritorija krasta kāpu aizsargjoslā, kur atļauta tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (TIN13)*. Grafiskās daļas kartēs attēlotas teritorijas krasta kāpu aizsargjoslā, kur atļauta tūrisma un atpūtas infrastruktūras objektu - piebraucamie ceļi, autostāvvietas, sporta spēļu laukumi, bērnu rotaļu laukumi, atpūtas vietas, tualetes, ģērbtuves, sezonas mazēkas uz viegli demontējamiem vai skrūvpāļu pamatiem ar kopējo platību līdz 25 m² – izvietošana. Pirms minēto tūrisma un atpūtas infrastruktūras izvietošanas Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā Ventspils novada būvvaldē iesniedzams un saskaņojams 1.kategorijas būves paskaidrojuma raksts.

Novada teritorijā noteikta un attēlota Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla, ārpus ciemiem noteikta ne mazāka par 300 m, bet ciemu teritorijās ne mazāka par 150 m, iekļaujot aizsargjoslā īpaši aizsargājamus biotopus un ņemot vērā vēsturisko apdzīvojuma struktūru. Jūrkalnes pagastā krasta kāpu aizsargjosla noteikta sauszemes virzienā, skaitot no erozijas prognozes 2025. gadam⁸⁴, bet pārējā piekrastes daļā sauszemes virzienā no īpaši aizsargājama biotopa - priekškāpas. Vārves pagastā krasta kāpu aizsargjosla noteikta 410 m, iekļaujot īpaši aizsargājamo biotopu pelēkās kāpas.

Teritorijas plānojumā attēlota jūras krasta erozijas josla Ventspils novada teritorijā visas piekrastes garumā (*skat. Grafisko daļu*), laika posmā līdz 2060. gadam jūras krasta erozijas dēļ paredzama pamatkrasta robežas atkāpšanās. Ūdensobjektu krastu un ēku aizsardzībai pret eroziju atļauts veikt krastu nostiprināšanu saskaņā ar citos normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Grafiskajā daļā attēlotas piekļuves vietas pludmalei, esošās un plānotās autostāvvietas, laivu novešanas vietas.

⁸⁴Nosakot krasta kāpu aizsargjoslu, tika ņemti vērā Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes docenta Dr.ģeol. Jāņa Lapinska pētījuma dati – Ventspils novada teritorijai sagatavotā jūras krasta 2025. gada erozijas prognoze.

5. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam tiek izstrādāts ar mērķi, izveidot plānošanas dokumentu ar vienotiem plānošanas principiem visai Ventspils novada teritorijai, nodrošināt novada ilgtspējīgu attīstību, sekmēt daudzveidīgu tautsaimniecisko izaugsmi, radīt kvalitatīvu darba un dzīves vidi visiem novada iedzīvotājiem.

Teritorijas plānojums nosaka teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kuros tiek ietverti arī dabas resursu un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošanas un saglabāšanas noteikumi.

Teritorijas attīstības plānošanas dokumenta plānotie risinājumi, pēc to īstenošanas, var atstāt potenciāli gan pozitīvu, gan negatīvu ietekmi uz vidi.

Jomas, kurām būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība:

- ✓ blīvi apdzīvoto (pilsētas un ciemu) teritoriju infrastruktūras attīstība un jaunu apbūves teritoriju veidošanās;
- ✓ plānoto saimniecisko darbību saskaņošana ar apdzīvojuma, dabas un kultūrvēsturisko resursu un objektu saglabāšanas un attīstības mērķiem;
- ✓ transporta infrastruktūras attīstības ietekme uz apkārtējo vidi - troksnis, gaisa kvalitāte, drošība, u.c.;
- ✓ inženierkomunikāciju efektivitātes paaugstināšana un normatīvajiem aktiem atbilstoša apsaimniekošana;
- ✓ degradēto, potenciāli piesārņoto un piesārņoto teritoriju apsekošana un sanācija;
- ✓ sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošana.

Veidojot jaunas apbūves teritorijas un pieaugot uzņēmējdarbībai, attīstot ražošanas teritorijas, var veidoties izmaiņas apkārtējā ainavā, pieaugt gaisa, augsnes, pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks, palielināties atkritumu daudzums. Attīstot šīs teritorijas, jāņem vērā esošais apdzīvojums, dabas un kultūrvēsturiskie resursi. Pieaugot pieprasījumam pēc blīvi apdzīvotu teritoriju apbūves, jāizvērtē vai nevar tikt maksimāli „aizpildītas” brīvās teritorijas jau esošās blīvi apdzīvotās vietās, kur pieejama atbilstoša infrastruktūra. Izveidojot un attīstot ražošanas teritorijas, jāņem vērā vai tās netiek veidotas pie blīvi apdzīvotām vietām un nozīmīgām dabas teritorijām. Kā arī vai tās nevar tikt izvietotas teritorijās, kuras jau tikušas izmantotas ražošanas vai tehniskiem nolūkiem un šobrīd ir pamestas vai degradētas, līdz ar to veicot teritorijas sakārtošanu. Attīstot ražošanas teritorijas, svarīgi ir ievērot tehnoloģisko procesu prasības, praksē pielietot labākās tehnoloģiskās metodes, institūciju izsniegtās piesārņojošo darbību atļaujas vai apliecinājumus, lai novērstu apkārtējās vides piesārņojumu riskus.

Attīstoties transporta infrastruktūrai un pieaugot transporta plūsmai veidojas troksnis, tiek ietekmēta gaisa kvalitāte, drošība, u.c. Ventspils novadā tiek plānota vairāku transporta infrastruktūras objektu izbūve un attīstība (Ventspils lidosta, Ugāles apvedceļš, tilta izbūve pār Ventu, u.c.). Galvenokārt ietekme no transporta infrastruktūras veidojas tās izbūves laikā un pieaugot transporta plūsmai. Izbūves laikā galvenokārt veidojas īslaicīga ietekme, kuru būtiski ir kontrolēt, lai netiktu nodarīti neatgriezeniski pārkāpumi. Pieaugot transporta plūsmai, lielākoties negatīva ietekme tiek radīta infrastruktūras objektu pieguļošajās teritorijās, pieaug trokšņa līmenis un gaisa piesārņojums, kā arī ir potenciāli avāriju draudi.

Paaugstinot inženierkomunikāciju efektivitāti un veicot to apsaimniekošanu atbilstoši normatīvajiem aktiem, ietekme uz vidi tiek būtiski samazināta. Attīstot inženierkomunikācijas, būtiski ir pievērst uzmanību ietekmei uz apkārtējo vidi gan to izbūves laikā, gan ekspluatācijas laikā.

Degradētās, potenciāli piesārņotās un piesārņotās teritorijas var atstāt negatīvu ietekmi uz vidi. Lai novērtētu šo teritoriju ietekmi uz vidi, nepieciešama to apsekošana un teritoriju sakopšana. Šīs teritorijas apzinot ir būtiski spēt novērtēt katras piesārņotās teritorijas attīstības potenciālu, lai novērtētu tā ietekmi.

Attīstoties uzņēmējdarbībai un blīvi apdzīvotām teritorijām būtiski ir veicināt sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanu, lai tie nenonāktu vidē.

6. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

6.1 STARPTAUTISKIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Starptautiskās konvencijas, protokoli, līgumi, Eiropas Savienības direktīvas un regulas ietver starptautiskos mērķus vides aizsardzības jomā.

STARPTAUTISKĀS KONVENCIJAS:

- ✓ Konvencija **par bioloģisko daudzveidību**, Riodežaneiro (05.06.1992.).
Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana, godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, gan pienācīgu finansēšanu.
Latvijas likumdošanā konvencijas prasības iestrādātas likumos „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (02.03.1999.) un „Sugu un biotopu aizsardzības likumā” (16.03.2000.).
- ✓ Konvencija **„Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija”**, Helsinki (1992.).
Mērķis ir samazināt, kavēt un likvidēt Baltijas jūras vides piesārņošanu, veicināt Baltijas jūras vides uzlabošanu uz uzturēt tās ekoloģisko balansu.
- ✓ Konvencija **par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību**, Berne (16.09.1979.).
Tās mērķi ir aizsargāt savvaļas floru, faunu, to dabiskās dzīvotnes, sevišķi tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai vajadzīga vairāku valstu sadarbība, kā arī veicināt šādu sadarbību. Pastiprināti tiek pievērsta uzmanība uz apdraudētajām un izzūdošajām sugām (t.sk. migrējošajām sugām).
Latvijas normatīvajos aktos iestrādātas konvencijas prasības:
 - LR likums „Par sugu un biotopu aizsardzību” (16.03.2000.),
 - LR MK noteikumi Nr.396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (14.11.2000.),
 - LR MK noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” (18.12.2012.),
 - LR MK noteikumi Nr. 199 „Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) izveidošanas kritēriji Latvijā” (28.05.2002.).
- ✓ Eiropas ainavu konvencija, Florence (20.10.2000.).
Konvencijas mērķis ir sekmēt ainavu aizsardzību, pārvaldību, plānošanu un veidot sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā.
Latvijas ainavu politikas pamatnostādnes 2013. - 2019. gadam (MK rīkojums Nr.361, 07.08.2013.) ir noteikta Latvijas ainavu politika.
- ✓ Konvencija par **pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību**, UNESCO konvencija, Parīze (1972.).
Konvencijas mērķis ir apkopot informāciju un aizsargāt vietas, kam ir īpaši liela kultūras vai dabas vērtība visas cilvēces mantojumā. UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautās vietas ir ar īpaši izcilu vērtību ne tikai vietējā, bet arī starptautiskā līmenī. Ventspils novadā ietilpst Suitu kultūrtelpa, kura ir iekļauta UNESCO pasaules nozīmes kultūras mantojuma sarakstā.

EIROPAS SAVIENĪBAS (ES) DIREKTĪVAS:

- ✓ ES Padomes direktīva **79/409/EEK „Par savvaļas putnu aizsardzību jeb Putnu direktīva”** (02.04.1979.)
aizliedz darbības, kas tieši apdraud putnus, piemēram, apzināti nonāvēt vai sagūstīt putnus, iznīcināt to ligzdas, iegūt putnu olas. Atsevišķām darbībām, piemēram, tirdzniecībai ar dzīvjiem vai mirušiem putniem, medībām, ir atsevišķi izņēmumi, kas tiek atļauti dalībvalstīm, vienojoties ar Eiropas Komisiju.
- ✓ ES Padomes direktīva **92/43/EEK „Par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību” jeb Biotopu direktīva**
Biotopu direktīva nosaka, ka dalībvalstīm jāaizsargā augi, dzīvnieki un biotopi, kā arī jānodala īpaši aizsargājami dabas apgabali, kas veido aizsargājamo dabas teritoriju tīklu *Natura 2000*. *Natura 2000* ir ES aizsargājamo dabas teritoriju tīkls, kas izveidots dabas daudzveidības aizsardzībai.
- ✓ Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva **200/60/EK Ūdeņu struktūrdirektīva** (23.10.2000.).
Tās mērķi ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli, veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu.
Latvijas Republikas likumā „Ūdens apsaimniekošanas likums” (12.09.2002.) ietverti direktīvas noteikumi.

6.2 NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Nacionālajā vides un dabas aizsardzības likumdošanā un normatīvajos aktos tiek ievēroti un noteikti starptautiskie vides aizsardzības mērķi.

Latvijas Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam izvirza virsmērķi – nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.

Ventspils novada Teritorijas plānojuma noteiktie risinājumi tiek salīdzināti ar Latvijas Vides politikas pamatnostādnēm, kurās noteikti nacionālie vides aizsardzības mērķi.

Ievērojot to, ka vides un dabas jautājumi aptver plašu jomu daudzveidību, Vides politikas pamatnostādnes veidotas no ieskata horizontālajos jautājumos un šādās tematiskajās sadaļās: augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas, dabas aizsardzība, gaisa aizsardzība, klimata pārmaiņas, ūdens resursi un Baltijas jūra, vides piesārņojums un riski, vides veselība, vides monitorings. Sadaļās noteikts katras jomas politikas mērķis, politikas un darbības rezultāti, rezultatīvie rādītāji, kā arī pasākumi politikas mērķu un rezultātu sasniegšanai.⁸⁵

15. TABULA. TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ IETVERTIE VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDŅU 2014. – 2020. GADAM MĒRĶI

Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam	Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam
HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI	
Politikas mērķis: Nodrošināt labu vides pārvaldību visos līmeņos, kā arī labu vides komunikāciju, kas balstīta uz pilnīgu un izsvērtu vides informāciju; veicināt sabiedrības plašu iesaistīšanos vides jautājumu risināšanā.	
Nodrošināta kvalitatīva vides komunikācija (sabiedrības līdzdalība)	Iedzīvotāji piedalās sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs par Teritorijas plānojuma Vides pārskatu.
Nodrošināt Latvijas zinātnes potenciāla iesaisti starptautiskos pētījumos un prognozēs, Latvijas dabas kapitāla izvērtēšanā un praktisku pētījumu veikšanā	Teritorijas plānojumā tiek apkopota informācija par vides stāvokli novada teritorijā, tiek izstrādāts ietekmes uz vidi novērtējums, kurā apkopo pieejamo informāciju par piesārņojošām darbībām un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.
Ilgtspējīgas attīstības un vides aspektu iekļaušana visu līmeņu plānošanas un ieviešanas procesos, jo īpaši teritoriālās plānošanas un pilsētvides attīstības jomās	Teritorijas plānojums tiek izstrādāts sadarbībā ar valsts institūcijām, Kurzemes plānošanas reģionu, kaimiņu pašvaldībām. Plānošanas dokumentā tiek apzinātas un grafiski attēlotas dažādu apdraudējumu teritorijas – piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, riska teritorijas (transporta infrastruktūra, naftas vads, hidrobuves u.c.). Teritorijas plānojums tiek izstrādāts ievērojot ilgtspējības principu, kas paredz līdzsvarotu teritorijas attīstību un visu interešu līdzsvaru.
Uz tirgu balstītu ekonomisko instrumentu izmantošana vides politikas mērķu sasniegšanā	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Palielināt vides aizsardzības sistēmas kapacitāti visos līmeņos līmenī un labāk atbalstīt vides sektora NVO kā nozīmīgu partneri sabiedrības iesaistīšanai vides jautājumu risināšanā	Teritorijas plānojuma <i>Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos</i> tiek noteiktas prasības, kas ir jāievēro, veicot dažādu saimniecisko darbību un būvniecību.
AUGSNE UN ZEMES DZĪLES, OTRREIZĒJĀS IZEJVIELAS	
Politikas mērķis: Nodrošināt augsnes ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību	
Aktualizēt pieejamo informāciju par augsnēm, iegūt jaunu informāciju, izmantot to, plānojot attīstību	Teritorijas plānojumā tiek izdalītas un grafiski attēlotas nacionālās nozīmes lauksaimniecības zemes – Upatu un Užavas polderi. <i>Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos</i> tiek noteikti kritēriji lauksaimniecības zemēm, kuras vēlas apmežot.
Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dzīļu resursiem	Teritorijas plānojumā tiek sniegta vispārīga informācija par derīgo izrakteņu atradnēm novadā, to darbības statusu un pieejamajiem krājumiem.
Pilnveidot zemes dzīļu izmantošanas juridisko ietvaru un celt institucionālo kapacitāti	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
DABAS AIZSARDZĪBA	
Politikas mērķis: nodrošināt ekosistēmu kvalitāti, dabas aizsardzības un sociāli - ekonomisko interešu līdzsvarotību, sekmēt Latvijas kā „zaļās” valsts tēla veidošanos.	

⁸⁵VARAM, Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, Rīga, 2014.

Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam	Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam
Saglabāta un atjaunota ekosistēmu un to dabiskās struktūras, kā arī vietējo savvaļas sugu daudzveidību	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Pilnveidots ES nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīkls, balstoties uz sugu un biotopu izplatības kartēšanu, kā arī ņemot vērā jaunāko zinātnisko pētījumu un regulāra monitoringa datus	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Apsaimniekošanas pasākumu plānošana un ieviešana, saskaņojot dabas aizsardzības un sociāli-ekonomiskās intereses	Teritorijas plānojumā tiek sniegta vispārīga informācija un grafiski attēlotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos tiek ņemti vērā izstrādātie dabas aizsardzības plāni un vispārējie un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.
Nodrošināt aizsargājamo sugu un biotopu atjaunošanu un atbilstošu apsaimniekošanu, sākot ar plānošanu un nepieciešamo atbalsta pasākumu veicināšanu	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.

GAISA AIZSARDZĪBA

Politikas mērķis: Līdz 2020.gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa	
Lokālo gaisa kvalitātes un smaku piesārņojuma problēmu risināšana	Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos tiek noteikti pasākumi, kuri jāveic rūpnieciskās apbūves teritorijās, negatīvās ietekmes samazināšanai.
Dažādu sektoru radītā piesārņojuma samazināšana	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Informācijas ieguve un atbildīgo institūciju kapacitātes celšana	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Sabiedrības informēšana	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.

KLIMATA PĀRMAIŅAS

Politikas mērķis: nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses, veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei.	
SEG emisiju samazināšana un CO ₂ piesaistes nodrošināšana	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
SEG emisiju uzskaitē un prognozēšana	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.

ŪDENS RESURSI UN BALTIJAS JŪRA

Politikas mērķis: nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu	
Iekšzemes un jūras ūdeņu eutrofikācijas un piesārņojuma samazināšanās, stāvokļa uzlabošanās	Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos tiek noteiktas un grafiski attēlota ūdensobjektu aizsargjoslas.
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība pakalpojumu kvalitātei un pieejamībai	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Plūdu riska mazināšana un plūdu seku pārvaldība	Teritorijas plānojumā tiek grafiski attēlotas plūdu riska teritorijas
Pārrobežu sadarbība iekšzemes un jūras ūdeņu stāvokļa uzlabošanai	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Vispusīgas un pilnvērtīgas informācijas ieguve monitoringa, pētījumu, informācijas apmaiņas, moderno tehnoloģiju pielietošanas ceļā	Teritorijas plānojumā tiek grafiski attēlotas pieejas vietas pie ūdeņiem.
Administratīvās, tehniskās un profesionālās kapacitātes paaugstināšana ar vides kontroli, uzraudzību un novērtēšanu saistītām institūcijām	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.

VIDES PIESĀRŅOJUMS UN RISKI

Politikas mērķis: nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību	
Piesārņoto vietu apsaimniekošana, mazinot risku videi	Teritorijas plānojumā sniegts vispārīgs raksturojums par piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām teritorijām un tās tiek grafiski attēlotas.
Ķīmisko vielu apsaimniekošana un pārvaldība	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Jonizējošā starojuma avotu droša apsaimniekošana	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Mazināt avāriju riskus, nodrošinot operatīvu rīcību avāriju situācijās	Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.

VIDES VESELĪBA

Politikas mērķis: samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas	
--	--

Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam		Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam
psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunicēšana sabiedrībai.		
Nodrošināta kvalitatīva vides veselības komunikācija		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Latvijā radīti priekšnoteikumi vides veselības integratīvo pētījumu uzsākšanai		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Latvijā uzsākts cilvēku biomonitorings		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Izveidotas INSPIRE direktīvas prasībām atbilstošas ģeotelpisko datu kopas cilvēku veselības un drošības tēmai		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
VIDES MONITORINGS		
Politikas mērķis: nodrošināt savlaicīgu un visaptverošu vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiktu politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti.		
Nodrošināt sabiedrību ar operatīvu informāciju par gaisa kvalitātes bīstamām izmaiņām		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Iegūt pietiekamu informāciju par ūdeņu kvalitāti un kvantitāti		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Pilnveidot zemes monitoringa īstenošanu		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Iegūt informāciju par sugām un biotopiem Natura 2000 vietās un ārpus tām		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Nodrošināt meža resursu un meža stāvokļa novērtējumu		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Nodrošināt savlaicīgu un regulāru sabiedrības informēšanu par vides monitoringa rezultātiem		Ventspils novada teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.

Ventspils novada teritorijas plānojums izstrādāts, ievērojot LR normatīvos aktus vides un dabas aizsardzības jomā.

7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

7.1 TIEŠĀS UN NETIEŠĀS IETEKMES

7.1.1 TIEŠĀS IETEKMES

Īstenojot teritorijas plānojumā paredzētās rīcības, tās var nepastarpināti radīt tiešās ietekmes uz vidi. Ietekme uz vidi var veidoties gan pozitīva, gan negatīva.

Teritorijas plānojuma paredzētās darbības, kas var veidot ietekmi uz vidi:

- ✓ pašreizējo apdzīvoto vietu izaugsme un jaunu objektu būvniecība, kura netiek atbilstoši attīstīta pilnveidojot esošo transporta infrastruktūru, inženierkomunikācijas un neveicot efektīvu teritorijas apsaimniekošanu;
- ✓ zemes izmantošanas veidu maiņa (derīgo izrakteņu ieguves karjeri, apmežošana, apbūve, infrastruktūras un inženierkomunikāciju izbūve u.c.), pirms šādu darbību veikšanas atbildīgi jānovērtē ietekme uz vidi un ainavu;
- ✓ iekārtu piesārņojuma emisijas, kas tiek novadītas vidē.

Teritorijas plānojumā tiek paredzētas salīdzinoši būtiskas tiešās ietekmes darbības, kuras saistītas ar zemes izmantošanas veida maiņu, ja tiks realizēti atsevišķi transporta infrastruktūras projekti. Tiek plānots tilts pār Ventu, kas savienotu novada rietumu attīstības centrus ar austrumu daļā esošajiem attīstības centriem, kā arī notiek izpēte par autoceļa A10 Rīga – Ventspils apvedceļa izbūvi ap Ugāles ciemu un attēlota plānotā Ventspils lidostas pacelšanās un nolaišanās zona, kura skar arī Ventspils novada teritoriju. Novada ģeogrāfiskais novietojums un klimatiskie apstākļi jūras piekrastē veicina vēja elektrostaciju parku attīstību. Teritorijā tiek atļauts iegūt derīgos izrakteņus un veikt atsevišķu lauksaimniecības teritoriju apmežošanu.

Kopumā saimnieciskā darbība tieši negatīvi var ietekmēt gan dabas vērtības, gan samazināt iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti. TIAI ietverti aizliegumi, ierobežojumi un nosacījumi teritoriju izmantošanai, atļautajai apbūvei un labiekārtojuma veidošanai. Rūpīgi ievērojot un kontrolējot noteikumus, pašvaldība pēc iespējas mazinās zemes izmantošanas veidu maiņas un konkrētu objektu tiešās ietekmes uz vidi.

Apdzīvojuma struktūra Ventspils novadā tiek plānota, saglabājot esošo apdzīvojumu. Būvniecības apbūves teritorijas tiek noteiktas galvenokārt Piltenes pilsētā un ciemos - tajās tiek koncentrēta gan savrupa, gan blīva dzīvojamā apbūve, sabiedriskie un komercobjekti, nelielas ražošanas teritorijas un publiskās ārtelpas teritorijas. Lauku zemēs blīvas plānotās apbūves teritorijas galvenokārt tiek saglabātas no spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem.

Rūpnieciskās apbūves teritorijas nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru. Novada teritorijas plānojumā šo teritoriju atrašanās vietas tiek saglabātas, kā noteikts spēkā esošajos novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumos, precizējot un koriģējot to platības⁸⁶. Jaunas rūpnieciskās apbūves teritorijas netika noteiktas. Attīstot jaunas rūpniecības uzņēmumu teritorijas vai palielinot ražošanas apjomus esošajos uzņēmumos, būtiski ir izmantot efektīvākos tehniskos paņēmienus un tehnoloģijas, kas novērš piesārņojošo rīcību ietekmi uz dabas un cilvēku dzīves vidi.

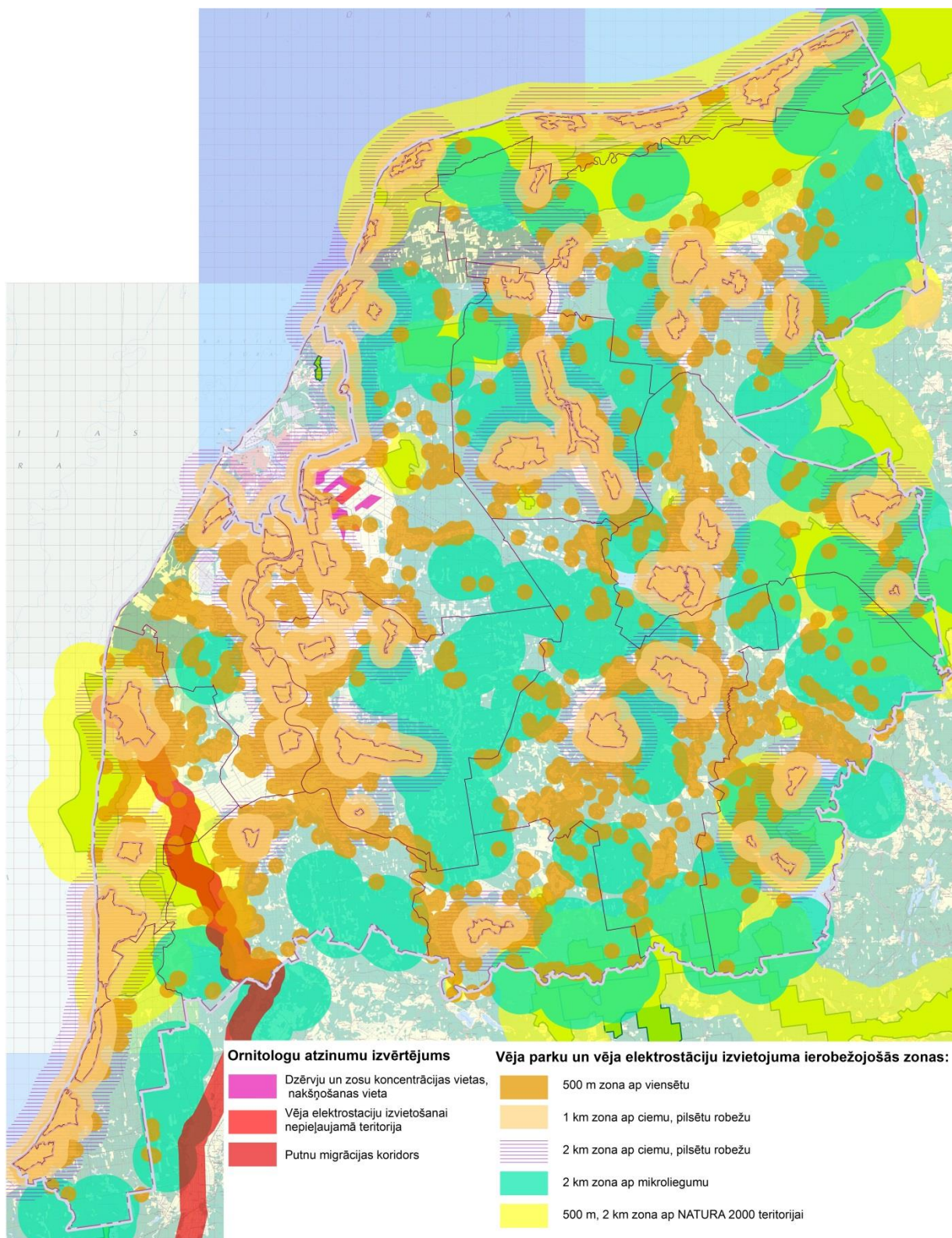
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas atstāj negatīvu ietekmi gan uz vidi, gan ainavu, gan apkārtējās apkāmes hidroloģisko režīmu. Iegūstot derīgos izrakteņus lauku teritorijās, tiek zaudētas zemes, kuras varētu izmantot mežsaimniecībā un lauksaimniecībā. Ventspils novada teritorijas plānojumā *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R1)* kā galvenā izmantošana noteikta derīgo izrakteņu ieguve. Derīgo izrakteņu ieguve, ja tā nav pretrunā ar LR normatīvajiem aktiem, kā papildus izmantošana, atļauta *Lauksaimniecības teritorijās (L)*, *Mežu (M)* un *Ūdeņu (Ū)* teritorijās.

Vēja elektrostaciju izvietošana Ventspils novadā kopumā tiek atbalstīta. Ventspils novadā jau darbojas vairāki vēja parki. Lai samazinātu vēja elektrostaciju negatīvo ietekmi, pirms to izbūves jāveic ietekmes novērtējums uz cilvēku dzīves vidi (troksnis, vibrācija, mirgošana, drošība u.c.) un dabas vērtībām (ainava, putnu migrācija, sugu dzīvotnes u.c.). TIAI nosaka, ka vienu vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu līdz 20 kW individuālai lietošanai, atļauts izvietot lauku teritorijā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un ievērojot TIAI papildus nosacījumus. Vēja elektrostaciju, kuras jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot *Rūpniecības teritorijā (R)*, *Tehniskās apbūves teritorijā (TA)* un *Lauksaimniecības teritorijā (L)*, ievērojot MK noteikumus Nr.240 un citos

⁸⁶Rūpniecības apbūves teritoriju precizēšana tika veikta Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam izstrādes darba grupās.

normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības. Paredzot vēja elektrostaciju novietojumu, izstrādā detālplānojumu, kurā, ja tiks radīts apēnojums uz esošo apbūvi, jāiekļauj attiecīgās ēkas īpašnieku rakstiska atļauja, sagatavo ietekmes uz ainavu novērtējumu, saņem ornitologa un hiropterologa eksperta atzinumus, aprēķinu prognozi par radīto troksni un slēdzienu par trokšņa ietekmi uz blakus nekustamo īpašumu īpašniekiem.

Izstrādājot Ventspils novada teritorijas plānojumu 2014. – 2026. gadam tika izveidota karte pēc MK noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteiktajiem nosacījumiem, kas jāievēro plānojot vēja elektrostaciju izvietojumu, kuru jauda ir lielāka par 20 kW un pieejamajiem izstrādāto detālplānojumu ornitologu atzinumiem (skat. 9. attēlu).

9. ATTĒLS. VĒJA ELEKTROSTACIJU, KURU JAUDA LIELĀKA PAR 20 kW IEROBEŽOJOŠĀS ZONAS (SIA „REĢIONĀLIE PROJEKTI”, 2014)

Potenciālais tūristu skaits pieaugums novadā var veidot tiešu negatīvu ietekmi uz vidi, aizsargājamām dabas vērtībām, īpaši jūras piekrastē, ja novadā nav izveidota atbilstoša infrastruktūra. Nesankcionētas darbības, kā ugunsgrāku kurināšana, atkritumu atstāšana, augsnes nomīcīšana u.c. var atstāt negatīvas sekas. Tiešās ietekmes uz vidi samazināšanai novadā ir jāizveido atbilstoša infrastruktūra – norādes, dabas takas, atkritumu urnas, atpūtas vietas, ugunsgrāku vietas.

Transporta infrastruktūras teritoriju attīstība, realizējot transporta infrastruktūras projektus, var tikt atstāta tieša ietekme uz vidi. Teritorijas plānojumā tiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem, tai skaitā nacionālās nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas.

Grafiskās daļas kartēs tiek attēlotas nacionālās nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorijas - SIA „Ventspils lidosta” lidlauka teritorija (TIN711)⁸⁷, SIA „Ventspils lidosta” lidlauka nolaišanās pacelšanās sektors (TIN712)⁸⁸, SIA „Ventspils lidosta” lidlauka apbraucamais ceļš (TIN713) (perspektīvā pašvaldības ceļa „Ceļš Nr.12 „Sprīdīši – Spicīte”” trasējums, kas savieno valsts vietējo autoceļu V1308 Ventspils - Avotiņi (Užava) ar valsts reģionālo autoceļu P108 Ventspils - Kuldīga – Saldus)⁸⁹, maksimālo būvju augstuma zonas, saskaņā ar SIA „Ventspils lidosta” lidlauka lidojumu šķēršļu ierobežojošo virsmu zonējuma principiālo shēmu (TIN714 – TIN723), perspektīvā plānotā Ugāles apvedceļa realizācijai nepieciešamā teritorija (TIN725), dzelzceļa stacijas „Ventspils-2” plānotās attīstības robežas (TIN726).

Attīstoties Ventspils lidostas teritorijai un pieaugot lidojumu skaitam, var tikt atstāta negatīva ietekme uz vidi, galvenokārt radot trokšņu un gaisa piesārņojumu. Negatīva ietekme uz dzīves vidi var veidoties Cirpstenes ciemā, kurš atrodas uz ziemeļrietumiem no lidostas, ciemā plānota savrupmāju apbūve. Būtiska ietekme uz vidi var tikt radīta avārijū gadījumā, izceļoties ugunsgrēkam, notiekot sprādzienam, kā arī vidē noplūstot bīstamām vielām.

Valsts galvenais autoceļš A 10 Rīga – Ventspils šķērso Ventspils novadu un Ugāles ciema centru. Autoceļš nodrošina tranzīta plūsmu starp Rīgu un Ventspili. Īstenojot perspektīvā plānoto Ugāles apvedceļu, tiks novirzīta auto plūsma no Ugāles ciema centra, samazinot smagā autotransporta plūsmu un transportlīdzekļu izmešu daudzumu ciema centrā.

Kā vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija, grafiskās daļas kartēs, attēlota rezervētā teritorija perspektīvajam tiltam pār Ventu. Teritorija rezervēta transporta infrastruktūras attīstībai, kur galvenais izmantošanas veids ir valsts un pašvaldības kopējas izmantošanas transports – autoceļi, ceļi un ielas, laukumi un citas inženierbūves. Tilts pār Ventu tiek plānots, lai fiziski savienotu novada rietumu attīstības centrus ar austrumu daļā esošajiem attīstības centriem un veicinātu vienotu novada attīstību. Lai paredzētu tilta un tā pievedceļu ietekmi, jāveic sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums. Izbūvējot tiltu, tiks samazināts automobiļu nobraukums, lai sasniegtu novada attīstības centrus, kuri atrodas pretējā Ventas upes krastā.

7.1.2 NETIEŠĀS IETEKMES

Zemes sadalīšana mazākās vienībās, tūristu skaits pieaugums, transporta noslodzes palielināšanās un saimniecisko darbību vērsšanās plašumā var veidot netiešu ietekmi uz vidi.

Sadalot zemi mazākās vienībās un veidojot jaunu teritorijas apbūvi, tiek veikta zemes transformācija, kas samazina pieejamo dabas pamatni un rada salīdzinoši lielāku ietekmi uz vidi. Ietekme uz vidi tiek vērtēta kā maznozīmīga, ja apbūve tiek veikta uz esošiem pamatiem un netiek apbūvētas jaunas teritorijas. Rūpīgi ir jāizvērtē plānotā apbūve vai cita veida darbību, kas ietekmē zemes virskārtu, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kultūras pieminekļu un ūdensobjektu tuvumā.

Attīstot transporta infrastruktūru, izbūvējot, atjaunojot ceļus un ielas var radīt troksni, gaisu piesārņojošās vielas no izplūdes gāzēm, augsnes piesārņojumu ar eļļām un degvielām. Šī ietekme uz vidi parasti ir īslaicīga un neatstāj ilgstošu ietekmi uz vidi. Lai samazinātu ietekmi uz vidi, izbūves darbus izstrādā atbilstoši projektam un normatīvajiem aktiem, būvniecības tehnikas uzpildīšanai jānotiek tam speciāli paredzētās vietās un ja nepieciešams, jāparedz pasākumi trokšņa mazināšanai.

Paplašinoties saimnieciskajai darbībai, vide var tikt netieši ietekmēta. Pieaugot mežsaimniecības apjomiem, var tikt samazināta bioloģiskā daudzveidība un neskartā vide, intensīvās ražošanas lauksaimniecība var piesārņot vidi ar minerālmēsliem, kas veicina ūdensobjektu aizauģšanu un Baltijas jūras ekoloģiskā stāvokļa pasliktināšanos.

⁸⁷ Teritorija izmantojama saskaņā ar 05.07.2011. MK noteikumiem Nr.536 „Noteikumi par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ventspils lidosta” lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un šīs teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu” un Ventspils lidostas ģenerālplānu.

⁸⁸ Ierobežojumus nosaka likums „Par aviāciju” un citi normatīvie akti.

⁸⁹ Teritorija izmantojama saskaņā ar 05.07.2011. MK noteikumiem Nr.536 „Noteikumi par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ventspils lidosta” lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un šīs teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu” un Ventspils lidostas ģenerālplānu.

Nepārsniedzot trokšņa, gaisa un virszemes ūdeņu robežvērtības, netiešās ietekmes neatstāj nozīmīgas sekas uz vidi.

7.2 ĪSLAICĪGĀS UN ILGLAICĪGĀS IETEKMES

7.2.1 ĪSLAICĪGĀS IETEKMES

Īslaicīgās ietekmes uz vidi, teritorijas plānojuma ietvaros, veidojas dažādu būvniecības procesu izstrādes laikā. Būvējot ēkas, transporta infrastruktūras objektus, inženierkomunikācijas un veicot labiekārtošanas darbus, tiek radīts īslaicīgs traucējums videi. No minētajām darbībām tiek radīts troksnis, augsnes virskārtas bojājumi, celtniecības atkritumi un putekļi. Lielākoties šie faktori tiek novērsti līdz ar būvdarbu izbeigšanu.

Sezonālais tūristu skaita pieaugums arī var veidot īslaicīgu ietekmi uz vidi. Jūras piekraste, neskartie meži un laivošanai piemērotās upes pavasara un vasaras sezonā piesaista ievērojamu skaitu apmeklētāju. Līdz ar to pašvaldībai aktīvajā tūrisma sezonā jāseko līdzi apmeklētāko objektu vides un infrastruktūras stāvoklim.

Laikā, kad uz vidi tiek veikta īslaicīga ietekme, jānovērtē vai bojājot un iznīcinot augsnes virskārtu netiek iznīcināti vērtīgi biotopi un sugas, neatgriezeniski bojāti tuvumā augošie koki, piesārņota augsne ar būvniecības materiāliem, ķīmiskām vielām un piesārņoti gruntsūdeņi.

7.2.2 ILGLAICĪGĀS IETEKMES

Ilglaiču ietekmi uz vidi atstāj zemes transformācija vai zemes lietojuma maiņa uz citu lietojuma mērķi.

Attīstoties apbūvei, transporta infrastruktūrai un inženierkomunikācijām, uz vidi var tikt radīta ilglaicīga ietekme. Palielinoties transporta plūsmām, kuru intensitāte ir aktīva noteiktos ceļu posmos, ielās, uz vidi tiek radīta ilgstoša ietekme, ko izraisa autotransporta radītais troksnis, vibrācijas un izplūdes gāzes.

Lauksaimniecības zemju intensīva izmantošana arī rada ilglaicīgu ietekmi uz vidi, nepārdomāti saimniekojot, tiek noplicināta augsne un virszemes ūdeņi piesārņoti ar mēslojumu un augu aizsardzības līdzekļiem.

Teritorijas plānojumā tiek paredzēts veikt meža zemes transformāciju apbūvei, atsevišķu lauksaimniecības zemju apmežošana, mežu un lauksaimniecības zemju transformāciju uz derīgo izrakteņu ieguves karjeriem. Šādas darbības radīs ilglaicīgu ietekmi uz vidi, veidosies izmaiņas ainavā, ekosistēmās, hidroloģiskajā režīmā un samazināsies lauksaimniecības un meža zemju īpatsvars.

Ventspils novadā ir salīdzinoši liels mežu īpatsvars un maz lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības, līdz ar to ir atbildīgi jāizvērtē TIAN izvirzītie nosacījumi par lauksaimniecības teritoriju apmežošānu pašvaldībā un atbildīgajās institūcijās. Pirms zemes lietošanas kategorijas maiņas vai transformācijas atļaujas izsniegšanas, jāizvērtē katru plānoto atsevišķo gadījumu un iespējamo ietekmi uz vidi (t.sk. ainavu, hidroloģisko režīmu, sugu dzīvotnēm, u.c.), kā arī jāievēro īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

8. RISINĀJUMI, LAI NOVĒRSTU VAI SAMAZINĀTU PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKO IETEKMI UZ VIDI

Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam nosaka noteikums, kuri mazinās gan tieši, gan netieši plānoto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi.

Teritorijas plānojuma saistošajā sadaļā, kas būtiski var ietekmēt apkārtējo vidi, tiek noteikti risinājumi par apbūves plānošanu un rādītājiem:

- ✓ ņemot vērā esošo teritorijas izmantošanu, MK noteikumus, pašvaldības, fizisko un juridisko personu priekšlikumus, augstāka līmeņa teritorijas plānošanas dokumentu vadlīnijas, tika noteikts Ventspils novada teritorijas funkcionālais zonējums.
Funkcionālais zonējums tiek bāzēts uz trīs kritērijiem:
 - aktuālajos novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumos identificēt galvenās izmantošanas veidu grupas, lai novada teritorijas plānojumā noteiktu mazāku izmantošanas veidu skaitu;
 - spēkā esošo teritorijas plānojumu noteiktās funkcionālās zonas, iespēju robežās tiek apvienotas pēc līdzīgiem izmantošanas un apbūves noteikumiem, un veidots vienots funkcionālo zonu sadalījums novada teritorijas plānojumā;
 - pēctecības principa ievērošana, pēc iespējas saglabājot spēkā esošo teritorijas plānojumu noteiktos teritorijas izmantošanas un apbūves rādītājus;
- ✓ teritorijas funkcionālo zonu izmantošana, apbūves rādītāji un citas prasības konkrētai plānotajai izmantošanai tiek noteiktas TIAN;
- ✓ Ventspils novada Piltenes pilsētā un pagastu ciemos tiek paredzēta blīva apbūve;
- ✓ Vairāki ciemi, kas spēkā esošajos teritorijas plānojumos noteikti kā ciemi ar robežām, Teritorijas plānojumā attēloti kā viensētas vai viensētu grupas lauku teritorijā – Bankas, Ciesengure, Cirkale, Dzirnava (Ugāles pag.), Dzirnava (Usmas pag.), Dzirtnieki, Laidzesciems, Lībiņi, Modes, Pasilciems, Rāpatī un Vāverciems;
- ✓ Robežas Teritorijas plānojumā noteiktas saskaņā ar spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem – Piltenes pilsētai un ciemiem - Amjūdze, Blāzma, Desciems, Dziļģi, Gārzde, Jaunciems, Jaunmuiža, Jaunupe, Karaļciems, Krievlauki, Lielirbe, Liepene, Lūžņa, Miķeļtornis, Oviši, Pasieste, Ragbrūzciems, Sārnate, Spīņņi, Stikli, Tārgale, Topciems, Usma, Ūdrande, Vārve, Ventava, Ziras, Zlēkas un Zūras;
- ✓ Novada vēsturiskas apdzīvotās vietas, kas nav noteiktas kā ciemi spēkā esošajos teritorijas plānojumos, bet noteikti kā ciemi Teritorijas plānojumā - Akmeņdziras, Amele, Būšnieki, Dokupe, Irbene, Jorņiņi, Jūrkalne⁹⁰, Labrags, Lonaste, Ošvalki, Packules ciems, Puzeņi, Rinda, Standzes ciems, Vēde un Virpe (skat. Grafisko daļu);
- ✓ Ciemi, kas noteikti spēkā esošajos teritorijas plānojumos un to robežas grozītas Teritorijas plānojumā – Ance, Cirpstene, Māteri, Leči, Pope, Puzes muiža, Užava un Vendzava;
- ✓ novada teritorijas plānojums izstrādāts ievērojot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgos un individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus un iepazīstoties ar izstrādātajiem īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāniem;
- ✓ TIAN detalizēti noteiktas jaunveidojamo zemesgabalu minimālās platības pilsētas, ciemu un lauku teritorijās;
- ✓ ja kādai novada teritorijai ir izstrādāts un spēkā esošs lokālplānojums vai detālplānojums, kas detalizētāk nosaka zemes vienību izmantošanu un to apbūves prasības, tad papildus šo teritoriju Apbūves noteikumiem jāievēro arī novada TIAN;
- ✓ noteiktas atsevišķas prasības tematiskajiem plānojumiem, lokālplānojumiem un detālplānojumiem;
- ✓ TIAN nosaka vispārīgos nosacījumus - derīgo izrakteņu ieguvei, prasības tradicionālās apbūves saglabāšanai Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā, alternatīvās energoapgādes attīstīšanai (t.sk. vēja elektrostaciju izvietojumam), u.c.;
- ✓ teritorijas plānojumā izdalītas atsevišķas prasības teritorijām ar īpašiem noteikumiem.

8.1 PLĀNOJUMĀ NOTEIKTIE IEROBEŽOJUMI.

Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam nosaka pasākumus, kas samazinās ar teritorijas attīstību saistīto darbību ietekmi uz vidi.

⁹⁰Jūrkalnes ciema robežas noteiktas no jauna, jo nebija nolasāmas no Jūrkalnes pagasta ģenerālplāna Perspektīvās izmantošanas kartes izdrukas un vektordatiem.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, sugu un biotopu apvidos teritorijas ekspluatācijai jānotiek atbilstoši aizsardzības normatīvo aktu prasībām, izstrādāto Dabas aizsardzības plānu apsaimniekošanas ieteikumiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Būtiski ievērot, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saimnieciskās darbības ierobežojumus īpašniekiem, kuriem pieder vai tiek lietota zeme šajās teritorijās un tūristiem, kuri apmeklē aizsargājamās dabas teritorijas. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošā Dabas aizsardzības pārvalde realizē īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi. Zemes īpašnieki veic teritoriju apsaimniekošanu.

Lauksaimniecības teritorijas

Atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām izpildāma lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa. Lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošana atļauta, ja neizpildās vismaz viens no noteiktajiem kritērijiem TIAN. TIAN tiek definētas prasības galvenajai un papildus izmantošanai lauksaimniecības teritorijās.

Meža teritorijas

Saimnieciskā darbība mežu teritorijās, kas atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, veicama saskaņā ar šo teritoriju Dabas aizsardzības plānu apsaimniekošanas ieteikumiem, vispārējiem vai individuāliem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Meža zemes atmežošana veicama normatīvo aktu noteiktajā kārtībā. Ja saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” iekļauto informāciju zemes vienībā konstatētas īpaši aizsargājamās sugas vai biotopi, pirms būvniecības saņemams sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinums.

Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un aizsardzība

Kultūras pieminekļu aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikta kultūras pieminekļu aizsardzība un izmantošana. Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā attēlotas aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem.

Arheoloģisko pieminekļu teritorijās nav pieļaujama jaunu objektu būvniecība un derīgo izrakteņu ieguve, jaunu ceļu ierīkošana un citi ar zemes reljefa pārveidošanu saistīti darbi.

Rūpnieciskās apbūves teritorijas

Attīstot rūpnieciskās apbūves teritorijas, jāņem vērā TIAN un citus normatīvos aktus, kā arī šo teritoriju attīstībā un plānošanā jāievēro tehnoloģisko procesu prasības, institūciju izsniegtās piesārņojošo darbību atļaujas vai apliecinājumi un dzīvē jāpielieto labākie tehnoloģiskie paņēmieni, lai novērstu apkārtējās vides piesārņošanu un iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes pasliktināšanos. TIAN, lai samazinātu rūpnieciskās apbūves teritoriju negatīvo ietekmi, nosaka, ka atklāta (āra) uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā, atklāta uzglabāšana jānožogo saskaņā ar pašvaldības nosacījumiem, vismaz 5% no zemes vienības kopējās platības jāparedz apstādījumiem, detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml. Būves, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, attālums no zemes vienības robežām ar dzīvojamo vai publisko apbūvi nedrīkst būt mazāks nekā 50 m, izņemot inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojumu un teritorijas labiekārtojumu. Ja *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* robežojas ar citu funkcionālo zonu, izņemot *Tehniskās apbūves teritorijas (TA)* un *Transporta infrastruktūras teritorijas (TR)*, gar zemes vienības robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā atkarībā no teritorijas izmantošanas veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti.

Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas

LR normatīvo aktu noteiktajā kārtībā derīgo izrakteņu ieguve, atļauta tikai TIAN norādītajās funkcionālajās zonās – *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R, R1)*, *Lauksaimniecības teritorijās (L)*, *Mežu teritorijās (M)* lauku apgabalos *Ūdeņu teritorijās (Ū)* un ievērojot vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas ekspluatācijas beigām, derīgo izrakteņu ieguvējam jāveic karjera teritorijas rekultivācija.

Ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām TIAN noteikti minimālie attālumi no derīgo izrakteņu ieguves vietām līdz dzīvojamai un publiskai apbūvei.

Jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu ierīkošana vai esošo paplašināšana nav atļauta pilsētā un ciemos un tuvāk par 500 m no pilsētas vai ciema robežas, tuvāk par 200 m no lauku teritorijā esošas dzīvojamās vai publiskās apbūves ēkas, izņemot gadījumu, ja saņemts nekustamā īpašuma, kas atrodas noteiktajā attālumā, īpašnieka vai tiesiskā valdītāja rakstisks saskaņojums, kultūras pieminekļa teritorijā un aizsargjoslas (aizsardzības zonas) teritorijā ap

kultūras pieminekli, izņemot gadījumus, ja saņemts Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas saskaņojums, aizsargjoslas teritorijā ap kapsētu.

Pirms derīgo izrakteņu ieguves jāizstrādā detālplānojums, ja plānotā derīgo izrakteņu ieguves vieta ir lielāka par 10 ha, plānots derīgo izrakteņu ieguves vietas pievedceļa pieslēgums pašvaldības ceļam vai valsts autoceļam, derīgo izrakteņu ieguves vietas ekspluatācijai nepieciešama inženiertehnisko apgādes tīklu un objektu izbūve, derīgo izrakteņu ieguves vietas ekspluatācijai nepieciešama ēkas būvniecība.

Ventspils lidostas teritorija

Ventspils novadā, Vārves pagasta teritorijā, lai nodrošinātu lidojumu drošību, tiek noteikti Ventspils lidlauka satiksmes ietekmes zonā augstuma ierobežojumi, saskaņā ar Ventspils lidlauka lidojumu šķēršļu ierobežojošo virsmu zonējuma principiālo shēmu (skat. Grafisko daļu). 2007. gadā veiktā lidostas trokšņa analīze liecina, ka trokšņu ietekme no lidaparātu kustības uz esošajām zemes teritorijām būs nenozīmīga, nevienam dzīvojamo māju līdz 2025.gadam trokšnis neietekmēs vairāk par 55 dB līmeni. Trokšņu ietekme būs limitēta 3 – 4 km lokā ap skrejceļu.⁹¹ Ventspils lidostas darbības ietvaros ir jāņem vērā saistošie normatīvie akti, kas nosaka uzņēmuma radīto trokšņu mērījumus un ierobežojumus.

Ainaviski vērtīgo teritoriju saglabāšana un aizsardzība

Teritorijas plānojumā tiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem – *Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)*. Ainaviski vērtīgas teritorijas tiek attēlotas grafiskās daļas kartēs. Šajās teritorijās aizliegtas darbības, kuru rezultātā notiek nevēlamas ainavas struktūras izmaiņas, piemēram, nozīmīgu skatupunktu un perspektīvu aizsegšana ar būvēm, apstādīšana ar kokiem vai būtiska reljefa pārveidošana.

Applūstošās teritorijas

Applūstošās teritorijas Ventspils novadā attēlotas pie Ventas, Dzirnavupes, Engures, Stendes, Rindas, Lonastes, Spāres, Tīrukšupītes, Ilziņa ezera, Pelcenes ezera, Aburgas ezera, Lakšežera un Usmas ezera saskaņā ar spēkā esošajos pašvaldības teritorijas plānojumos noteikto (skat. *Grafisko daļu*). Attēlojot applūstošās teritorijas, tiek sniegta informācija par iespējamajiem riskiem zemes īpašumos. Līdz ar to var izvairīties no materiāliem zaudējumiem, kas var rasties veidojot apbūvi plūdu skartajās un applūstošajās teritorijās. Attēlojot applūstošās teritorijas, turpmāk tiks veicināta sekmīgāka plānotās applūšanas risku skarto teritoriju attīstība.

Aizsargjoslas

Teritorijas plānojumā noteiktās un grafiski attēlotās aizsargjoslas pasargā noteiktus objektus no negatīvas ārējās ietekmes. Tās ievērošana pasargā apkārtējo vidi un cilvēkus.

Teritorijas plānojumā noteiktās aizsargjoslas (vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ekspluatācijas aizsargjoslas, sanitārās un drošības aizsargjoslas) var tikt uzskatītas par ierobežojumiem, kas veicina nevēlamas ārējās iedarbības samazināšanos.

Ventspils novada teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā tiek attēlotas visas aizsargjoslas, kuru platums ≥ 10 m un TIAN tiek noteikti visi aizsargjoslu veidi (saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.i. 11.07.1997. likumu "Aizsargjoslu likums" un atbilstošajām aizsargjoslu noteikšanas metodikām).

⁹¹ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai, B kategorijas atļauja Nr. VE14IB0028, SIA „Ventspils lidosta”, 21.08.2014.

8.2 RISINĀJUMI IETEKMES UZ VIDI MAZINĀŠANAI

Ietekmi uz vidi, ko varētu radīt Teritorijas plānojuma īstenošana, var samazināt vai novērst izvēloties piemērotākos risinājumus konkrētai situācijai un veicot saimnieciskās darbības, jāievēro atbilstošo normatīvo aktu prasības.

Attīstoties blīvi apdzīvotām teritorijām var veidoties izmaiņas ainavā, palielināties pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks, pieaugt notekūdeņu un atkritumu daudzums. Attīstot jaunas blīvas apbūves teritorijas vispirms jāizvērtē, vai maksimāli ir apbūvēti „brīvie” laukumu jau esošajās apdzīvotajās vietās, apbūvētas degradētas, pamestas teritorijas/pagalmi, tādējādi sakārtojot vidi. Jāveicina jaunās apbūves teritorijas maksimāli pieslēgt kopējam kanalizācijas un ūdensapgādes tīklam. Izsniedzot būvatļaujas un izvērtējot detālplānojumus, jāparedz ceļu infrastruktūra. Jāatbalsta atkritumu savākšana un dalītā šķirošana.

Pirms plānotās saimnieciskās darbības uzsākšanas, jāizvērtē darbības kopējā ietekme un iespējamie draudi uz vides un dzīves kvalitāti, kā arī jāveicina labāko tehnisko un tehnoloģisko paņēmieni ieviešana. Lai samazinātu rūpnieciskās apbūves teritoriju ietekmi uz vidi, jaunas ražošanas zonas var veidot jau esošo ražošanas teritoriju tuvumā vai attīstīt degradēto teritoriju vietās. Attīstot ražošanas teritorijas degradētās vietās, tiks sakārtota vide gan vizuāli, gan teritoriāli. Plānojot jaunas ražošanas teritorijas, tās neveidot blīvi apdzīvoto vietu tuvumā, izglītības iestāžu, rekreācijas teritoriju, īpaši aizsargājamu dabas teritoriju tiešā tuvumā un ainaviski vērtīgās teritorijās. Rūpnieciskās apbūves teritorijām jāparedz risinājumus pieslēgties kopējam ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam, izbūvēt lietusūdeņu savākšanas sistēmas, paredzēt līgumu par atkritumu (t.sk. bīstamo) apsaimniekošanu.

Lai pēc iespējas samazinātu ietekmi uz vidi no lauksaimniecības teritorijām, novadā jāatbalsta zemju atbilstoša apsaimniekošana (atbalstot arī bioloģisko un netradicionālo lauksaimniecību). Transformēt lauksaimniecības zemi apbūves zemēs tikai tad, ja tam ir pamatota vajadzība, tiek aizpildīti un sakopti „brīvie zemes apbūves gabali”, tādējādi arī sakopta vide. Veicot lauksaimniecības zemes lietošanas maiņu, ieteicams rūpīgāk izvērtēt plānoto pasākumu un tā ietekmi uz vidi, īpaši saistībā ar iespējamām hidroloģiskā režīma un ainavas izmaiņām.⁹² Attīstot apbūvi, veicot lauksaimniecības zemju apmežošanu, vai derīgo izrakteņu ieguvu, jāņem vērā novada ainaviskās vērtības. Realizējot lauksaimnieciskās darbības, jāievēro Aizsargjoslu likumā noteiktos virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu platumus un aprobežojumus tajos.

Attīstot transporta infrastruktūru, lai samazinātu ietekmi uz vidi, izbūves darbus izstrādā atbilstoši projektam un normatīvajiem aktiem, būvniecības tehnikas uzpildīšanai jānotiek tam speciāli paredzētās vietās un pēc iespējas jāsamazina negatīvā ietekme uz vidi, augsnes virskārtas noplicināšana, koku bojāšana. Ja nepieciešams, jāparedz pasākumi trokšņa mazināšanai.

Antropogēnā ietekme uz apkārtējo vidi var pieaugt, palielinoties tūristu plūsmai novadā. Lai samazinātu tūristu negatīvo ietekmi uz dabas vērtībām, jāveicina pārdomātas infrastruktūras izveide. Attīstot jaunus tūrisma objektus, nepieciešams pēc iespējas saglabāt bioloģisko daudzveidību, izmantot videi draudzīgus materiālus, tehnoloģijas un izvērtēt, kur novirzīt apmeklētāju plūsmas, lai tiktu atstāta pēc iespējas mazāka ietekme uz vidi un īpaši vērtīgām teritorijām. Attīstoties dabas tūrismam (ĪADT sadarbībā ar to apsaimniekotājiem, vietās, kur tas ir atļauts), lai samazinātu negatīvo ietekmi, nepieciešams izveidot takas, laipas, skatu vietas, norādes un informācijas zīmes, stāvlaukumus, atkritumu urnas u.c.

9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS, STRATĒGISKĀ NOVĒRTĒJUMA VEIKŠANAS APRAKSTS

Ventspils novada teritorijas plānojums nosaka plānoto teritorijas telpisko un saimniecisko attīstību, galvenos virzienus, mērķus un aprobežojumus līdz 2026. gadam. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts paredzot arī dabas resursu – ūdensobjektu, mežu, ainavu, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un objektu, kā arī kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un aizsardzību.

Alternatīva Ventspils novada teritorijas plānojumam ir „0” izvēle, kad novada teritorijā tiek saglabāta pastāvošā situācija. Turpmākā teritorijas attīstība netiek plānota, un teritorijas plānojums novadam nav izstrādāts.

„0” alternatīvas izvēle neatbilstu augstāka līmeņa plānošanas dokumentu izvirzītajiem mērķiem, normatīvo aktu prasībām un vides interesēm. Šādas izvēles realizācija aizkavētu vides un dabas aizsardzības pasākumu efektīvu īstenošanu. Teritorijas turpmākajā attīstībā tiktu veikti nepārdomāti pasākumi un nesistemātiskas darbības, kas novestu pie vides problēmu saasināšanās. Nebūs ievērots pēctecības princips un sasniegti attīstības mērķi, kas noteikti Ventspils novada attīstības plānošanas dokumentos. Teritorijas plānojums ir attīstības plānošanas

⁹² VPVB Atzinums Nr.2 „Par Ventspils novada teritorijas plānojumu 2014.-2026.gadam Vides pārskatu”.

dokuments, kas veido bāzi ilgtspējīgai teritorijas attīstībai, veicina ekonomisko, dzīves vides, dabas resursu un kultūrvēsturisko jomu sabalansētu izaugsmi.

Vides pārskata projekts tika sagatavots, analizējot Ventspils novada teritorijas plānojuma 1. redakcijas sējumos iekļauto informāciju, tās atbilstību normatīvo aktu prasībām, iesaistīto institūciju sniegtajiem nosacījumiem, fizisko, juridisko personu un pašvaldības priekšlikumus.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014. – 2026. gadam sagatavots reizē ar teritorijas plānojuma 1. redakciju. Dokumentu vienlaicīga izstrāde sniedz iespēju izvērtēt plānoto pasākumu atbilstību vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām. Sabiedrības iesaiste, sagatavojot Vides pārskatu, notika teritorijas plānojuma sabiedrisko apspriešanu sanāksmēs.

Metodes:

- ✓ informācijas analīze – tika analizēti novada teritoriālo vienību spēkā esošie teritorijas plānojumi, lai izstrādātu kopēju novada teritorijas attīstību, plānojuma izstrāde balstīta uz Ventspils novada attīstības programmā 2011. – 2017. g. definētajām attīstības prioritātēm;
- ✓ datu ieguve izmantojot pieejamās datu bāzes/reģistrus, publikācijas u. c. informācijas avotus;
- ✓ izstrādāto dabas aizsardzības plānu – Moricsalas dabas rezervātam, dabas parkiem „Abavas senleja”, „Užavas lejtece”, dabas liegumiem „Ances purvi un meži”, „Klāņu purvs”, „Puzes smilšu krupja atradne”, „Raķupes ieleja”, „Stiklu purvi”, „Užava”, „Viskūžu sala”, analīze, to izvirzīto mērķu salīdzināšana ar pašvaldības noteiktajām prioritātēm un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

10. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Kompensēšanas pasākumi tiek veikti Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklā iekļauto dabas objektu saglabāšanai, aizsardzībai un negatīvo ietekmju sabalansēšanai, kas rodas plānošanas dokumenta paredzēto darbību rezultātā.

Ventspils novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam ir izstrādāts atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Plānojumā netiek paredzētas darbības, kuru rezultātā tiktu negatīvi ietekmētas Natura 2000 teritoriju ekoloģiskās funkcijas un integritāte. Izstrādātais dokuments nenonāk pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kā arī neplāno rīcības, kas uzskaitītas likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, 43. panta sestajā, septītajā un astotajā daļā minētajos gadījumos.

11. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Ģeogrāfiski Ventspils novads atrodas pie Baltijas jūras, kuras ekoloģisko stāvokli ietekmē tās piekrastē esošo valstu piesārņojums no lauksaimniecības, sadzīves notekūdeņiem, fosilā kurināmā, transporta u.c. saimnieciskajām darbībām.

Iespējamā pārrobežu ietekme uz citām Baltijas jūras valstīm var notikt, bet Ventspils novada teritorijas plānojumā līdz 2026. gadam netiek paredzētas darbības, kas pasliktinātu Baltijas jūras stāvokli.

Plānošanas dokumentā tiek noteikti dažādu darbību ierobežojumi un nosacījumi, kuru ievērošana tieši vai netieši samazinās iedzīvotāju radīto negatīvo ietekmi uz virszemes ūdeņiem un līdz ar to arī uz Baltijas jūru. Piejūras ciemos, lauksaimniecības teritorijās, nav atļauts veidot specializētos lopkopības kompleksus, intensīvas mājpūtņu un mājlopu audzēšanas kompleksus un audzēt kažokzvērus.

12. TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Ministru kabineta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.) paredz plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu.

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings jāveic, lai noteiktu tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, kas nav bijusi paredzēta izstrādājot dokumentu. Monitoringa izstrādei izmanto informāciju, kas iegūta izstrādājot vides pārskatu, valsts statistikas datus un citu pašvaldībai pieejamo informāciju.

Pašvaldība Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā, par Vides pārskatu norādītajā termiņā (2021. un 2026. gadā), iesniedz birojam monitoringa ziņojumu. Par palīglīdzekli monitoringa ziņojuma formai var izmantot Vides pārraudzības valsts biroja sagatavoto paraugu. Ziņojumā tiek apkopota pieejamā informācija par novada vides (dabas) faktoriem, ekonomiskajiem faktoriem un teritorijas plānojuma rezultatīvajiem rādītājiem. Monitoringa ziņojumu veikšanai var izmantot Ventspils novada teritorijas plānojumu, Vides pārskatu, valsts statistikas pārskatus, datubāzes u.c. informācijas avotus, pievēršot uzmanību atsevišķiem indikatoriem (skat. 15. tabulu).

16. TABULA. ĪSTENOŠANAS MONITORINGA INDIKATORI

Indikatoru grupa	Indikatori	Informācijas avoti
Virszemes ūdeņu kvalitāte	✓ virszemes ūdeņos novadīto notekūdeņu daudzums; ✓ paliekošais piesārņojums; ✓ ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte; ✓ peldvietu ūdens kvalitāte;	Ventspils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs Veselības inspekcija
Gaisa kvalitāte	✓ limitētās un faktiskās emisijas no katlu mājām, rūpniecības u.c. uzņēmumu emisiju avotiem;	Ventspils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
Piesārņotās vietas	✓ piesārņoto vietu skaits; ✓ rekultivētās teritorijas;	Ventspils novada pašvaldība, īpašnieki
Ūdensapgāde	✓ ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte; ✓ dzeramā ūdens analīžu rezultāti;	Veselības inspekcija, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
Notekūdeņu apsaimniekošana	✓ savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums; ✓ piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi; ✓ attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām; ✓ virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi;	Ventspils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Pašvaldības informācija
Atkritumu apsaimniekošana	✓ šķiroto atkritumu daudzums; ✓ kopējais radītais un savāktais atkritumu daudzums;	Pašvaldības informācija, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	✓ Īpaši aizsargājamo biotopu platības un kvalitāte; ✓ Īpaši aizsargājamo sugu atradņu skaits un stāvoklis.	Dabas aizsardzības pārvalde

KOPSAVILKUMS

Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros **Vides pārskats** sagatavots par **Ventspils novada teritorijas plānojumu 2014. – 2026. gadam**. Tas ir pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā definēti nosacījumi turpmākai Ventspils novada teritorijas izmantošanai un apbūvei. Plānošanas dokumentā tiek noteiktas funkcionālās zonas, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas ekspluatācijas noteikumi.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk SIVN) nepieciešamību nosaka likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. SIVN sastāvu un izstrādes kārtību nosaka 23.03.2004. MK noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014. – 2026. gadam SIVN procedūra tika veikta pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2014. gada 22. maija lēmumu Nr. 30 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Vides pārskatu Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014. – 2026. gadam izstrādāja SIA „Reģionālie projekti”, ņemot vērā normatīvo aktu prasības un iesaistot Ventspils novada pašvaldības darbiniekus. Vides pārskatā tika noteikta, aprakstīta un novērtēta teritorijas plānojuma īstenošanas ietekme uz vidi, izvērtējot Ventspils novada teritorijas plānojuma izstrādes pamatojumu, darba uzdevumus un ietekmes teritorijas.

Ventspils novads ir bagāts ar dabas resursiem, līdz ar to novadā ir ievērojams skaits īpaši aizsargājamo objektu un teritoriju. Vides stāvoklis Ventspils novadā kopumā ir labs, tā kvalitāti galvenokārt ietekmē saimnieciskā darbība, kā lauksaimniecība, autotransports, notekūdeņi, rūpnieciskās ražošanas uzņēmumi u.c. Pašvaldībai pastiprināta uzmanība jāpievērš ūdenssaimniecību attīstībai blīvi apdzīvotās teritorijās, kurās līdz šim nav pieejami šādi pakalpojumi. Bagātīgais tūrisma piesaistes objektu klāsts veicina tūristu skaita pieaugumu novadā, līdz ar to jāattīsta tūrisma infrastruktūra, līdzsvarojošot tautsaimniecības un dabas vērtības.

Teritorijas, kurās teritorijas plānojuma rezultātā var tikt pieļautas kādas ietekmes:

- ✓ īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti;
- ✓ lauksaimniecības, mežsaimniecības, dabas un apstādījumu teritorijas;
- ✓ rūpniecības attīstības teritorijas;
- ✓ blīvās apbūves teritorijas.

Netiek paredzēts „0” variants, kad netiek izstrādāts vietējās pašvaldības teritorijas plānojums, jo tas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām Teritorijas plānojumā netiek plānotas darbības, kas ietekmētu Natura 2000 teritorijas līdz ar to kompensēšanas pasākumi nav nepieciešami un netiek noteikti.

Pārrobežu iespējamā ietekme uz citām Baltijas jūras valstīm var notikt, bet Ventspils novada teritorijas plānojumā līdz 2026. gadam netiek paredzētas darbības, kas pasliktinātu Baltijas jūras ekoloģisko stāvokli.

Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam realizācijas jeb īstenošanas sekas, tiks novērtētas veicot plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu.

PIELIKUMI

1. pielikums. LVĢMC novērojumu stacijas Ventspils novadā⁹³

Stacijas nosaukums	Ūdens objekts/urbuma Nr.	Adrese	Koordinātas LKS 92		Aizsargjosla*
			X	Y	
Hidroloģiskās stacijas					
Vendzava (automātiskās hidroloģiskās stacijas novietne un pāļi labajā krastā)	Venta	-	359407	339788	5m no stacijas ārējās robežas uz sauszemes
Tērānde (automātiskā hidroloģiskā stacijas novietne, hidrometriskā iekārta GR-70, hidrometriskās iekārtas trošu balsts labajā krastā un trošu balsts kreisajā krastā)	Užava	-	353514	330360	5m no stacijas ārējās robežas uz sauszemes, bet ūdenstilpnē 10 m uz abām pusēm no nosacītas līnijas, kas novilkta hidrometriskās iekārtas GR-70 perpendikulāri ūdenstilpnes krastam līdz pretējā krasta trošu balstam
Vičaki (automātiskā hidroloģiskā stacijas novietne, pāļi, hidrometriskā iekārta GR-70, hidrometriskās iekārtas trošu balsts kreisajā krastā un trošu balsts labajā krastā)	Irbe	-	372103	380424	5m no stacijas ārējās robežas uz sauszemes, bet ūdenstilpnē 10 m uz abām pusēm no nosacītas līnijas, kas novilkta hidrometriskās iekārtas GR-70 perpendikulāri ūdenstilpnes krastam līdz pretējā krasta trošu balstam
Usma (automātiskās hidroloģiskās stacijas novietne un pāļi ezera krastā)	Usmas ezers	-	341946	388402	5m no stacijas ārējās robežas uz sauszemes
Meteoroloģiskā stacija					
Vičaki			372095	380425	20 m no novērojumu laukuma ārējās robežas
Pazemes ūdens kvantitātes un kvalitātes stacijas					
Ventspils	210a	Ventspils novads, Vārves pagasts, Vārve, starp "Strautmaļu" mājām un Ventu	353364	353857	10 m ap katru urbumu
	211		353308	353807	10 m ap katru urbumu
	211a		353252	353765	10 m ap katru urbumu
	210a/1		353381	353844	10 m ap katru urbumu
	211/1		353312	353803	10 m ap katru urbumu
	211a/1		353246	353769	10 m ap katru urbumu

* aizsargjosla dota pamatojoties uz Aizsargjoslu likuma 15. pantu

⁹³ Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informācija no nosacījumiem plānošanas dokumenta izstrādei (07.04.2014. Nr.4-6/723)